

TE 'ĒKĀLESIA A IESU MESIA I TE FEIĀ MO'A I TE MAU MAHANA HOPE'A NEI • 'ĒPERĒRA 2019

Liahona

**Te poro'i a te Fa'aora
nō te tia'ira'a 'e te
fa'aorara'a, 'api 18**

'Ia hiti noa mai te mana'o
mo'emo'e, 'a ha'amana'o i te
vahine 'ivi nō Naina, 'api 12

Pehe nō Pāsa : « I roto i te
'āua mo'a », 'api 24

Nāhea e 'ite mai i te hau 'e e
'ape i te fa'ahemara'a, 'api 26

TEI 'Ō
NEI TE
'ĒKĀLESIA

Reykjavík 'Itirane

Ma te mou'a Esja i ni'a mai iana, te fari'i popou nei te 'oire pu ruperupe no 'Itirane, 'o Reykjavik, 'e тона nuna'a motu tei te 1 000 maile (1 609 km) te atea i te fenua Europa. I te matahiti 874 i muri iho i te Mesia, 'o te mau Vikings tei ha' mau na mua ia ratou i Reykjavik, te pu no te ta'ere, no te 'imira'a faufa'a 'e no te fa'aterera'a o 'Itirane, 'oia ato'a ho'i ho'e o te mau 'oire ma roa a'e 'e te matie roa a'e 'e te ata'ata 'ore roa a'e o te ao nei.

E piti na ta'ata 'Itirane tei bapetizo-matamua-hia, tei te matahiti 1851 ia i Danemaka. 'Ua ho'i raua i 'Itirane 'e i te matahiti 1853 'ua ha' amau-hia te 'ama'a matamua. I teie mahana, fatata e 300 melo 'Itirane i roto e toru amaa, 'ama'a, ho'e i Reykjavik, ho'e i Akureyri, 'e ho'e i Sellfoss. Te hiero fatata roa a'e, tei Lonedona (Peretane) ia, e 1 177 maile (1 894 km) te atea ia Reykjavik.

Noa atu a 'aita te mau melo i rahi roa, te tamau noa nei te 'Ekalesia i te tupu i te rahi. Noa atu te mau fifi no te ateara'a, no te 'iritira'a i te mau materia a te 'Ekalesia, no te reva papu 'ore 'e no te ta'ere, 'ua parau te mau feia fa'atere e, 'ia tae i te ho'e mahana, e riro mai 'Itirane 'ei mori no te tahi atu mau fenua. 'Ua tere te peresideni Gordon B. Hinckley (1910-2008) i 'Itirane 'e 'ua fa'aha'amana'o 'oia i te mau melo e, e « nuna'a 'puai 'e te mana rahi 'e te 'aravihi' no te rave i te mau mea rarahi » (« Wonderful to Have Sweet, Good Land », *Church News*, 21 no Setepa 2002, 10).

- 'Ua ha'amauhia te misiōni no 'Itirane i te matahiti 1894, 'ua fa'aea ra te porora'a 'evanelia i te matahiti 1914. 'Ua riro mai 'Itirane 'ei tuha'a no te misiōni no Danemaka Copenhagen i te matahiti 1975.
- I te matahiti 1977, 'ei melo no te pupu matamua o te Hitu 'Ahuru i tera tau, 'ua ha'amo'a ti'a Elder Joseph B. Wirthlin (1917-2008) ia 'Itirane no te porora'a 'evanelia.
- I te matahiti 1981 ra, 'ua puharahia te Buka a Moromona na roto i te reo 'Itirane—e reo 'aita e paraparauhia nei i te tahi atu vahi 'e o te ao nei.

'Ia hiti noa mai te mana'o paruparu, 'a ha'amana'o i te vahine 'ivi nō Naina
Keith J. Wilson

12

Ti'aturi i te fa'aorara'a a te Fa'aora
Peresideni Henry B. Eyring

18

Toru ha'api'ira'a nō ni'a i te here, te 'oa'oa 'e te hau
Brian K. Ashton

26

Fa'ariro i te aupurura'a 'ei 'ohipa 'oa'oa
8

'Ia tarapape ana'e 'outou

I roto i te orara'a, tē vai nei te taime au 'e te au 'ore. I te tahi taime, 'ia au 'ore ana'e tātou, e uiui tō tātou mana'o e aha tā te Atua e rave ra—nō te aha te hō'ē Metua here e vaiho ai i te reira 'ia tupu? E nehenehe te reira uuiira'a e tae roa i te uira'a ē: « Tē ha'apa'o ra ānei te Atua iā'u iho nei? »

I roto i te reira mau taime, 'ua 'ite au e mea faufa'a roa teie mau pāpa'ira'a mo'a:

- **Salamo 8:4-5:** « E aha te ta'ata nei i mana'o mai ai 'oe iāna? « I raro iti a'e 'oia i te mau melahi i tē hāmanira'ahia e 'oe ra, 'e 'ua fa'akorona 'oe iāna i te hinuhinu 'e te tura. »
- **Ioane 10:14:** I roto i tōna orara'a i ni'a i te fenua nei, 'ua parau lesu iāna iho 'ei « tīa'i māmoe maita'i » 'a nā 'ō ai: « 'Ua 'ite au i ta'u [māmoe]. »
- **Mose 1:39:** Hō'ē teie o tā'u mau 'irava au roa a'e, i reira tō te Fatu heheura'a i tāna 'ōpuara'a i te peropheta Iosepha Semita: « Inaha, 'o teie ho'i ta'u 'ohipa 'e tō'u hanahana ho'i, 'ia fa'atupu i te tāhuti 'ore 'e te ora mure 'ore o te ta'ata nei »—nā roto i te reira tē tūra'i nei 'oia i tōna māna'o-na'ora'a ia tātou 'ei ta'ata hō'ē.
- **Luka 7:11-16:** Ta'a 'ē noa atu te ha'api'ira'a o teie fa'atira'a ē, e mana tō te Fa'aora i ni'a i te pohe—e fa'aha'amana'ora'a tano maita'i nō teie tau Pāsa—nō'u nei, 'o te hi'ora'a maita'i roa a'e ia nō tōna 'ite-maita'i-ra'a ia tātou tāta'itahi. I roto i te mau semeio ato'a a lesu, 'aita i rahi mai teie 'ā'amu te auma'i 'e te aumihi i tōna aupurura'a i te vahine 'ivi nō Naina. Mai tā'u i fa'a'ite i roto i tā'u parau ve'a (hi'o i te 'api 12), tē fa'a'ite nei teie fa'atira'a i te māna'ona'ora'a o te Fa'aora 'e tōna here ho'i ia tātou tāta'itahi.

Keith Wilson

'Orometua rahi, Brigham Young University

- 5 'Ua tī'afa'ahou 'oia!** 🕊️
«'Ua rē te pohe ; 'ua tī'amā te ta'ata. 'Ua roa'a te rē i te Mesia ! »
- 6 Mau hi'ora'a nō te fa'aro'o :** Bob 'e Lori Thurston—
Misiōni nō Cambodia Phnom Penh 🕊️
E 'ere tā rāua misiōni mai tā rāua i mana'o, 'ua ha'amaita'i rā te reira ia rāua mai tei mana'o-'ore-hia.
- 8 Parau tumu nō te aupurura'a :** Fa'ariro i te aupurura'a 'ei 'ohipa 'oa'oa
Hō'ē tumu rahi roa nō te 'oa'oa mau, tei roto ia i te tāvinira'a.
- 12 'Ia hiti noa mai te mana'o paruparu, 'a ha'amana'o i te vahine 'ivi nō Naina**
Nā Keith J. Wilson
Mai tāna i rave nō te vahine 'ivi nō Naina, e haere mai te Fa'aora ia tātou nei i roto i tō tātou taime 'oto roa a'e.
- 18 Tī'aturi i te fa'aorara'a a te Fa'aora**
Nā te peresideni Henry B. Eyring
E arata'i te Fatu ia tātou i te fa'aorara'a i tā tātou mau tāmatarā'a 'ia rahi noa atu tō tātou parau-tī'a.
- 24 Pehe :** I roto i te 'āua mo'a 🕊️
Nā Tammy Simister Robinson
'Ua ora 'e 'ua pohe te Mesia nō tātou.
- 26 Toru ha'api'ira'a nō nī'a i te here, te 'oa'oa 'e te hau**
Nā Brian K. Ashton
E tī'a ia 'outou 'ia 'ite i te pōpou noa atu ā te huru o tō 'outou vaira'a.
- 32 Te reo o te feiā mo'a i te mau mahana hope'a nei** 🕊️
E mata'i rorofa'i tei tū'ino i te 'ōpuara'a fa'aipoipora'a ; te vaira'a mau o te orara'a tāhuti ; e hīmene tei hōro'a i te tīa'ira'a ; hō'ē anira'a tei fāri'ihia.
- 36 Mau ha'amaita'ira'a nō te fa'arava'ira'a iāna iho :** E mea tere roa te 'ohipa 🕊️
Nā Joshua J. Perkey
'Ua 'ere te hō'ē auvaha ture i tāna 'ohipa, 'ua 'ite rā i te fa'aurura'a i roto i te mau piha fa'arava'ira'a iāna iho a te 'Ēkālesia.
- 38 Tō tātou nohora'a, tō tātou 'utuāfare :** E tamaiti tā tāua tamaiti nā te Metua i te Ao ra 🕊️
Nā Jerlyn Murphy
Rahi noa atu tō tātou here i tā tātou mau tamari'i, 'ua here rahi atu ā te Atua ia rātou.
- 40 Ha'api'i i te feiā 'āpī 'e te mau tamari'i 'āpī :** Tī'afa'ahou mai i muri iho i te hō'ē 'ati 🕊️
Te tahi mana'o nō te tauturu i tā 'outou mau tamari'i 'ia 'ite i te hau.

🕊️ Mau tai'ora'a vitiviti

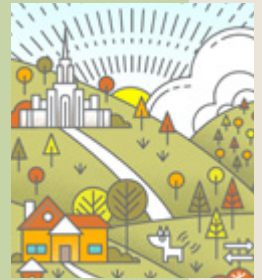
I nī'a i te tāpō'i
Te purūmu nō Emausa,
nā Wendy Keller.

Mau tuha'a

Feiā 'āpī pa'ari

42

I mua i te mau mā'itira'a tā tātou e fa'aruru nei 'e **te mau fa'aotira'a tau** **te orara'a** tā tātou e rave nei, nāhea tātou e 'ite ē, **tē pe'e ra tātou i te fa'anahora'a a te Atua** nō tātou ?
Tai'o i te mau parau ve'a nō teie 'āva'e nō nī'a i te **fāri'ira'a i te heheura'a.**

Feiā 'āpī

50

Ha'api'i nāhea i te fa'a'ohipa i tō 'outou ha'amaita'ira'a patereareha, nāhea i te fāri'i i te fa'aurura'a nō te ha'amata i **te tahi mau peu 'āpī nō Pāsa**, 'e nāhea i te **'ite mai i te hau** nō 'outou iho 'e nō vetahi 'ē 'a tai'o ai i teie mau parau ve'a nō teie 'āva'e.

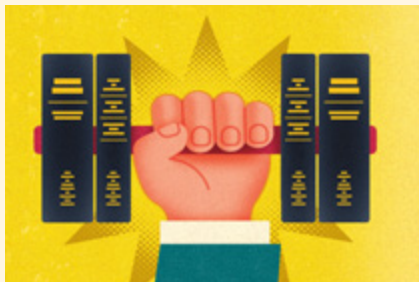

Tamari'i

Ha'api'i rahi atu ā nō nī'a i **te tumu tātou e fa'ahanahana ai i te Pāsa** nā roto i te tai'ora'a nō nī'a ia lesu Mesia, tāna tāra'ehara 'e tōna tī'a-fa'ahourā'a, 'e tae noa atu i te aura'a o te reira nō tātou.

MAU PARAU VE'A TAA 'E I NI'A NOA I TE RORO UIRA

Fa'a'eta'eta i tō 'outou uaua pae vārua

Nā Aspen Stander

Nō te ārai i te paruparu o tō tātou 'itera'a pāpū, tītauhia 'ia ha'apautuutu tāmāu noa i tō tātou mau uaua pae vārua.

Tē ora ra ānei 'outou i te 'evanelia ma te 'ana'anatae 'ore ?

Nā Chakell Wardleigh

E aha mau te ta'a-'ē-ra'a i roto i te ha'a rahi i roto i te 'Ēkālesia 'e te itoitōra'a i roto i te 'evanelia ?

E 'ITE RAHI ATU Ā

I roto i te fa'anahora'a Vaira'a buka 'evanelia i ni'a ia liahona.lds.org, e nehenehe 'outou :

- E 'ite i teie nei ve'a.
- E 'ite i te mau mea i ni'a noa i te roro uira.
- 'Imi i te mau ve'a tahito.
- Hāpono i tā 'outou mau 'ā'amu 'e mau mana'o.
- Tāpa'o i te 'oa nō te fāri'i i te ve'a 'aore rā nō te hōro'a 'ei ta'o'a hōro'a.
- Ha'amaita'i atu ā i te tuatāpapara'a maoti te mau rāve'a roro uira.
- Fa'a'ite i te ta'ata i te mau parau ve'a 'e te mau video au roa a'e.
- Fa'auta uira 'aore rā nene'i i te mau parau ve'a.
- Fa'aro'o i tā 'outou mau parau ve'a au roa a'e.

NIUNIU MAI IA MĀTOU

E hāpono mai i tā 'outou mau uira'a 'e mau mana'o i te liahona@ldschurch.org.

Hāpono mai i tā 'outou mau 'ā'amu au nō te fa'a'itoito i te fa'aro'o i te liahona.lds.org 'aore rā nā roto i te rata i te :

Liahona, flr. 23

50 E. North Temple Street

Salt Lake City, UT 84150-0023, USA

ĒPERĒRA 2019 BUKA 21 NO. 1
LIAHONA 18604 895

Ve'a nā te ao tā'āto'a nei a te 'Ēkālesia a Iesu Mesia i te Feiā Mo'a i te Mau Mahana Hope'a Nei.

Te Peresidenira'a Mātāmua : Russell M.

Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma

Piti 'āpōsetolo : M. Russell Ballard,

Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf,

David A. Bednar, Quentin L. Cook,

D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen,

Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson,

Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong,

Ulysses Soares

Pāpā'i ve'a fa'atere : Randy D. Funk

Feiā tauturu : Brian K. Ashton, Randall K.

Bennett, Becky Craven, Sharon Eubank,

Cristina B. Franco, Donald L. Hallstrom,

Larry S. Kacher, Erich W. Kopicshke,

Lynn G. Robbins

Tī'a Fa'atere rahi : Richard I. Heaton

Tī'a Fa'atere nō te mau ve'a 'a te

'Ēkālesia : Allan R. Loyborg

Tī'a Fa'atere ha'apa'o faufa'a : Garff
Cannon

Tī'a Fa'atere pāpā'i ve'a : Adam C. Olson

Tauturu Tī'a fa'atere rahi : Ryan Carr

Tauturu nene'ira'a : Camila Castrillón

Pūpū papa'i ve'a : Maryssa Dennis, David

Dickson, David A. Edwards, Matthew D.

Flitton, Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen,

Charlotte Larcabal, Michael R. Morris,

Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekirk,

Joshua J. Perkey, Jan Pinborough,

Richard M. Romney, Mindy Selu, Lori Fuller

Sosa, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Tī'a Fa'atere rahi nō te 'Ohipa Pēnira'a :

J. Scott Knudsen

Tī'a Fa'atere nō te 'Ohipa Pēnira'a :

Tadd R. Peterson

Hōho'a : Jeanette Andrews, Fay P.

Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott,

Thomas Child, Joshua Dennis, David

Green, Colleen Hinkley, Eric P. Johnsen,

Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko

Remington, Mark W. Robison, Brad Teare,

K. Nicole Walkenhorst

Ta'ata Fa'auu i te Parau Fatura'a :
Collette Nebeker Aune

Fa'atere nō te 'Ohipa Hāmanira'a :

Jane Ann Peters

Hāmanira'a : Ira Glen Adair, Julie Burdett,

Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J.

Nilson, Marrisona M. Smith

Hi'opo'ara'a hou te nene'ira'a : Joshua

Dennis, Ammon Harris

Tī'a Fa'atere nō te Nene'ira'a : Steven T.

Lewis

Tī'a Fa'atere nō te 'Ōperera'a : Troy R.

Barker

Vāhi hāponora'a rata : Liahona Fl. 23,

50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT

84150-0023, USA.

'Ua nene'ihia te Liahona (te hō'ē parau

nō roto i te Buka a Moromona, 'oia ho'i,

« 'āve'a » 'aore rā « arata'i ») nā roto

i te reo alabania, aramania, bislama,

bulgaria, cambodia, cebuano, tinito, tinito

(fa'a'ohiehia), croatia, czech, danemata,

holane, peretāne, esetonia, fiti, finilane,

farāni, purutia, hēleni, hungarian, icelani,

indonesia, italia, tāpōnē, kiribati, korea, letonia, lithuania, malagasy, marshallese, mongolia, norevetia, polane, pōtiti, romania, russia, hamoa, solovenia, pāniora, swahili, tuete, tagalog, tahiti, thai, tona, ukrainia, urdu, 'e anami (Rahira'a nene'ira'a, tei te huru ia o te reo).

© 2019 na Intellectual Reserve, Inc.

Fatura'a pārunuhia. Nene'ihia i te fenua

Marite.

Copyright information: Unless

otherwise indicated, individuals may

copy material from the Liahona for their

personal, noncommercial use (including

for church callings). This right can be

revoked at any time. Visual material

may not be copied if restrictions are

indicated in the credit line with the

artwork. Copyright questions should be

addressed to Intellectual Property Office,

50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake

City, UT 84150, USA; adresa elektronike:

cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States

and Canada April 2019 Vol. 21 No. 1.

LIAHONA (USPS 311-480) Tahitian (ISSN

1521-4761) is published four times a year

(April, May, October and November) by

The Church of Jesus Christ of Latter-day

Saints, 50 East North Temple, Salt Lake

City, UT 84150. USA subscription price

is \$4.00 per year; Canada, \$4.80 plus

applicable taxes. Periodicals Postage Paid

at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice

required for change of address. Include

address label from a recent issue; old and

new address must be included. Send USA

and Canadian subscriptions to Salt Lake

Distribution Center at address below.

Subscription help line: 1-800-537-5971.

Credit card orders (Visa, MasterCard,

American Express) may be taken

by phone. (Canada Poste Information:

Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see

DMM 507.1.5.2). Send address changes to

Salt Lake Distribution Center,

Church Magazines, PO Box 26368, Salt

Lake City, UT 84126-0368.

U a ti'a mai te Fatu !
Māi fa'a'ite atu
Māhuti tōna mēnema
'Oa'oa te ao nei !

'Ua vī rā te pohe
Tēi te Mesia te rē !

(« 'Ua ti'a mai te Fatu ! » Te mau himene,
n°116.)

'A ha'amana'o ai 'outou i te Fa'aora i teie Pāsa, e nehenehe 'outou e haere i ni'a ia **lds.org/go/4195** nō te hī'o i te mau 'ohipa anoihi nehenehe 'e te mau 'itera'a pāpū a te mau 'āpōsetolo nō ni'a i te huru o te Fa'aora i tupu ai tāna tāra'ehara 'e te ti'afa'ahoura'a.

Bob 'e Lori Thurston

'Ua tāvini rāua i roto i te misiōni nō
Cambodia Phnom Penh

I roto i tā rāua misiōni mātāmua, 'ua ha'api'i mai 'o Bob 'e Lori Thurston ē e ti'a te aupura'a mau e tupu noa atu ā te fifi nō te reo 'e te peu tumu, inaha e tamari'i ana'e tātou nā te Atua.

LESLIE NILSSON, TA'ATA PATA HŌHO'A

Bob :

I te hō'ē mahana, 'ua fa'aro'o māua i te hō'ē pehe pūai, 'ua 'ite ihora māua i te hō'ē pūhapa tē fa'ati'ahia ra. I Cambodia, te aura'a nō te reira, 'oia ho'i, 'ua fa'aipoipo te hō'ē ta'ata 'aore rā 'ua pohe.

Lori :

'Ua fa'aro'o ihora māua ē, 'ua pohe te metua vahine e pae 'aore rā e ono tamari'i. 'Aita e tāne fa'aipoipo. Nō ara noa mai ra te mau tamari'i, 'ite a'era rātou ē, 'ua fa'aru'e mai tō rātou māmā.

Tē ta'i ra hō'ē o te mau tamāhine. 'Ua parau mai te hō'ē huri parau ē, tē nā 'ō ra 'oia : « 'O vau te matahiapo. E teie tō'u mau taea'e 'e mau tuahine. 'Aita vau i 'ite e aha tē rave ».

'Ua haru noa mai au iāna i roto i tō'u nā rima. Nāhea pa'i e 'ore ai ? Nō mo'e noa iho nei tōna metua vahine. 'Ua paraparau peretāne atu vau iāna i te nā-'ō-ra'a : « 'Ua 'ite au ē, 'aita 'oe e tā'a ra iā'u, tē parau atu nei rā vau ia 'oe, e 'ite fa'ahou 'oe i tō 'oe metua vahine. E 'āfaro mai te mau mea. E'ita 'oe e vaiiho-'ōtahi-noa-hia.

E rave rahi ho'i mau 'ohipa mai te reira tei fa'atupu nō māua i te tā'amura'a tā'a 'ē 'e te nūna'a nō Cambodia.

'ITE HAU ATU Ā

'Imi i te tahi atu ā mau hōho'a nō te fa'aro'o i nī'a i te lds.org/go/18

Parau tumu nō te aupurura'a

FA'ARIRO I TE AUPURURA'A 'EI 'ohipa 'oa'oa

'Ia tāvini te ta'ata ma te here, e tae mai te 'oa'oa i te ta'ata hōro'a 'e i te ta'ata fāri'i.

I te tahi taime, mai te huru te 'imira'a i te pōpou i roto i teie orara'a, i te hō'ē horora'a nā ni'a iho noa. E horo tātou, fa'ahou 'e fa'ahou ā, e mai te huru ē, 'aita hō'ē a'e tāpaera'a. Nō vetahi, mai te huru te ferurira'a i te aupurura'a i te tahi atu mau pu'era'a mai te tahi fa'ahou ā 'ohipa e rave.

'Ua hina'aro rā tō tātou Metua i te Ao ra 'ia tupu tō tātou 'oa'oa 'e 'ua parau mai 'oia ē « tē vai nei te mau ta'ata 'ia noa'a tō rātou 'oa'oa » (2 Nephi 2:25). 'E 'ua ha'api'i te Fa'aora ē, e tuha'a tumu te aupurura'a ia vetahi 'ē nō te huru e fa'atae mai i te 'oa'oa i roto i tō tātou orara'a 'e te orara'a o vetahi 'ē.

E aha te 'oa'oa ?

'Ua fa'ata'ahia te 'oa'oa mai « te hō'ē mana'o au roa 'e te pōpou ». ¹ 'Ua ha'apāpū mai te mau peropheta i te mau mahana hope'a nei i te vāhi nō reira mai te 'oa'oa 'e nāhea i tē 'ite mai i te reira. « Te 'oa'oa e tae mai, 'aore re'a nō te mea e fa'aruruhia nei, pauroa rā nō te mea i ni'a iho e fa'atumuhia ai tō tātou orara'a », 'ua parau te peresideni Russell M. Nelson. « Nō 'ō mai [ia Iesu Mesia] 'e nōna te 'oa'oa e tae mai ai. 'O 'Oia te tumu nō te mau 'oa'oa ato'a ». ²

E fa'atae mai te aupurura'a i te ta'ata i te 'oa'oa

I te 'amura'a Lehi i te hotu nō te tumu rā'au, « 'i roa ihora [tōna 'ā'au] i te 'oa'oa rahi » (1 Nephi 8:12). Tōna hia'ai mātāmua, 'o te 'operera'a ia i teie hotu i te feiā ato'a tāna i here.

E nehenehe tō tātou ineine 'ia aupururu i te ta'ata e fa'atae mai i te reira huru 'oa'oa ia tātou 'e ia rātou. 'Ua ha'api'i te Fa'aora i tāna mau pipi ē, te hotu tā tātou e hōro'a nei 'ia tū'ati tātou iāna, nā te reira e tauturu i te fa'atae mai i te 'ira'a o te 'oa'oa (hi'o Ioane 15:1–11). Te ravera'a i tāna 'ohipa nā roto i te tāvinira'a 'e i te 'imira'a i te hōpoi i te mau ta'ata iāna ra, e ti'a i te reira 'ia riro 'ei 'ohipa 'oa'oa mau (hi'o Luka

15:7 ; Alama 29:9 ; Te Parau Ha'api'ira'a 'e te mau Parau Fafau 18:16 ; 50:22). E nehenehe tā tātou e 'ite i te reira 'oa'oa noa atu ā tē fa'aruru ra tātou i te pāto'ira'a 'e te māiui (hi'o 2 Korinetia 7:4 ; Kolosa 1:11).

'Ua fa'a'ite mai te Fa'aora i te hi'ora'a maita'i roa, 'oia ho'i, hō'ē o te mau puna rahi roa a'e nō te 'oa'oa i te tāhuti nei, i 'itehia mai ia nā roto i te tāvinira'a. 'Ia aupuru tātou i tō tātou mau taea'e 'e mau tuahine mai te Fa'aora te huru, ma te aroha 'e te here i tō tātou 'ā'au, e ti'a ia tātou 'ia 'ite i te 'oa'oa 'o tē rahi atu i te pōpou noa.

« 'Ia fāri'i tātou i te [aupurura'a] ma te 'ā'au tae ... e 'oi'oi roa atu ā tātou i te rirora'a 'ei nūna'a nō Ziona, 'e e tupu tō

E PUNA NŌ TE 'OA'OA MAU

'Ua fa'a'ite mai te Fa'aora i te hi'ora'a maita'i roa, 'oia ho'i, e ti'a te 'oa'oa i te tāhuti nei 'ia 'itehia mai nā roto i te tāvinira'a.

tātou 'oa'oa fāito 'ore 'e te feiā 'o tā tātou i tauturu i ni'a i te 'ē'a o te ti'ara'a pipi », 'ua ha'api'i te tuahine Jean B. Bingham, te peresideni rahi nō te Sotaiete Tauturu.³

Nāhea tātou i tē fa'ariro i te aupurura'a 'ei 'ohipa 'oa'oa a'e ?

E rave rahi rāve'a nō tē fa'atae mai i te 'oa'oa rahi a'e i roto i tā tātou aupurura'a. Teie te tahi mau mana'o :

- 1. Māramarama i te fā nō te aupurura'a.** E rave rahi tumu nō te aupuru. I te hope'a roa, e tū'ati tā tātou mau tau-to'ora'a i te mau fā a te Atua nō tē « fa'atupu i te tāhuti 'ore 'e te ora mure 'ore o te ta'ata nei » (Mose 1:39). 'Ia fāri'i ana'e tātou i te anira'a a te peresideni Russell M. Nelson 'ia tauturu ia vetahi 'ē i ni'a i te 'ē'a nō te fafaua'a, e nehe-nehe tā tātou e 'ite i te 'oa'oa nō te 'āmuira'a i te 'ohipa a te Atua.⁴ (Nō te tahi ha'amāramarama'a nō ni'a i te fā nō te aupurura'a, hi'o « Parau tumu nō te aupurura'a : Te tumu e tau ai tā tātou aupurura'a » i roto i te *Liahona* nō Tēnuare 2019.)
- 2. Feruri i te aupurura'a nā ni'a i te ta'ata 'eiaha nā ni'a i te 'ohipa.** Pinepine te peresideni Thomas S. Monson i tē fa'aha'amana'o : « 'Eiaha e vaiiho i te hō'ē fifi e tano 'ia fa'a'āfaro 'ia riro 'ei mea faufa'a a'e i te hō'ē ta'ata e here ». ⁵ Te aupurura'a, 'o te herera'a ia i te ta'ata, e 'ere i te 'ohipa e rave. 'A tupu noa ai tātou nō te here mai tā te Fa'aora i here, e mahora atu ā tātou i te 'oa'oa e tae mai nā roto i te tāvinira'a ia vetahi 'ē.

- 3. Fa'a'ohie i te aupurura'a** 'Ua parau mai te peresideni M. Russell Ballard, te peresideni mono nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo : « E fa'atupuhia te mau mea rarahi nā roto i te mau mea 'ohie 'e te ha'iha'i... E ha'aputu-putu... tā tatou mau 'ohipa tāvinira'a 'e te hāmani maita'i, ha'iha'i 'e te 'ohie, 'ei orara'a tei 'i i te here nō tō tātou Metua i te Ao ra, tei itoito i roto i te 'ohipa a te Fatu o Iesu Mesia, 'ei mana'o hau 'e te 'oa'oa i te mau taime ato'a e toro tātou i te rima i te tahi atu ta'ata. »⁶
- 4. Fa'a'ore i te urupu'upu'u mai roto atu i te aupurura'a.** E 'ere nā 'outou te hōpoi'a e fa'atupu i te fa'aorara'a o te hō'ē ta'ata. E 'ohipa te reira i roto iāna 'e te Fatu. Tā tātou hōpoi'a, 'o te herera'a ia iāna 'e te tauturura'a ia rātou 'ia fāriu i ni'a ia Iesu Mesia, tō rātou ho'i Fa'aora.

Eiaha e fa'aātea 'ē atu i te 'oa'oa nō te tāvinira'a

I te tahi taime, e taiā te ta'ata 'ia ani i te tauturu tā rātou e hina'aro, nō reira, penei a'e te tāvinira'a tā tātou e pūpū atu, 'o te mea ia tā rātou i hina'aro. E 'ere ato'a rā te fa'ahēpora'a i te ta'ata 'ia fāri'i i tā tātou tauturu i te pāhonora'a. E mea maita'i 'ia ani nā mua i te parau fa'ati'a hou 'a aupuru ai.

'Ua fa'ati'a Elder Dieter F. Uchtdorf nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo nō ni'a i te hō'ē metua vahine tei ro'ohia i te ma'i 'ōniho—'e 'ua ma'ihia ato'a atura tāna mau tamari'i. 'Ua hue 'e 'ua repo roa mai teie fare 'atu'atu maita'i. 'Ua 'āpapa noa te mau merēti repo 'e te 'ahu.

I terā taime 'ua oti roa 'oia, tē pātōtō nei te mau tuahine o te Sōtaiete Tauturu i tōna 'ūputa. 'Aita rātou i nā 'ō ē : « Hi'o ana'e mai te mea e nehenehe e tauturu atu. » I te 'itera'a rātou i te reira, 'ua 'ou'a rātou i ni'a i te 'ohipa.

« 'Ua fa'anaho rāua i te huera'a, 'ua vēteahia te fare i te mōri 'e te māramarama 'e 'ua pi'i i te tahi hoa 'ia 'āfa'i mai i te tahi māa tā rātou ho'i i 'ere. I te hope'a, 'ua oti tā rāua 'ohipa 'e 'ua reva rāua, 'ua pārahi teie metua vahine 'āpi ma te roimata—e roimata ha'amāuruuru 'e e roimata nō te here ». ⁷

To'opiti te ta'ata hōro'a 'e te ta'ata fāri'i tei puta-pū i te māhanahana o te 'oa'oa.

'Atu'atu i te 'oa'oa i roto i tō 'outou orara'a

Rahi noa atu te 'oa'oa, te hau 'e te au tā tātou e nehenehe e 'atu'atu i roto i tō tātou orara'a, rahi noa ato'a atu i tē roa'a ia tātou 'ia 'ōpere i te ta'ata 'a aupuru ai tātou. E tae mai te 'oa'oa nā roto i te Vārua Maita'i (hi'o Galatia 5:22 'e Te Parau Ha'api'ira'a 'e te mau Parau Fafau 11:13). E 'ohipa teie e nehenehe e purehia (hi'o Te Parau Ha'api'ira'a 'e te mau Parau Fafau 136:29) 'e e titau manihini i roto i tō tātou orara'a. Teie te tahi ri'i mau mana'o nō te 'atu'atu i te 'oa'oa i roto i tō tātou iho nei orara'a :

1. **Tai'o mai na i tō mau maita'i.** 'Ia hi'opo'a ana'e 'outou i tō 'outou orara'a, 'a pāpa'i i roto i tā 'outou buka 'ā'amu i te mau mea tā te Atua i ha'amaita'i ia 'outou.⁸ 'A hi'o i te maita'i 'ati a'e ia 'outou.⁹ 'A hi'o i te mau mea e tāmau noa i tē fa'aātea ia 'outou i te putapūra'a i te 'oa'oa 'e 'a pāpa'i i te mau rāve'a nō tē tāta'i i te reira 'aore rā nō tē māramarama a'e i te reira. I roto i teie tau Pāsa, 'a fa'ata'a i te tahi taime nō te 'imi i te tū'atira'a rahi a'e 'e te Fa'aora (hi'o Te Parau Ha'api'ira'a 'e te mau Parau Fafau 101:36).
2. **Ha'api'ipi'i 'ia fa'aro'o māite.** E 'ōhie a'e te 'oa'oa i tē tae mai i te mau taime ferurira'a hau.¹⁰ Fa'aro'o māite i te mea e fa'atae mai nei i te 'oa'oa ia 'outou (hi'o 1 Paraleipomeno 16:15). E titauhia paha te tahi taime 'aita e rāve'a ha'apararera'a nō te ha'api'ipi'i 'ia fa'aro'o māite.¹¹
3. **'Ape i te 'ohipa fa'aaura'a ia 'outou i te tahi atu mau ta'ata.** 'Ua parauhia ē, e 'ciā 'oa'oa te fa'aaura'a iāna i te tahi atu ta'ata. 'Ua fa'aara Paulo i te ta'ata « i te fa'afāitora'a rātou ia rātou iho, 'e te fa'aaura'a ratou ia rātou iho, 'aore ia [e pa'ari] (2 Korinetia 10:12).
4. **'Imi i te heheura'a nōna iho.** 'Ua ha'api'i te Fa'aora : « Mai te mea e ani mai 'outou, e fāri'i mai ho'i 'outou i te heheura'a nā ni'a i te heheura'a, te 'ite ho'i nā ni'a i te 'ite, 'ia noa'a ho'i ia 'outou te 'ite i te mau parau 'aro 'e te mau mea hau ho'i—i te mea 'o tē fa'atupu mai i te 'oa'oa, i te mau mea 'o tē fa'atupu mai i te ora mure 'ore » (Te Parau Ha'api'ira'a 'e te mau Parau Fafau 42:61).

Anira'a 'ia 'ohipa

Nāhea 'outou i tē fa'arahi atu ā i te 'oa'oa tā 'outou e 'ite ra i roto i tō 'outou orara'a nā roto i te aupurura'a ? ■

E nehenehe e fa'a'ohipa i te mau parau tumu i roto i teie parau ve'a i roto i tā tātou mau 'ohipa ato'a 'e te mau ta'ata, 'ua 'ōpuahia rā te reira nō te tauturu i te mau tae'a'e 'e te mau tuahine aupuru i roto i tā rātou mau tauto'ora'a nō tē ha'amaita'i i te mau ta'ata 'e te mau 'utuāfare tei fa'ata'ahia nā rātou.

FA'ATA'ARA'A

1. « Joy », en.oxforddictionaries.com
2. Russell M. Nelson, « Te 'oa'oa 'e te oraora pae vārua », *Liahona*, Nov. 2016, 82.
3. Jean B. Bingham, « Aupuru mai tā te Fatu e rave nei », *Liahona*, Mē 2018, 107.
4. Hi'o Russell M. Nelson, « 'A haere 'āmui ai tātou i mua », *Liahona*, 'Ēperēra. 2018, 4–7.
5. Thomas S. Monson, « Te 'imira'a i te 'oa'oa i ni'a i te tere », *Liahona*, Nov. 2008, 86.
6. M. Russell Ballard, « 'Itera'a i te 'oa'oa nā roto i te tāvinira'a ma te here », *Liahona*, Mē 2011, 49.
7. Hi'o Dieter F. Uchtdorf, « Te orara'a i te 'evanelia mā te 'oa'oa », *Liahona*, Nov. 2014, 120–123.
8. Hi'o Henry B. Eyring, « 'A ha'amana'o na, 'a ha'amana'o na », *Liahona*, Nov. 2007, 67.
9. Hi'o Jean B. Bingham, « 'Ia 'i roa ho'i tō 'oe na 'oa'oa », *Liahona*, Novema 2017, 87.
10. Hi'o Dieter F. Uchtdorf, « Te mau mea faufa'a a'e », *Liahona*, Novema 2010, 21.
11. Hi'o Gary E. Stevenson, « Ha'apōurira'a pae vārua », *Liahona*, Nov. 2017, 46.

'Ia hiti noa mai te mana'o paruparu, 'a ha'amana'o i

te *vahine 'ivi nō Naina*

I te taime iho ā rā 'ua hiti mai te mana'o mo'emo'e 'e te tāu'a-'ore-hia, tītauhia 'ia ha'amana'o tātou ē : 'ua haere mai Iesu nō te tauturu i te vahine 'ivi i te taime hina'aro mau, 'e e haere ato'a mai 'oia nō tātou.

Nā Keith J. Wilson

'Orometua rahi i te pae nō te mau pāpā'ira'a mo'a tahito, Brigham Young University

I te tahi taime, i roto i te mau mea maita'i 'e te mau mea 'ino o te orara'a, mai te huru ē, 'aita te Atua e 'ohipa rahi nei i roto i tō tātou orara'a tāmahana. E mea huru rohirohi 'e te haumani tātou. 'Aita e taurā'a rahi roa, 'e e mea huru pa'ari 'ia fa'a'ite i te hō'ē vāhi 'ua tauturu ti'a mai te Atua i tō tātou vaira'a. I te mau taime ato'a e puta mai te mau mana'o nō te faufa'a 'ore o tō'u orara'a, pinepine au i te feruri i te hō'ē vahine i roto i te Faufa'a 'Āpī tei mana'o ato'a paha mai te reira. 'Aita i hōro'ahia tōna i'oa i roto i te mau pāpā'ira'a mo'a, 'ua parau-noa-hia te i'oa o tōna 'oire iti 'e tōna vaira'a vahine 'ivi.

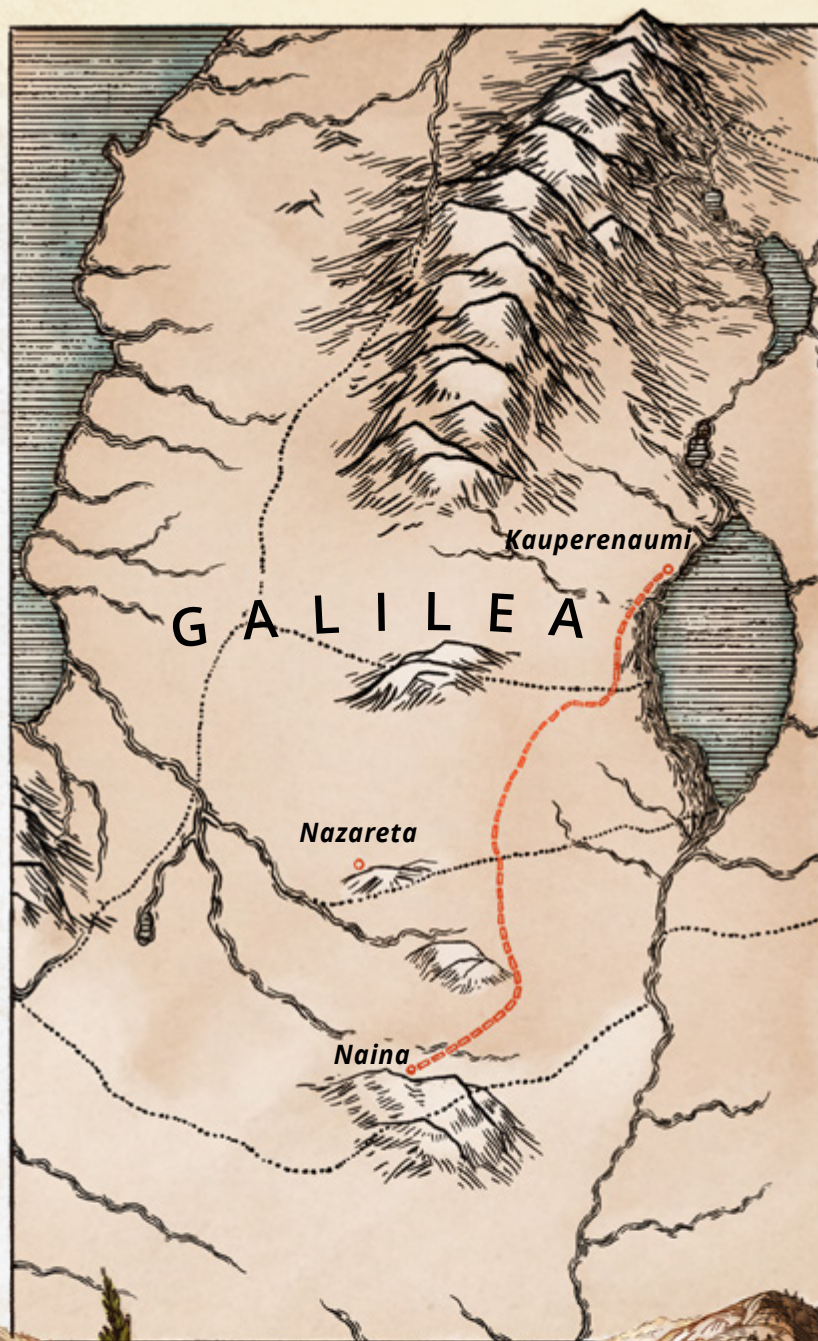
'O te vahine 'ivi nō Naina ia, 'e nā te ta'ata pāpā'i 'evanelia noa, 'o Luka, tei pāpā'i i tōna 'ā'amū fa'ahiahia. Iā'u nei, tē fa'ahōho'a nei 'oia i te mana'o tumu nō te tāvinira'a a te Fa'aora 'ia au i te ta'ata hō'ē 'e te huru 'oia e toro nei i te rima i tei paruparu te mana'o, i te mau ta'ata noa o te sōtaiete. Tē pāhono maita'i nei teie fa'ati'ara'a i te uira'a ē 'ua 'ite ānei te Atua 'e tē tāu'a nei ānei 'oia ia tātou.

'Ia fa'ahiti-poto-hia te semeio i roto i te pene 7 nō Luka, tē 'ite nei tātou ia Iesu tē tāpe'a ra i te hō'ē tuā ta'ata 'āpe'e nō te hunara'a 'e 'ua fa'aora nā roto i te hō'ē semeio i te hō'ē taure'are'a tamāroa mai te pohe mai. 'Ua rahi atu ā rā e māmarama nō ni'a i te reira 'ohi-pa. Mai te tahi atu mau semeio, 'e nō teie iho ā rā, e mea faufa'a tumu te vaira'a o te mau ta'ata nō te māmarama i teie 'ohipa. Nō te mea 'ua ha'api'i au i te reira i te pū Brigham Young University i Ierusalemā, e fa'a'ite atu vau i te tahi mau mea tā'u i 'apo mai nō ni'a i teie semeio.

I te tau o Iesu, e 'oire fa'a'apu Naina, i raro mai i te mou'a ra More, i te pae hiti'a o te ra o te 'afa'a no Iezeraela. E mea atea ri'i te 'oire i te purumu mau. Ho'e noa 'e'a iti e vai ra no te haere i reira. I te tau o Iesu, e mea iti te 'ata e noho i reira 'e e mea huru veve, 'e 'ua vai noa ratou mai te reira e tae noa mai i teieni. I te ho'e taima o tona 'amu, e 34 noa fare tei fa'a'ati i te 'oire 'e e 189 ta'ata.¹ I teie mahana, e 1 500 ti'ahapa ta'ata e noho nei i reira.

Tē ha'amata nei Luka i tāna fa'ati'ara'a nā roto i te paraura'a ē, tei Kaperenaumi 'o Iesu i te mahana nā mua a'e 'e 'ua fa'aora 'oia i te ma'i o te tāvini a te hō'e tāpena ra'atira hānere (hi'o Luka 7:1–10). 'Ei reira tē ha'api'i nei tātou ē « *e ao a'era* » ('irava 11; reta tei fa'ahuru-'ē-hia), 'ua tomo te Fa'aora i roto i te hō'e 'oire tei pi'ihia Naina, 'āpe'ehia e te naho'a rahi pipi. E mea faufa'a roa te reira. Tei te pae apato'erau o te roto nō Galilea 'o Kaperenaumi, e 600 'āvae (183 m) i raro a'e i te miti. Tei te 30 maile (48 km) Naina i te pae 'apato'a tō'o'a o te ra nō Kaperenaumi, e 700 'āvae (213 m) i ni'a mai i te miti, nō reira tītauhia 'ia pa'uma atu i te 'āivi nō te haere i Naina. Nō tē haere nā raro mai Kaperenaumi i Naina, e tai'ohia hō'e a'e 'aore rā e piti a'e mahana. 'Aita i maora a'enci, 'ua tere te hō'e pupu feiā 'āpi nō BYU i Ierusalemā e 10 hora nō te haere i terā purumu tei patuhia. Te aura'a ra, pāpū ē, 'ua ara Iesu i te po'ipo'i roa 'aore rā 'ua ha'amata 'oia i tē haere i te maorora'a pō 'ia noa'a iāna te tuā ta'ata 'āpe'e nō te hunara'a ma'i « *e ao a'era* ».²

I te fātatarā'a te Mesia i te 'oire i muri mai i terā tere pa'ari mau, tē ta'ita'ihia ra te hō'e taure'are'a tamāroa, i terā mau matahiti 20 ra³ nā ni'a i te hō'e pa'epa'e hunara'a. Tē parau nei Luka

ē, 'o 'ōna ana'e te tamaiti a te hō'ē vahine 'ivi, 'e tē parau nei te tahi mau 'aivāna'a ē, tē parau nei te pāpa'ira'a nā roto i te reo heleni ē, 'aita atu ai tāna e tamari'i.⁴ Tē 'āpe'e ra te naho'a rahi o te 'oire iāna i roto i teie 'ati 'utuāfare tāna.

'Ia hi'ohia, e 'ati rahi te pohera'a o te hō'ē tamaiti, e aha atu pa'i ia nō teie vahine 'ivi. E aha te aura'a i te pae sōtiare, i te pae vārua 'e i te pae faufa'a, te rirora'a 'ei vahine 'ivi 'aita e hua'ai i 'Īserā'ela tahito ra ? I te tau o te Faufa'a Tahito, 'ua ti'aturihia ē 'ia pohe te hō'ē tāne fa'aipoipo nā mua i tōna ruhiruhiara'a, e tāpa'o te reira nō te fa'utu'ara'a te Atua i te hara. Nō reira, tē ti'aturi ra vetahi ē, tē fa'utu'a ra te Atua i teie vahine 'ivi i ora mai. I roto i te buka a Ruta, i te rirora'a Naomi 'ei vahine 'ivi i tōna matahiti 'āpi ri'i, 'ua heva 'oia : « ['Ua] fa'aha'aha'a mai Iehova iā'u, 'e 'ua tu'u mai te Mana hope i te 'ati iā'u nei » (Ruta 1:21, [International Standard Version]).⁵

E 'ere i te māuiui pae vārua noa 'e i te māuiui pae manava, tē fa'aruru ato'a nei teie vahine 'ivi nō Naina i te topatari i te pae faufa'a—'e tei mua noa te o'e iāna.⁶ 'Ia fa'aipoipo te hō'ē vahine, e tu'uhia i ni'a i te 'utuāfare o te tāne te hōpoi'a i te pae faufa'a nōna. 'Ia pohe te tāne, e fa'autahia te hōpoi'a i ni'a i tāna tamaiti matahiapo. I teienei 'ua pohe te matahiapo 'e tāna hō'ē noa tamaiti, 'ua tae ato'a 'oia i te hope'a i te pae faufa'a. Mai te mea tei roto tāna tamaiti i tōna 20 ti'ahapa matahiti, e 'ere ia 'oia i te mea pa'ari roa 'ino, tē ora ra i roto i te hō'ē 'oire fa'a'apu iti, i te ātea 'ē, 'e i teienei, 'ua 'ere i tāna rāve'a i te pae vārua, i te pae sōtiare 'e i te pae faufa'a.

'E i te taime iho ā 'a ta'ita'i ai te mau ta'ata o te 'oire i te tamaiti a teie vahine nō te hunā iāna, tē haere mai nei 'o Iesu 'e « aroha atura iāna »

(Luka 7:13). 'O te fa'ahitira'a ri'i noa ia te reira a Luka. 'Ua huru 'ite Iesu i te vaira'a ata'ata roa o teie vahine 'ivi. Penei a'e te pō tā'āto'a 'oia i te tāvarara'a i raro i te repo, i te tāparura'a i te Metua i te Ao ra nō te nō te ite ē nō te aha. Penei a'e 'ua ui hua atu 'oia nō te aha 'oia i titau ai iāna 'ia ora maoro a'e i ni'a i teie nei fenua. 'Aore rā penei a'e 'ua ri'ari'a roa 'oia i te 'ōtahira'a e tia'i ra iāna, 'o tāna e fa'aruru atu. 'Aita tātou i 'ite. 'Ua 'ite rā tātou ē, 'ua mā'iti te Fa'aora e reva 'oi'oi atu mai Kaperenaumi, 'o tei titau paha 'ia haere 'oia i roto i te pō nō te tāpae i mua i te tuā ta'ata 'āpe'e hou te tino 'a hunahia ai i roto i te repo.

'Oia, i tōna 'itera'a i tōna mata tei rari roa i te roimata 'a haere ai nā muri i te tuā ta'ata 'āpe'e, 'ua aroha rahi roa Iesu i teie vahine—e au ra ē, nō roto mai tōna aumihī i te mau mana'o tei tae mai nā mua roa a'e i te « fāreireira'a » i teie tuā ta'ata 'āpe'e. 'Ua tae mai 'oia i reira i te taime hina'arohia e teie vahine.

'Ua nā 'ō atura Iesu i te vahine 'ivi « eiaha e oto » ('irava 13). Ma te mata'u 'ore i te peu nō ni'a i te ha'avi'ivi'ira'a, 'ua « rave atura i te 'iri hōpoi ra », e 'ua « fa'aea noa ihora te feiā i hōpoi ». 'Ua fa'aue atura 'oia : « E teie ta'ata 'āpi, 'a ti'a, tē parau atu nei au ia 'oe.

« 'Ua ti'a maira taua ta'ata i pohe ra i ni'a, 'e 'ua parau mai-ra. 'Ua tu'u atura [Iesu] iāna i te metua vahine ra » (mau 'irava

14–15). Nō reira, 'ua māere roa te naho'a ta'ata o te 'oire 'e te mau 'āpe'e o Iesu i te tauira'a te 'oto 'ei 'oa'oa mau. « Ha'amaita'i atura i te Atua, nā 'ō a'era, E peropheta rahi teie i tupu iho nei i roto ia tātou nei » ('irava 16). Nō ni'a ato'a rā teie semeio i te fa'aorara'a i te hō'ē vārua 'ua oto roa. 'Ua ta'a ia Iesu ē, e 'ohipa fifi mau tā teie vahine—e ta'ata tei hi'o-ē-roahia 'ia au i tā rātou mau peu. 'Ua pi'i te vaira'a o teie vahine i te Fatu 'ia hi'o 'oi'oi mai 'oia iāna, noa atu ā e titauhia 'ia haere ātea roa nō te tāpae i terā taime tano roa. 'Ua 'ite 'oia i tōna vaira'a 'ati rahi, 'e 'ua haere 'oi'oi mai 'oia. E parau mau rahi mau tā te peresideni Thomas S. Monson (1927-2018) i parau 'a nā 'ō ai 'oia ē : « I te hō'ē mahana, e ho'i tātou i muri i ni'a i te mau mea huru tupu noa i roto i tō tātou orara'a, e 'ite mai tātou ē, e 'ere roa atu paha ia i te mea i tupu noa mai ».⁷

I teieni, ta'a 'ē noa atu te mana'o ha'apōpou nō teie 'ohipa, titauhia te reira 'ia riro rahi atu ā i te hō'ē noa 'āamu Bibilia. 'Aita roa e hape ē, 'ua 'ite Iesu i te parau nō teie vahine 'ivi iti, tei mo'ehia 'e tei 'ati rahi. I te taime iho ā rā 'ua hiti mai te mana'o mo'emo'e e te tāu'a-ore-hia 'e te faufa'a 'ore, titauhia 'ia ha'amana'o tātou ē : 'ua haere mai Iesu nō te tauturu i te vahine 'ivi i te taime hina'aro mau, 'e e haere ato'a mai 'oia nō tātou. Hau atu, te piti o te ha'api'ira'a e nehenehe e 'apo mai roto mai i te hi'ora'a o tō tātou Fa'aora, 'oia ho'i, 'o te faufa'a nō te torora'a i te rima nō tē ha'amaita'i i te ta'ata 'ati

a'e ia tātou. E rave rahi ta'ata tē paruparu atu te mana'o 'ati a'e ia tātou, i terā taime 'e terā taime. Mai te mea e ti'a ia 'outou 'ia fa'ati'a ia rātou i te parau nō ni'a i te « tuahine Naina » 'e te huru tō te Fatu 'ite- ta'a 'ē-ra'a mau i tōna mana'o paruparu 'e tōna 'ati rahi, e tau i roa mai te pō 'ei ao. 'A ha'amana'o i te parau rahi a te peresideni Spencer W. Kimball (1895-1985) : « Tē 'ite mai nei te Atua ia tātou, 'e tē hi'o mai nei 'oia ia tātou. Terā rā, e mea matarohia ē, e nā roto 'oia i te tahi ta'ata i te pāhono i tō tātou mau hina'aro ».⁸

I roto i te mau semeio ato'a a Iesu i ni'a i te fenua nei, iā'u nei, 'aita i rahi a'e te auma'i 'e te aumihī mai tōna aupurura'a i te vahine 'ivi nō Naina. Tē fa'aha'amana'o nei te reira ia tātou ē,

tē māna'ona'o nei 'oia ia tātou, 'e e'ita roa atu tātou e mo'ehia iāna. E'ita e ti'a ia tātou ia ha'a-mo'e i te reira. ■

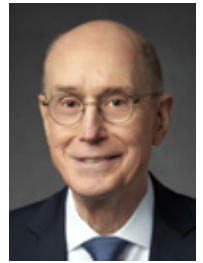
FA'ATA'ARA'A

1. Hi'o E. Mills, *Census of Palestine 1931: Population of Villages, Towns, and Administrative Areas* (1932), 75.
2. Hi'o S. Kent Brown, *The Testimony of Luke* (2015), 364.
3. Hi'o Brown, *The Testimony of Luke*, 365.
4. Hi'o Brown, *The Testimony of Luke*, 365.
5. I roto i te Isaia 54:4, tē parau nei te Fatu i te vahine 'ivi ra 'o 'Iserā'ela ē, « e 'ore ho'i ['oia] e fa'a'inohia » ('Iritira'a 'āpi reo peretāne).
6. Hi'o Brown, *The Testimony of Luke*, 365.
7. Thomas S. Monson, i roto Joseph B. Wirthlin, « Lessons Learned in the Journey of Life », *Liahona*, Mē 2001, 38.
8. *Tē Mau Ha'api'ira'a a te Mau Peresideni o te 'Ēkālesia : Spencer W. Kimball* (2006), 98.

Nō te māta'ita'i i te video nō te Bibilia « Te vahine 'ivi nō Naina », haere i ni'a ia lds.org/go/041917.

**Nā te peresideni
Henry B. Eyring**
Tauturu piti i roto
i te Peresidenira'a
Mātāmua

TI'ATURI I TE fa'aorara'a A TE FA'AORA

Maoti te tāra'ehara 'e te ti'afa'ahoura'a o te Fa'aora e mana tōna nō te ha'apūai ia tātou i roto i tō tātou mau fifi 'aore rā nō te fa'aora ia tātou nā roto mai i te reira.

Nō tātou tei mo'e te tahi ta'ata tei herehia, e au te 'e'a i mua ia tātou 'ei mea 'oto 'e te mo'emo'e—'ua hau atu ia nō te ta'ata 'aita tōna 'ite 'e tōna 'itera'a pāpū nō te tāra'ehara 'e te ti'afa'ahoura'a o te Fa'aora ia Iesu Mesia. Tē ha'amana'o ra 'outou i nā pipi fē'a'a i ni'a i te 'e'a nō Emausa. 'Ua ha'afātata atu te Fatu tei ti'afa'ahou ia rāua ma te ani ē, e aha tā rāua e 'oto ra. Teie te pāhonora'a a Luka nō tātou :

« 'Ua parau atura rāua iāna, Ia Iesu i Nazareta ra, e peropheta mana ia i te parau 'e te rāve'a, i mua i te aro o te Atua 'e te ta'ata ato'a ho'i.

« 'E tō tātou mau tahu'a rarahi 'e te mau ha'avā, i te tu'ura'a atu iāna 'ia fa'au'u'ahia 'ia pohe, 'e 'ua fa'asatauro ho'i iāna.

« 'Āre'a mātou nei mana'o ia mātou ē, 'o te ta'ata ia e ora ai 'Īserā'ela nei » (Luka 24:19-21).

E noa'a ia tātou te tāmāhanahanara'a nā roto mai i tō tātou 'ite 'e tō tātou 'itera'a pāpū ē 'o 'oia i ora ai 'Īserā'ela. 'O 'oia i « 'ōfati [ai] te mau tāpe'a o te pohe » (Mosia 15:23). 'O 'oia *tei* « riro 'ei mātāmua nō te feiā i ma'iri i te ta'oto ra » (1 Korinetia 15:20). 'O 'oia *tei* ha'amatare i te mau fafaura'a o te hiero e tā'amu ia tātou ē a muri noa atu i te feiā « tei herehia na e [tātou] »¹

I teie nei tau Pāsa, tē hina'aro nei au e fa'a'ite ia 'outou i te hō'ē tuha'a nō te hō'ē a'ora'a tā'u i hōro'a ma'a matahiti i teienci, nō ni'a i te mana fa'aorara'a o te Fa'aora. 'Ua ha'apūai te reira iā'u i tō'u fa'aineinera'a i te reira 'e tō'u hōro'ara'a i te reira. Tē pure nei au, 'ia ha'apūai te reira ia 'outou 'a tai'o ai au i te reira.

'Ua 'ite te Fa'aora i tō tātou māuiui

Tē vai nei te ta'ata e pohe 'oi'oi, 'e pohe rā tātou pā'āto'a i te hope'a. E tāmatahia tātou tāta'itahi i te fa'arurura'a i te pohe o te hō'ē ta'ata tei herehia e tātou.

I te tahi mahana ra, 'ua fārerei au i te hō'ē ta'ata 'a tahi ra māua i fārerei fa'ahou ai mai te pohera'a tāna vahine. Te fana'o, 'ua fārerei māua i te hō'ē vāhi au nō te tau fa'afa'acara'a. 'Ua 'ata'ata 'oia 'a ha'afātata mai ai 'oia iā'u. Nō tō'u ha'amana'ora'a i te pohe o tāna vahine, 'ua aroha atu vau iāna ma te ha'apa'o maita'i i tā'u

mau parau : « E aha tō 'oe huru ? »

'Ua 'ore atura te mata 'ata'ata, 'ua rarirari ri'i tōna mata 'e 'ua parau marū mai ra, ma te feruri : « E mea maita'i. E mea pa'ari roa rā ».

E mea pa'ari mau, mai tā 'outou i 'ite 'e mai tā tātou pā'āto'a e 'ite i te tahi taime. Te tuha'a fifi roa i roto i terā tāmatarā'a, 'o te 'itera'a ia e aha te rave i te 'oto, te mo'emo'e 'e te mihi tā tātou e fāri'i e au ra ē, 'ua mo'e hō'ē pae o tātou. E nehenehe te māuiui e ho'i noa mai. 'E nō vetahi, e nehenehe atō'a e tupu mai te mana'o riri 'e te mana'o nō te hō'ē 'ohipa ti'a 'ore.

*E nehenehe te Fa'aora e 'ite i tō
tātou mau fifi nā roto i te fa'aurura'a
a te Vārua, 'ua mā'iti rā 'oia
'ia 'ite nā roto i te fāreirei-roa-ra'a
'oia iho i te reira.*

Maoti te tāra'ehara 'e te ti'afa'ahoura'a o te Fa'aora e mana ai tōna nō te fa'aora ia tātou mai roto mai i terā huru tāmatara'a. Nā roto i te 'ohipa i tupu nōna, 'ua 'ite mai 'oia i tō tātou pā'āto'a mau māuiui. 'Ua ti'a ho'i iāna 'ia 'ite i te reira nā roto i te fa'aurura'a a te Vārua, 'ua mā'iti maoti rā 'oia e 'ite i te reira nā roto i te rāterera'a 'oia iho i te reira. Teie te fa'atī'ara'a :

« E inaha, nā Maria iāna e fānau i Ierusalemā, tei te fenua o tō tātou ra mau tupuna; e paretenia 'oia ; 'e tē fāri'i maita'i 'e te mā'itihia ho'i ; 'o te tamari'ihia 'e e tō ho'i nā roto i te mana o te Vārua Maita'i, 'e e fānau mai i te hō'ē tamaiti, 'oia ho'i te Tamaiti a te Atua.

« 'E e haere atu 'oia ma te fa'a'oroma'i i te māuiui, 'e te 'ati, 'e te mau huru fa'ahemara'a ato'a ra ; 'e e nā reira 'oia 'ia fa'atī'ahia te parau tei nā 'ō mai ra ē, e rave 'oia i te māuiui 'e te mau ma'i o tāna mau ta'ata iāna iho.

« 'E e fa'a'oroma'i 'oia i tōna pohera'a, i tātara ai 'oia i te mau tāpe'a o te pohe i ru'uru'uhia ai tōna ra mau ta'ata ; 'e e rave 'oia i tō rātou paruparu i ni'a iāna iho 'ia fa'a'ihia tōna ra 'ā'au i te aroha i au i te tino, 'ia 'ite 'oia nā roto i te tino i te rāve'a e fa'aora ai i tōna mau ta'ata i tō rātou paruparura'a ra » (Alama 7:10-12).

E tāmata te mau ta'ata 'ati a'e ia 'outou i te māramarama i tō 'outou māuiui 'ia pohe te hō'ē ta'ata herehia. E tupu ato'a paha tō rātou mana'o māuiui. 'Aita te Fa'aora i māramarama noa 'e i 'ite i te māuiui, 'ua 'ite ato'a rā 'oia i roto iāna i tō 'outou māuiui 'o tā 'outou noa e fāri'i ra. 'E 'ua 'ite maita'i roa 'oia ia 'outou. 'Ua 'ite 'oia i tō 'outou 'ā'au.

Tītau manihini i te Vārua Maita'i

E ti'a i te Fa'aora 'ia 'ite i roto i te mau mea tā 'outou e nehenehe e rave, e aha te mea maita'i roa a'e nō 'outou 'ia tītau manihini 'outou i te Vārua Maita'i nō te tāmāhanahana 'e nō te ha'amaita'i ia 'outou. E 'ite 'oia i hea te mea maita'i roa a'e nō 'outou 'ia ha'amata. I te tahi taime, 'o te pure ia. I te tahi taime, 'o te haerera'a ia e tāmāhanahana i te tahi ta'ata. 'Ua mātau vau i te hō'ē vahine 'ivi e ma'i ha'aparuparu tōna tei fa'auruhia e haere e fāreirei i te

tahi atu vahine 'ivi. 'Aita vau i reira, 'ua pāpū rā iā'u ē, 'ua fa'auru te Fatu i te hō'ē pipi ha'apa'o maita'i 'ia toro i te rima ia vetahi 'ē, 'e 'ua ti'a a'era iāna 'ia tauturu ia rāua to'opiti.

E rave rahi rāve'a tā te Fa'aora nō te tauturu i te feiā māuiui, e mau rāve'a tano maita'i nō rātou. E nehenehe rā tā 'outou e pāpū ē, e ti'a iāna 'e e rave ho'i 'oia i te reira ma te rāve'a maita'i roa a'e nō te feiā e māuiui ra 'e nō te feiā 'ati a'e ia rātou. Hō'ē mea e tupu tāmau noa 'ia fa'aora te Atua i tōna mau ta'ata i te māuiui, 'oia ho'i e putapū rātou i te ha'eha'a mai te tamari'i i mua iāna. Hō'ē hi'ora'a rahi nō te mana o te ha'eha'a 'e te ha'apa'o maita'i, nō roto mai i te orara'a o Ioba (hi'o Ioba 1:20-22). Te tahi fa'ahou mea e tupu tāmau noa, tei 'ite-ato'a-hia e Ioba, 'o te fa'aro'o tāmau ia i te mana o te ti'afa'ahoura'a o te Fa'aora (hi'o Ioba 19:26).

E ti'afa'ahou tātou pā'āto'a, 'e tae noa atu te feiā herehia e 'outou 'o tei pohe. E 'ere tō tātou fāreireira'a 'e 'o rātou i te 'ohipa feruri-noa-hia, e fāreireira'a tino rā, e tino e'ita roa atu e pohe, e'ita e ruhiruhiāhia, e'ita e ma'ihia.

I te fāra'a te Fa'aora i tāna mau 'āpōsetolo i muri mai i tōna ti'a-fa'ahoura'a, 'aita 'oia i tāmārū noa ia rātou i tō rātou māuiui, 'o tātou pā'āto'a rā o te māuiui i te hō'ē mahana. Mai teie tāna tāmārū ia rātou 'e ia tātou nei :

« 'Ia ora na 'outou...

« 'A hi'o mai na i ta'u rima 'e ta'u 'āvae ; 'o vau mau ā ; 'a fāfā mai na 'ia 'ite ; 'aita 'o te vārua e 'i'o 'e te ivi mai tō'u nei, tā 'outou e hi'o mai nei » (Luka 24:36, 39).

E ti'a i te Fatu 'ia fa'auru ia tātou 'ia toro i te rima i te mana nō te fa'aorara'a i tō tātou mau māuiui, i te rāve'a maita'i roa a'e e tano nō tātou. E ti'a ia tātou 'ia mā'iti e tāvini ia vetahi 'ē nō te Fatu. E ti'a ia tātou 'ia fa'a'ite pāpū nō te Fa'aora, nō tāna 'evanelia, nō te fa'aho'i-fa'ahou-ra'a mai o tāna 'Ēkalesia 'e nō tōna ti'afa'ahoura'a. E ti'a ia tātou 'ia ha'apa'o i tāna mau fa'auera'a.

E tītau manihini te reira mau mā'itira'a ato'a i te Vārua Maita'i. Nā te Vārua Maita'i e nehenehe e tāmāhanahana ia tātou i te rāve'a e tano ia tātou. 'E nā roto i te fa'aurura'a a te Vārua, e roa'a ia tātou i te hō'ē 'itera'a pāpū nō te ti'afa'ahoura'a nā reira ato'a te hō'ē hi'ora'a nō te fāreireira'a hanahana e tupu. 'Ua tae mai terā mana'o tāmāhanahana 'a hi'o ai au i te 'ōfa'i mēnema o te hō'ē ta'ata tā'u i mātau—e ta'ata tā'u i 'ite e rave fa'ahou vau iāna i roto i tō'u rima ananahi. Nō tō'u 'itera'a i te reira, 'ua fa'aorahia vau i te māuiui, e 'ere noa rā terā, 'ua 'i ato'a vau i te mana'o 'oa'oa.

*E nehenehe 'outou e
ti'aturi ē, e nehenehe tā te
Fa'aora e tauturu mai,
'e e nā reira iho ā 'oia
na roto i te rave'a hau
a'e i te maita'i nō te
feiā e oto ra 'e no tei
ha'ati ia rātou.*

ʻĀhani i ora mai teie tamāhine iti i tōna paʻariraʻa, e titau ʻoia i te faʻaoraraʻa nō te tahi ʻē atu mau tāmatararaʻa. E tāmatahia ʻoia nō te vai haʻa-paʻo-maitaʻi-noa-raʻa i te Atua nā roto i te mau tāmatararaʻa pae tino ʻe pae vārua e maʻiri i niʻa i te mau taʻata atoʻa. Noa atu ā e hāmaniraʻa faʻahia-hia roa te tino, e tāmatararaʻa nō tātou pāʻatoʻa te tāpeʻa-noa-raʻa iāna ʻia tere maitaʻi. Tātou pāʻatoʻa e fifi i te maʻi ʻe i te paʻariraʻa te matahiti.

«'Ia ha'eha'a noa 'oe»

ʻUa incine te mana nō te faʻaoraraʻa i tō tātou mau fifi. E ʻohipa te reira mai te faʻaoraraʻa ia tātou i te fifi nō te faʻarururaʻa i te pohe o tei herehia. ʻAita teie faʻaoraraʻa e faʻaherehere noa i te ora o tei herehia, e ʻere atoʻa paha te faʻaoraraʻa nō te tahi atu mau tāmatararaʻa i te tātararaʻa ia rātou. Eʻita paha te Fatu e haʻamāmā ia tātou ē tae roa e faʻatupu tātou i te faʻaroʻo e hinaʻarohia nō te rave i te mau māʻitiraʻa e hōroʻa mai i te

mana nō te Tāraʻehara ʻia ʻohipa i roto i tō tātou oraraʻa. ʻAita ʻoia e titau nei i te reira nō tōna ʻāhihi ʻore ia tātou, nō tōna rā here ia tātou.

ʻUa hōroʻahia te hōʻē parau arataʻi nō te fāriʻi i te mana faʻaoraraʻa a te Fatu i te mau pātoʻiraʻa o te oraraʻa, ia Thomas B. Marsh, i terā tau ʻo ʻoia te peresideni nō te pupu nō te Tino ʻAhuru Ma Piti ʻāpōsetolo. Tei roto ʻoia i te mau fifi rahi, ʻe ʻua ʻite te Fatu e riro ʻoia i te faʻaruru i te mau mea rahi atu ā. Teie te parau

a'o iāna 'o tā'u e rave nei nō'u 'e 'o tā'u e pūpū nei ia 'outou : « 'Ia vai ha'eha'a noa 'oe ; 'e nā te Fatu tō 'oe Atua e arata'i ia 'oe nā tō 'oe rima ra, 'e e hōro'a atu ia 'oe i te pāhonora'a i tā 'oe mau pure » (Te Parau Ha'api'ira'a 'e te mau Parau Fafau 112:10).

'Ua hina'aro noa te Fatu 'ia arata'i ia tātou i te fa'aorara'a nā roto i te rirora'a tātou e mea parau-ti'a atu ā. E titau te reira i te tātarahapara'a. 'E e titau te reira i te ha'eha'a. Nō reira, e titau noa te 'ē'a nō te fa'aorara'a i te ha'eha'a 'ia ti'a i te Fatu 'ia arata'i ia tātou nā te rima i te vāhi 'ua hina'aro 'oia e 'āfa'i ia tātou nā roto i tō tātou mau pe'a-pe'a ē tae atu ai i te ha'amo'ara'a.

E nehenehe te mau fifi e fa'atupu i te 'ino'ino 'e te mana'o paruparu. Te ha'eha'a e titauhia ia 'outou 'e 'ia'u nei nō te arata'i te Fatu ia tātou nā te rima, e tae mai nā roto i te fa'aro'o. E tae mai nā roto mai i te fa'aro'o ē, tē ora mau nei te Atua, 'ua here 'oia ia tātou 'e te mea tāna i hina'aro—noa atu ā te pa'ari o te reira—nō tō tātou noa ia maita'i.

'Ua fa'a'ite mai te Fa'aora i te reira ha'eha'a. 'Ua tai'o 'outou nāhea 'oia i te purera'a i roto i te 'ō nō Getesemane, 'a mamae ai 'oia i te hō'ē tāmatarā'a nō tātou, tei ni'a atu i tō tātou 'aravihi 'ia māramarama 'aore rā 'ia fa'a'oroma'i, 'aore rā 'ia fa'a'ite atu, nō'u iho nei. Tē ha'amana'o ra 'outou i tāna pure : « E tā'u Metua, 'ia ti'a ia 'oe ra, e hōpoi 'ē atu i teie nei 'āu'a ; 'ia tupu rā tō 'oe hina'aro 'eiaha tō'u » (Luka 22:42).

'Ua 'ite 'oia 'e 'ua ti'aturi i tōna Metua i te Ao ra, te Elohimā rahi ra. 'Ua 'ite 'oia ē, e mana hope tō tōna Metua 'e te hāmani maita'i hope roa. 'Ua ani te Tamaiti here ma te parau ha'eha'a—mai te hō'ē tamari'i ri'i—i te mana fa'aorara'a nō te tauturu iāna.

E fa'aitoito 'e ia māhanahana

'Aita te Metua i fa'aora i tāna Tamaiti nā roto i te tātarara'a i te fifi. Nō tō tātou maita'i, 'aita 'oia i nā reira, 'ua fa'ati'a rā 'oia 'ia fa'aoti te Fa'aora i te misiōni tāna e haere mai e rave. Nō reira, e nehenehe noa tātou e fa'aitoito 'e 'ia māhanahana i te 'itera'a i te tauturu tā te Metua i hōro'a mai :

« 'Ua fā mai ra te hō'ē melahi iāna.

« 'E nō te mea tē rahi noa ra tōna māuiui 'oto,

'ū'ana roa atura tāna pure, e mai te toto pūtua ra tōna hou i te ma'irira'a i raro i te repo ra.

« E ti'a mai ra 'oia i ni'a i tāna purera'a ra, e tae mai ra i te mau pipi ra, ro'ohia mai te ta'oto ana'e ra i te 'oto,

« 'Ua parau mai ra ia rātou, e aha 'outou i ta'oto ai ? 'A ti'a, 'a pure, 'a ro'ohia 'outou e te 'ati » (Luka 22:43-46).

'Ua 'aufau Iesu Mesia i te ho'o nō tā tātou mau hara ato'a 'e nō tā te mau tamari'i ato'a a te Metua i te ao ra 'ia fa'aorahia tātou i te pohe 'e te hara.

'Ua pure te Fa'aora nō te fa'aorara'a. Te mea tei hōro'ahia iāna, e 'ere ia te orara'a i te fifi, 'o te tāmāhanahanara'a rā e nava'i nō te haere atu nā roto ma te hanahana.

'Ua roto tāna fa'auera'a i tāna mau pipi, tei tāmata-ato'a-hia, 'ei arata'i nō tātou. E ti'a ia tātou 'ia fa'aoti e pe'e i te reira. E ti'a ia tātou 'ia fa'aoti e ti'a mai 'e 'ia pure ma te fa'aro'o rahi 'e te ha'eha'a rahi. 'E e ti'a ia tātou 'ia pe'e i te fa'auera'a tei tu'uhia i roto i te buka a Mareko : « 'A ti'a, mai haere tātou » (Mareko 14:42).

Nō reira mai, e parau a'o tā 'outou nō te manuia i te mau hi'opo'ara'a pae tino 'e pae vārua o te orara'a. E titauhia te tauturu a te Atua i muri mai i tō 'outou ravera'a i te mau mea ato'a e ti'a ia 'outou 'ia rave nō 'outou iho. Nō reira, 'a ti'a 'e 'a haere, e titau 'oi'oi rā i tāna tauturu, te 'oi'oi roa e noa'a ia 'outou, ma te ti'a'i 'ore i te tau 'ati nō te ani i te fa'aorara'a.

Ma te tura rahi, tē hōro'a nei au i tō'u 'ite ē tē ora nei te Atua te Metua 'e 'ua here 'oia ia tātou. 'Ua 'ite au i te reira. E mea maita'i roa tāna fa'anahora'a 'oa'oa, 'e e fa'anahora'a nō te 'oa'oa. 'Ua ti'afā'ahou Iesu, mai ia tātou 'āraua'e. 'Ua mamae 'oia 'ia ti'a iāna 'ia tauturu ia tātou i roto i tō tātou mau fifi. 'Ua 'aufau 'oia i te ho'o nō tā tātou mau hara ato'a 'e nō te hara o te mau tamari'i ato'a a te Metua i te Ao ra, 'ia ti'a ia tātou 'ia fa'aorahia i te pohe 'e te hara.

'Ua 'ite au ē, i roto i te 'Ēkālesia a Iesu Mesia, e ti'a i te Vārua Maita'i 'ia haere mai e tāmāhanahana ia tātou 'e e tāmā ia tātou 'a pe'e ai tātou i te Fatu. 'Ia fāri'i 'outou i tāna tāmāhanahanara'a 'e tāna tauturu i roto i tō 'outou mau taime e hina'arohia, i roto i te mau tāmatarā'a ato'a 'e te mau fifi o tō 'outou orara'a. ■

Nō roto mai i te hō'ē a'ora'a, « The Power of Deliverance », i te hō'ē purera'a tei tupu i Brigham Young University i te 15 nō Tēnuare 2008.

FA'ATA'ARA'A

1. « Arata'i mai e tenā ti'arama », *Tē mau himene*, n°49.

TUHAKA NO ROTO MAI I GETSEMANE, NĀ. J. KIRK RICHARDS; MAU'ĀMAA OLIVE NĀ GETTY IMAGES

I roto i te 'āua mo'a

Ma te mana'o hōhonu ♩ = 60-68

Te mau parau 'e te pehe nā Tammy Simister Robinson

1. (I) ro-to (i) te 'ā - ua mo - 'a, Fa'a - ora tō he - re iā - 'u.
 2. Tō 'o - e ti - no pē - pē, E ō hō - ro - 'a no - a.
 3. Te 'āu - 'a (i) tō - 'u 'u - tu, E inu vau ma te tu - ra,

(I) ro - to (i) Ge - te - se - ma - ne, ('Ua) pu-re 'oe nō'u e Ie - su.
 Nō te tā'ā - to'a tō ma - mae, ('Ua) po-he 'oe nō'u e Ie - su.
 Te ti - no i hō - hia mai. E 'i - te iā vau nō 'oe.

('Ua) pu-re 'oe nō'u e Ie - su. ('A) ra - ve (i) tō'u 'ā - 'au 'o - to;
 ('Ua) po-he 'oe nō'u e Ie - su. ('A) ra - ve (i) tō'u 'ā - 'au 'o - to;
 E 'i - te iā vau nō 'oe. ('A) ra - ve (i) tō'u 'ā - 'au 'o - to;

(Ia) hō - 'ē tō tā - ua ma - na'o. (I) ro - to (i) Ge - te - se - ma - ne,
 (Ia) hō - 'ē tō tā - ua ma - na'o. Nō te tā'ā - to'a tō ma - mae,
 (Ia) hō - 'ē tō tā - ua ma - na'o. 'Eia - ha 'ei ma - mae fa'a - hou:

('Ua) pu-re 'oe nō'u e Ie - su. ('Ua) pu-re 'oe nō'u e Ie - su.
 ('Ua) po-he 'oe nō'u e Ie - su. ('Ua) po-he 'oe nō'u e Ie - su.
 E ora vau nō 'oe (e) Ie - su. E ora vau nō 'oe (e) Ie - su.

© 2003 Tammy Simister Robinson. Fatura'a pāuruhia.

E nehenehe teie hīmene e nene'ihia nō te tahi fa'ahipara'a poto noa, nō te 'Ēkalesia 'e nō te fare.

'A tu'u i teie parau i ni'a i te mau 'api ato'a 'o te nene'ihia.

Nā Brian K. Ashton

Tauturu piti i roto i te peresidenira'a rahi o te Ha'api'ira'a Sābati

Toru ha'api'ira'a nō ni'a i te here, te 'oa'oa 'e te hau

Te pe'era'a i teie nā ta'ahira'a e toru e nehenehe e tupu te tahi 'ohipa ta'a 'ē i roto i tō 'outou orara'a 'e e tauturu ia 'outou 'ia putapū i te mau hotu o te Vārua.

I te haerera'a vau i te ha'api'ira'a tuatoru, 'ua feruri rahi au i tō'u ananahi. I te tāpaera'a vau i terā ananahi—'oia ho'i te orara'a i muri mai i te ha'api'ira'a tuatoru—'ua 'apo mai au e toru ha'api'ira'a faufa'a roa 'ino tei fa'atupu i te tahi 'ohipa ta'a 'ē mau i roto i tō'u orara'a. Tē hina'aro nei au e fa'a'ite atu ia 'outou i teie nau ha'api'ira'a, 'e maita'i ē, e'ita 'outou e taere roa i te 'apo i te reira mai iā'u. E ti'a i te reira e tauturu ia 'outou 'ia 'ite i te 'oa'oa rahi a'e i roto i te orara'a—'e i te hope'a 'ia roa'a te fa'ateiteira'a 'e tō 'outou Metua i te Ao ra.

1. 'Imi i te poupou, te hau 'e te Vārua Maita'i

'Ua fāreie māua tā'u vahine 'o Melinda i te piti o te matahiti vau i te ha'api'ira'a tuatoru, fātata e ono 'ava'e i muri iho i te ho'ira'a mai au i tā'u misiōni. 'O'i'oi roa vau i te 'itera'a ē, 'ua hina'aro vau e fa'aipoipo ia Melinda. 'Āre'a rā, 'aita terā mana'o i tupu nō Melinda. 'Ua mā'iri roa e pae matahiti i tōna fāri'ira'a i te ho'ē pāhonora'a 'ē, mai te mea e fa'aipoipo 'oia iā'u.

*'Ia rave 'outou
i te mau mea
iti ha'iha'i
ma te tu'u i te
ti'aturi i
ni'a i te Fatu, e
'ite mai 'outou i
te here, te 'oa'oa,*

*te hau 'e te
pōpou noa atu
ā tō 'outou
vaira'a.*

te Vārua, 'aita e tītauhia 'ia tā'amuhia te putapūra'a i te reira i tō tātou vaira'a pae tino nei, 'aita roa atu.

'Ia ta'a maita'i ia 'outou ē, 'aita vau e parau nei ē, e pōpou noa tātou 'aore rā e'ita roa atu tō tātou vaira'a pae tino nei e ha'uti i ni'a i tō tātou pōpou. Inaha, e'ita tātou e tāmata i te maramara, e'ita ato'a ia tātou e 'ite i te monamona (hi'o Te Parau

Ha'api'ira'a 'e te mau Parau Fafau 29:39; hi'o ato'a Mose 6:55).

Tītauhia 'ia tāfifi ri'i tātou i te tahi taime. Hau atu, e nehenehe te mau vaira'a pae tino 'e pae manava e fa'atupu i te māuiui rahi 'e e mea fifi mau nō tātou 'ia putapū i te Vārua. 'Ia tūtava ra tātou 'ia noa'a te Vārua i roto i tō tātou orara'a 'e te ti'aturira'a i te Atua, e ti'a ia tātou e pōpou i te rahira'a o te taime.

Tē fa'a'ite pāpū nei au e parau mau teie, i tō'u iho nei orara'a. Mai teie 'ohipa i tupu nō'u 'a haere ai Melinda i tāna misiōni ē teienei, 'ua 'apo mai au ē, 'ia rave au i te mau mea e fa'atae mai i te Vārua i roto i tō'u orara'a, mai te mā'itira'a e ti'aturi 'e e fāri'i ē, e tupu te mau mea mai tei 'ōpuahia e te Atua, e mea huru pōpou vau (hi'o Iakoba 3:2).¹

2. 'Eiaha e topa nō te mau mea ha'avare

E pūpū mai Sātane i te mau mono ha'avare nō te mau mea ato'a tā te Atua e rave, 'ia ta'a 'ore tātou 'e 'ia hema ho'i. Noa atu ā te mau tāmata-tara'a a Sātane nō te fa'ataui i tō tātou mana'o, tē ha'api'i nei te Fa'aora ē « e 'ore... te rā'au 'ino e fa'ahotu mai i te huero maita'i » (3 Nephi 14:18). Nō te mea ho'i e rā'au 'ino 'o Sātane, e'ita e ti'a iāna 'ia ha'aputapū ia tātou i « [te here], te 'oa'oa, te hau, te fa'a'oroma'i, te marū, te maita'i, te fa'aro'o, te māmahu, [e] te hitahita 'ore » (Galatia 5:22-23). 'Ua hina'aro rā Sātane 'ia rumaruma tō tātou mana'o (hi'o 2 Nephi 2:27).

E aha ia tā Sātane e rave nei ? Tē tāmata nei 'oia i te fa'ahema ia tātou.

'Ua hema hō'ē hoa tō'u, hō'ē o tei mā'itihia. 'Ua tāvini tō'u hoa i te hō'ē misiōni, e misiōnare fa'ahiaha roa 'oia. I te ho'ira'a mai 'oia mai tāna misiōni, 'ua 'ōpua teie tuahine i te rave i te mau mea iti ha'iha'i ato'a tei fa'atae mai i te Vārua i roto i tōna orara'a 'e tei ha'apūia iāna i roto i tāna misiōni. 'E 'ua nā reira 'oia nō te hō'ē tau.

Terā rā, 'ua hi'o 'oia i tōna mau hoa, e rave rahi tei ho'i ato'a mai mai te misiōni, e haere rātou i te purera'a i te mau sabbati ato'a, i rapae rā, tē ora ra rātou mai tō te ao nei. 'Ia hi'ohia, e mea pōpou rātou. Tē « 'ārearea »

I roto i terā e pae matahiti, 'ua tupu te mau fifi rahi roa a'e o tō'u orara'a. 'Ua 'ite au 'o vai tā'u e fa'aipoipo atu, 'e 'ua tūra'i te Vārua iā'u, e au ra 'ia'u ē, e'ita e tāpae i te reira fā.

I muri noa mai i te noa'ara'a tā'u parau tū'ite, 'ua fa'aoti Melinda e haere i tāna misiōni—hō'ē o te tumu, 'ua pāpū iā'u nō te fa'aātea iā'u. 'A haere ai 'oia i tāna misiōni, tē vai ra te taime 'ua rumaruma tō'u mana'o nō tō'u rōtahira'a i ni'a i te mea 'aita tā'u. Noa atu rā, 'ua tuatāpapa vau i te mau pāpā'ira'a mo'a 'e 'ua pure au pauroa te mahana, 'ua tāvini au i roto i te 'Ēkālesia 'e 'ua tūtava vau i te rave i te mau mea e fa'atae mai te Vārua Maita'i i roto i tō'u orara'a.

Hō'ē po'ipo'i sabbati to'eto'e mau i Minneapolis, i Minnesota (Marite), tē fa'ahoro ra vau i tō'u pere'o'o nō te purera'a, 'ua mana'o vau : « Teie mau te taime e rumaruma roa ai tō'u mana'o. 'Aita e mea e haere ra mai tā'u i hina'aro. 'Aita a'e rā tō'u e mana'o rumaruma. E mana'o pōpou hope roa tō'u ! »

I teienei, nō te aha pa'i tō'u pōpou, inaha nō'u nei, tē nā roto ra vau i te hō'ē fifi rahi ?

Tei roto te pāhonora'a i te Galatia 5:22-23 : « Te mau hotu o te Vārua 'oia ho'i te hina'aro ia, te 'oa'oa, te hau, te fa'a'oroma'i, te marū, te maita'i, te fa'aro'o, te māmahu, te hitahita 'ore ».

Nō te mea tē rave ra vau i te mau mea e fa'atae mai i te Vārua i roto i tō'u orara'a, 'ua putapū vau i te here o te Atua. 'Ua putapū vau i te 'oa'oa 'e te hau. E ti'a iā'u 'ia fa'a'oroma'i 'e 'ia pōpou noa ato'a.

'Aita te here, te 'oa'oa 'e te hau e tae mai i roto i te orara'a, te 'utuāfare 'e te fa'aipoipora'a nā roto i te fare rahi, te mau pere'o'o nehenehe, te mau 'ahu 'āpi roa a'e, te manuiara'a te tōro'a 'ohipa 'e te tahi atu mau mea tā te ao e parau nei e fa'atae mai i te pōpou. Inaha ho'i, nō 'ō mai te mau mana'o here 'e te 'oa'oa 'e te hau i

*E pūpū mai
Sātane i te
mau mono
ha'avare nō
te mau mea
ato'a tā te Atua
e rave, 'ia
ta'a 'ore tātou*

ra rātou i te mea mau. 'E 'ia hi'ohia tō rātou orara'a, 'aita i titauihia e 'ohipa rahi mai iāna.

Ē fa'aea ri'i noa a'era 'oia i te rave i te mau mea iti ha'iha'i tei hōro'a iāna i te pūai pae vārua i roto i tāna misiōni. Tē vai noa ra tōna 'itera'a pāpū, 'ua parau mai rā 'oia iā'u ē, 'ua feruri 'oia ē : « 'Ua haere au i te mau purera'a a te 'Ēkālesia, 'ua nava'i iā—'ua ha'apa'o ra vau ». 'Ua nā 'ō mai rā 'oia : « I te pae vārua rā, 'ua paruparu roa iā vau ». ² 'A ora noa ai 'oia mai tā tō te ao, 'ua rave 'oia i terā mā'itira'a hape 'e terā mā'itira'a hape ē hapū mai nei.

Terā atura iā te fa'ahope'ara'a o tāna mau mā'itira'a parau-ti'a 'ore. 'Aita 'oia i pōpou, 'e 'ua 'ite 'oia. 'Aua'a a'e rā, 'ua 'ite tō'u hoa ē, 'ua hema 'oia, 'e 'ua tātarahapa a'era.

Tē ha'amāramarama nei tōna 'ā'amu ē, 'oia ato'a te mau ta'ata maita'i roa a'e e nehenehe e hema. Hau atu, tē fa'a'ite nei tōna 'ā'amu ē, titauihia iā tātou 'ia pāruru noa iā tātou i te fa'ahemara'a. E rave tātou i te reira nā roto i te raverā'a i te mau mea iti ha'iha'i e fa'atae mai i te Vārua i roto i tō tātou orara'a.

Tē ha'apōpou nei au i te fa'a'ite atu ē, i teie mahana, e mea pōpou tō'u hoa, 'e tē tūtava nei 'oia i te ha'apa'o i te mau fa'auera'a, 'e e mea itoito 'oia i te pae tino 'e i te pae vārua i roto i te 'evanelia.

'Ua rau te rāve'a e tae mai te fa'ahemara'a a Sātane. E fa'ahiti noa atu vau i te tahi.

Tē tāmata nei Sātane i te fa'a'amu'amu iā tātou ē, e rave nā mua i te pae tino 'e te pae vārua i muri iho. E ti'a iā tātou 'ia parau 'aita ana'e i tano te mau mea tā tātou e rave nā mua roa ma te hi'ora'a i te pinepine tātou e nā 'ō ai : « 'Ua rahi roa tā'u 'ohipa 'aore rā 'ua rohirohi roa vau nō te _____ ». Fa'aoti i te vāhi vata : haere i te hiero, tāvini, tuatāpapa 'e feruri i ni'a i te mau pāpā'ira'a mo'a, rave i tō'u pi'ira'a, 'e tae noa atu ho'i te pure.

*'e 'ia hema
ho'i. Tē ha'api'i
nei te Fa'aora
ē « e 'ore... te
rā'au 'ino e
fa'ahotu mai
i te huero
maita'i »*

(3 Nephi 14:18).

Hō'ē tumu e tae mai te mana'o 'ohipa rahi, 'oia ho'i, tē ha'a rahi nei 'o Sātane nō te fa'a'ōnevaneva iā tātou. Tē fa'a'ohipa nei 'oia i te niuniu roro uira i roto i tō tātou rima, te radio i roto i te pere'o'o, te mau 'āfata teata i tō tātou fare 'e e rave rahi fa'ahou mea nō te fa'a'ōnevaneva noa iā tātou fātata i te mau taime ato'a. 'E nō reira, tē mana'o nei tātou 'ua 'ohipa rahi roa tātou, 'aita nei ho'i.

Te tahi fa'ahou fa'ahope'ara'a nō teie fa'a'ōnevanevara'a, 'o te iti-noa-ra'a tātou i te feruri. Tē fa'a'ōnevaneva nei Sātane iā tātou nō te mea 'ua 'ite 'oia ē, 'ia feruri tātou, i te mau pāpā'ira'a mo'a iho ā rā, e tupu te fa'afāriura'a rahi a'e 'e te heheura'a rahi a'e.

Te tahi fa'ahou fa'ahemara'a a Sātane, 'oia ho'i te mana'o ē, e mea faufā'a

a'e tā tātou mau 'ohipa e rave i rāpae i tō tātou mau mana'o tūra'i 'o roto. 'Ia 'ere tātou i te mana'o tūra'i tano nō te rave i te mau mea pae vārua, e'ita tātou e 'ite i te pōpou o te 'evanelia. Nō reira, e ha'amata te ha'apa'ora'a i te mau fa'auera'a i te riro mai te hō'ē 'ohipa teimaha, 'e 'ua 'ite Sātane ē, 'ia roa'a iāna i te fa'atupu i te reira mana'o, e riro tātou i tē fa'aea i tē rave i te mea 'ua 'ite tātou e titauihia 'ia rave.

Tē fa'ahema ato'a nei Sātane iā tātou 'ia ti'aturi ē, e tae mai te 'oa'oa 'e te pōpou nā roto i te orara'a 'ohie 'aore rā nā roto i te 'ārearea-noa-ra'a. 'Aita roa atu. Te parau mau, 'oia ho'i, 'aita e 'oa'oa 'e 'aita e pōpou mai te peu 'aita e mea e upo'oti'a atu (hi'o 2 Nephi 2:11, 23).

Te fa'ahemara'a hope'a a Sātane tā'u e fa'ahiti atu, 'oia ho'i, tē tāmata nei 'oia i te fa'a'amu'amu iā tātou ē, e pōpou mau te 'ino 'e tōna mau maita'i ri'i tau poto. 'Ua 'ite Sātane ē, i terā a'e taime, e ti'a i te tahi mau mana'o 'e mau 'āaia (émotions) e (1) fa'amana'o iā tātou ē, tē putapū ra tātou i te mau hotu o te Vārua, e (2) ha'amo'e i tō tātou hia'ai nō te reira mau hotu 'aore rā e (3) mana'o ē e mau mono tano te reira.

'Ei hi'ora'a, e ti'a iā Sātane 'ia fa'ahema iā tātou 'ia titau i te hia'ai o te tino nō te mono i te here. E ti'a iāna 'ia 'ume iā tātou i te 'ana'anatae rahi 'eiaha rā i te 'oa'oa vai maoro. Tē tāmata nei 'oia i te fa'a'ōnevaneva iā

tātou 'eiaha rā 'ia hō mai i te hau. E tūra'i 'oia ia tātou nō te riro 'ei ta'ata fa'aahaaha ri'i 'e te ha'a rahi 'e te hōho'a maita'i mai te ta'ata poritita 'eiaha rā nō te riro 'ei ta'ata 'ā'au 'uraeva 'e te ha'apa'o tāmāu 'e tei fa'atumu tano i ni'a i te pae vārua. I tāna mau fa'ahemara'a e nehenehe tātou e ta'a 'ore roa 'e e arata'i atu ia tātou 'ia mana'o ē, e fa'atae mai te 'ōfatira'a i te mau fa'uera'a i te pōpou.

3. Rave i te mau mea iti ha'iha'i

E fa'atae mai ihoa te mau mea iti ha'iha'i i te Vārua i roto i tō tātou orara'a, e pāruru ia tātou i te fa'ahemara'a 'e i te hope'a e tauturu mai 'ia noa'a te pūai nō te ha'apa'o i te mau fa'uera'a 'e nō te roa'a te ora mure 'ore. 'Ua ha'api'i te Fa'aora i teie parau tumu i te mau peresibutero o te 'Ēkālesia i Ketelani (Ohio) : « Nō reira, 'eiaha e rohirohi i roto i te 'ohipa maita'i, nō te mea tē ha'āmau atu nei 'outou i te niu nō te hō'ē 'ohipa rahi roa. 'E nā roto i te mau mea iti nei e tupu mai ai tei rahi roa ra » (Te Parau Ha'api'ira'a 'e te mau Parau Fafau 64:33).

Nō te aha e mea faufa'a te mau mea iti ha'iha'i ? Tē fa'ata'a nei te Fa'aora i roto i te 'irava nō muri iho ē tē « titau nei te Fatu i te 'ā'au 'e te mana'o 'ana'anatae » (Te Parau Ha'api'ira'a 'e te mau Parau Fafau 64:34). Nō te aha te Fa'aora e fa'atū'ati ai i te ravera'a i te mau mea iti ha'iha'i 'e te 'ā'au 'e te mana'o 'ana'anatae ? Nō te mea nā roto i te rave-tāmāu-ra'a i te mau mea iti ha'iha'i e matara ai tō tātou 'ā'au 'e tō tātou mana'o i te Atua, 'o tē tāmā 'e 'o tē ha'amo'a ia tātou (hi'o Helamana 3:35).

E tau teie tāmāra'a 'e teie ha'amo'ara'a i tō tātou nātura mau, terā vāhi 'e terā vāhi, 'ia riro rahi noa atu ā tātou mai te Fa'aora te huru. E fa'ariro ato'a te reira ia tātou 'ei mea 'apo a'e i te mau muhumuhu o te Vārua Maita'i, e riro ē, e iti a'e tātou i te hema.

I tō'u matahiti hope'a i te ha'api'ira'a tuarua, 'ua ha'api'i tō'u pāpā iā'u i te séminaire i tō mātou fare. Nō te mea 'o te Buka a Moromona i terā matahiti, 'ua fa'aoti tō'u pāpā e tai'o māua i te reira, terā 'irava 'e terā 'irava, 'e e 'āparau māua i tā māua i 'apo mai. 'Ia tai'o māua, e ui tō'u pāpū i te mau uira'a e fa'aferuri iā'u i tā'u e tai'o nei, 'e e fa'ata'a mai 'oia i te mau mea 'aita vau i mārāmarama. Tē ha'amana'o noa nei ā vau i te tai'ora'a nō ni'a i te Fa'aora 'e tō'u mana'ora'a ē, 'ua haere mau 'oia i te mau 'āti Nephi ra 'e e ti'a mau 'ia fa'a'orehia tā'u mau hara maoti tāna tāra'ehara.

E ho'i roa tō'u niu nō te mau pāpā'ira'a mo'a i terā mau taimē tā māua tō'u pāpā. 'Ua tae mai te tahi mana'o 'a tai'o ai māua. 'E hau atu paha te faufa'a rahi, 'ua tau i tō'u mau hina'aro, mau mana'o tūra'i 'e tā'u mau 'ohipa. 'Ua hina'aro vau e riro 'ei ta'ata maita'i a'e. 'Ua ha'amata vau i te 'ite i te mau vāhi au i hema ai. 'Ua tātarahapa pinepine atu ā vau. I te pae hope'a o tō'u matahiti mātāmua i te ha'api'ira'a tuatoru, tē tai'o ra vau i te mau pāpā'ira'a mo'a i te mau mahana ato'a.

I terā tau, 'ua ani te peresideni Ezra Taft Benson (1899-1994) i te mau melo o te 'Ēkālesia 'ia tai'o i te Buka a Moromona i te mahana tāta'itahi 'e 'ia fa'a'ohipa i tā rātou i 'apo mai.³ Nō reira, ta'a 'ē noa atu tā'u tai'ora'a, 'ua tai'o ato'a ra vau te tahi mea i roto i te Buka a Moromona.

I roto i tā'u misiōni, 'ua ha'api'i mai au nāhea i te tuatāpapa mau 'e te pōpou i te mau pāpā'ira'a mo'a. E 'ere noa 'ua putapū vau i te Vārua Maita'i 'a tai'o ai au, 'ua ha'amata ato'a vau i te putapū i te 'oa'oa 'a mā'imi ai au i roto i te mau pāpā'ira'a mo'a i te mau pāhonora'a i tō'u mau fifi 'e tō tō'u mau hoa o te 'Ēkālesia.

I muri iho i tā'u misiōni, 'ua tāmāu noa vau i te pōpou i te mau pāpā'ira'a mo'a i te mau mahana tāta'itahi. Nō te mea e titau te reira 'ohipa i te Vārua Maita'i i roto i tō'u orara'a, 'ua fāri'i au

*Tē parau
fafau nei
au ē, 'ia
pōpou 'outou
i te mau
pāpa'ira'a
mo'a i te mau
mahana ato'a,
i te Buka a
Moromona
iho ā rā, e tītau
manihini ia
'outou i te Vārua
i roto i tō
'outou orara'a.*

i tāna arata'ira'a nō te fa'a'ohipa manuia i tō'u taime. 'Ei fa'ahope'ara'a, 'ua manuia rahi a'e au i te ha'api'ira'a, 'e i muri iho, i te 'ohipa. 'Ua 'ohie a'era nō te rave i te mau fa'aotira'a maita'i. 'Ua pure rahi atu ā vau 'e 'ua itoito atu ā vau i te ravera'a i tō'u mau pi'ira'a. 'Aita te pōpoura'a i te mau pāpa'ira'a mo'a i fa'a'ore i tō'u mau fifi ato'a, 'ua 'ohie a'e rā te orara'a.

I te 'āva'e 'Ātete 2005, 'ua tu'u mai te peresideni Gordon B. Hinckley (1910-2008) i te 'ōpuara'a e tai'o 'aore rā e tai'o fa'ahou ā i te Buka a Moromona nā mua a'e te hope'a matahiti.⁴ Nō te mea tē tai'o iho ā ra vau i te Buka a Moromona i te mau mahana ato'a, 'e tei te Etera vau 'aore rā Moroni. Nō reira, i te otira'a tā'u tai'ora'a hō'ē 'aore rā e piti hepetoma i muri mai, 'ua mana'o vau ē, 'ua rave au i te 'ōpuara'a a te peresideni Hinckley.

'Ua tae mai rā te hō'ē taea'e hāhaere ha'apa'o maita'i i tō mātou nei 'utuāfare. 'Ua ui mai 'oia e aha te huru tā'u ha'apa'ora'a i te anira'a a te peresideni Hinckley.

'Ua nā 'ō atu vau iāna ē, 'ua tano vau 'ua ha'amata a'ena vau i te Buka a Moromona nā mua a'e te 'ōpuara'a a te peresideni Hinckley. 'Ei reira, ma te fa'aahaaha ri'i, 'ua fa'a'ite atu vau ē 'ua oti i te ravehia.

'Aua'a a'e rā e mea tā'a 'ē te hi'ora'a a tō'u taea'e hāhaere. I te fa'atiti'aifaro-marū-ra'a 'oia iā'u, 'ua muhumuhu mai te Vārua iā'u ē, 'ua tano 'oia.

Titauhia atura 'ia tai'o vau e piti pene i te mahana hō'ē nō te fa'aoti fa'ahou ā i te reira hou te hope'a matahiti. 'A ha'amara'a ai au i te rahira'a o tō'u tai'ora'a i te Buka a Moromona, 'ua 'ite mai au i te mana rahi atu ā i te taera'a mai i roto i tō'u orara'a. 'Ua rahi atu ā tō'u 'oa'oa. 'Ua pāpū atu ā tā'u hi'ora'a i te mau mea. 'Ua tātarahapa pinepine atu ā vau. 'Ua hina'aro vau e aupuru 'e e fa'aora ia vetahi 'ē. 'Ua iti a'e au i te paruparu i

mua i te mau ha'avare 'e te mau fa'ahemara'a a Sātane. 'Ua here rahi atu ā vau i te Fa'aora.

I terā Novema, 'ua pi'ihia vau 'ei 'episekōpo nō te pāroita. 'Ua fa'aineine tā'u ravera'a i te 'ōpuara'a a te peresideni Hinckley iā'u nō terā pi'ira'a. Mai tāua taime ra, 'ua 'apo mai au ē, rahi noa atu vau i te 'ohipa rahi i te 'ohipa 'e i te 'ekālesia, rahi noa ato'a atu te titauro'a 'ia tuatāpapa i te mau pāpa'ira'a mo'a, i te Buka a Moromona iho ā rā.

E ti'a ia 'outou 'ia fāri'i i taua mau ha'amaita'ira'a ra 'e te mana i roto i tō 'outou orara'a mai te mea e pōpou ato'a 'outou i te mau pāpa'ira'a mo'a i te mau mahana ato'a. Tē parau fafau nei au ē, 'ia pōpou 'outou i te mau pāpa'ira'a mo'a i te mau mahana ato'a,

i te Buka a Moromona iho ā rā, e riro 'outou i te tītau i te Vārua i roto i tō 'outou orara'a 'e e pure noa 'outou i te mau mahana ato'a, e tātarahapa pinepine 'outou, 'e e 'ite 'outou e mea 'ohie a'e 'ia haere i te purera'a 'e 'ia rave i te 'ōro'a i te mau hepetoma ato'a.

Tē fa'a'ite pāpū nei au ē, 'ia rave 'outou i te mau mea iti ha'iha'i ma te tu'u i te ti'aturi i ni'a i te Fatu, e 'ite mai 'outou i te here, te 'oa'oa, te hau 'e te pōpou noa atu ā tō 'outou vaira'a. Tē fa'a'ite pāpū ato'a nei au ē, 'ua ti'a te reira maoti te tusia a Iesu Mesia. E tae te mau mea maita'i ato'a maoti 'oia (hi'o Moroni 7:22, 24). ■

Nō roto mai i te hō'ē a'ora'a, « Happiness, Deceit, and Small Things », i te hō'ē purera'a tei tupu i Brigham Young University i te 5 nō Tūtema 2017.

FA'ATA'ARA'A

1. I te taime e mea 'āueue 'ore tātou i roto i te fa'aro'o i te Mesia, e ti'a ia tātou 'ia pōpou i te here o te Atua noa atu ā tō tātou vaira'a.
2. E mau parau nō te uiuira'a 'e te parau pāpa'i i roto i te rima o te tā'ata pāpa'i.

3. Hi'o Ezra Taft Benson, « A Sacred Responsibility », *Ensign*, Mē 1986, 77-78; hi'o ato'a « The Book of Mormon—Keystone of Our Religion », *Ensign*, Novema 1986, 4-7.
4. Hi'o Gordon B. Hinckley, « First Presidency Message: A Testimony Vibrant and True », *Ensign*, 'Ātete 2005, 2-6.

E'ita te hō'ē mata'i rorofa'i e tāpe'a a'e ia tātou

Nō ho'i noa mai au mai tā'u misiōni, 'ua fāri'i au i te hō'ē anira'a e haere i te hō'ē 'orira'a. I reira, 'ua mo'e tā'u niuniu 'e 'ua nā 'ō mai te tahi taure'are'a tamāroa e tauturu 'oia iā'u 'ia 'imi i te reira. I te paraparaura'a māua tō māua iā 'itera'a ē, e misiōnare māua tei ho'i mai 'e 'ua paraparau haere māua nō e rave rahi mana'o 'e mau fā.

'Ua rahi roa mai tō māua aura'a ia māua 'e 'ua mōmo'ahia māua. Tō māua moemoeā, 'ia tā'atihia iā māua i roto i te hiero nō Washington D.C. hou te reira e 'ōpani ai nō te tahi fa'a'āpirā'a i te 'āva'e Māti 2018. I te ravera'a rā māua i te reira fa'aotira'a, 'ua tāmatahia māua. 'A tahi, 'ua 'ere au i tā'u 'ohipa 'e 'aita tā'u e rāve'a nō te fa'aherehere i te moni nō tō māua tere i te hiero. Hau atu, tē haere mai ra te hō'ē mata'i rorofa'i 'e e tā'iri 'oia ia Puerto Rico nā mua noa a'e i tō māua fa'aipoipora'a.

I te tā'irira'a mai te mata'i rorofa'i Maria, 'ua ehu roa tō mātou motu iti. 'Ua tāpiri te mau fare toa. 'Ua 'ere mātou i te

uira; 'ua varavara te pape, te mā'a 'e te tahi ato'a mau tauiha'ari'i. 'Ua 'ere māua i te mau mea ato'a tā māua i fa'anaho e fa'a'ohipa nō te 'ōro'a fa'aipoipora'a. Tītauhia 'ia fa'a'ore i te 'ōro'a fa'aipoipora'a, 'e e au ē, tītau-ato'a-hia 'ia fa'a'ore i tō māua fa'aipoipora'a. 'Ua tā'ōti'ahia te mau tere i Puerto Rico, 'e 'aita te ta'ata i 'ite e aha te maoro. 'Ua ha'amata tō'u mana'o e paruparu 'e 'ua 'i roa vau i te fē'a'a 'e te ta'a 'ore.

I te hō'ē pō 'ua paraparau māua tō'u hoa tamāroa nō ni'a i tō māua vaira'a. 'Aita i pāpū te tere, 'e e riro ē 'aita tō māua e 'ōro'a 'e e 'aita e 'ahu fa'aipoipora'a, 'ua ha'apāpū mai rā te Vārua ē, tītauhia iā māua 'ia tu'u i tō māua ti'aturi i ni'a i te Fatu. Te 'ohipa faufa'a roa a'e, 'o te tā'ātira'a iā i roto i te hiero. 'Ua pure māua i te Metua i te Ao ra nō te tauturu.

I te ha'amata-fa'ahou-ra'a te mau fa'arevara'a manureva mai Puerto Rico atu, tītauhia 'ia fa'anaho i te tere 'āpi nō māua 'e te tai'o mahana tā'atira'a ato'a. 'Aita tā māua e rāve'a nō te tāniuniu

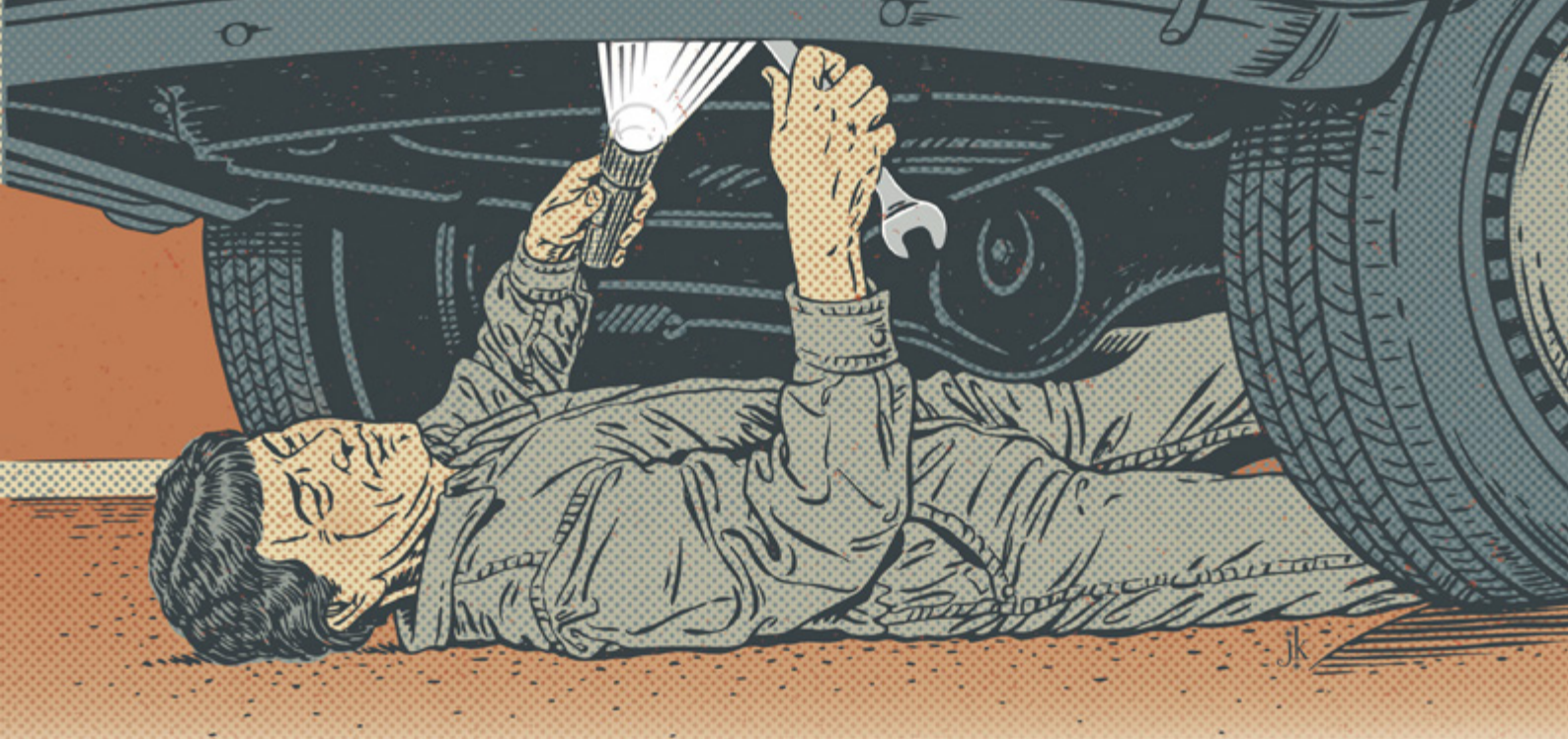
e rave rahi hepetoma i muri mai i te mata'i rorofa'i, 'āua'a a'e ra tē tere ra te niuniu 'āfa'ifa'i a te tahi hoa. 'Ua hōro'a mai 'oia nō te tāniuniu i te hiero. 'Ua ti'a atura ia māua 'ia fa'anaho fa'ahou ā i te mau mea 'ia tā'atihia māua! Ma'a hepetoma hou tō māua tere, 'ua hōro'a mai te mau fēti'i 'e te mau hoa i te tahi tia'a 'e te 'ahu 'e 'ua tauturu ato'a mai 'ia noa'a e rave rahi mea nō te fa'aipoipora'a.

I te tomora'a māua i roto i te hiero, 'ua vaiho māua i tō māua mau pe'ape'a i muri. 'Ua tāpe'a māua i tō māua rima nō te tomo i roto i tō māua ananahi. E ti'a mau iā'u 'ia parau ē, 'ua putapū vau i te rima o te Fatu i te arata'ira'a 'e i te ha'apāpūra'a ia māua ē, mai te mea ē e vai noa tō māua ti'aturi i ni'a iāna, e tupu maita'i te mau mea ato'a. I teienei, 'ua ha'amaita'ihia māua i te hō'ē tamaiti iti nehenehe 'e 'ua tā'atihia tō mātou 'utuāfare nō te tau mure 'ore. ■

Koraima Santiago de Jesus, San Juan, Puerto Rico

*muri mai i te mata'i rorofa'i
Maria, e au ra ē, tītauhia 'ia
fa'a'ore i tō māua fa'aipoipora'a.*

« Te reira mau ! »

'Ua tae au i te fare i te maorora'a pō i te hō'ē pō tau to'eto'e, i muri mai i tā'u mau uiuira'a 'ei' episekōpo. 'Ua rohirohi roa vau. 'A toru atura hepeto-ma te 'ohipa i te titau rahi iā'u, 'e 'ua 'ume hope ato'a mai tā'u mau hōpoi'a 'utuāfare 'e i roto i te 'Ēkālesia iā'u.

I terā pō, titauhia 'ia tātā'i i tō'u pere'o'o nō tē haere i te po'ipo'i a'e i te 'ohipa. 'A 'ō'omo ai au i te 'ahu 'ohipa, 'ua oti te ti'ara'a 'episekōpo, e hāmani pere'o'o i teieni. 'Ua tārava vau i ni'a i te tahua to'eto'e i raro a'e i tō'u pere'o'o, 'e 'ua ha'amata vau i te 'ohipa. Nō te aha pa'i e to'eto'e fa'ahou ai, e fa'arohirohi fa'ahou ai 'e e ha'amāuiui fa'ahou ai i tō'u nā rima, 'ua rohirohi roa ho'i i te 'ohipara'a i terā mahana. E'ita e nehenehe e fa'aroma'i fa'ahou, 'ua ha'amata vau i te hō'ē pure amuamu 'e te tāparu i te Metua i te Ao ra.

« E'ita ānei tā 'oe e nehenehe e tauturu ri'i mai ? » 'Ua nā 'ō atu vau. « Tē fa'aitoito noa nei au 'ia riro 'ei metua tāne maita'i 'e te tāne maita'i 'e te 'episekōpo maita'i 'e 'ia ora i te mau fa'auera'a. E'ita ānei au e tāvini maita'i atu ā

'āhani e māha tō'u rohirohi ? E tauturu mai na i te fa'aoti i teie 'ohipa 'ia haere au e ta'oto ».

I terā taimē, e toru parau pāpū tei tae pāpū mai i tō'u ferurira'a : « Te reira mau ! »

« E aha ? » 'Ua pāhono atu vau.

'Ua tae fa'ahou mai terā parau : « Te reira mau ! »

I te torura'a o te taimē 'ua tae fa'ahou mai terā nau parau « Te reira mau » 'ua ha'amata te māramarama i te fa'a'i i tō'u ferurira'a 'e i tō'u 'ā'au. E poro'i tā teie nau parau i fa'atae i tō'u vārua. « Te reira », 'o te orara'a tāhuti ia, 'e tē nā roto ra vau i te hō'ē taimē tupura'a tei 'ōpuahia nō te tauturu iā'u 'ia riro i te mea tā te Metua i te Ao ra e hina'aro 'ia riro vau. Mai te mea ra ē tē nā 'ō mai ra te Vārua iā'u : « 'Ua mana'o ānei 'oe teie tere tāhuti ē 'aita e fifi ? » I te ti'ara'a vau i ni'a i terā tahua timā to'eto'e, 'e 'ere fa'ahou vau.

Tei te huru tātou e pāhono i te mau tāmatara'a, e nehenehe e hi'ohia 'ei tao'a hōro'a nō 'ō mai i te hō'ē Metua i te Ra'i here. Tē hōro'a nei 'oia i te rāve'a

Tē 'ohipa ra vau i ni'a i tō'u pere'o'o 'a tae pāpū ai te hō'ē poro'i māramarama i tō'u ferurira'a.

nō te fa'aruru i te mau tāmatara'a 'ia ti'a ia tātou 'ia fāriu i ni'a iāna. 'Ia nā reira tātou, e ha'amaita'ihia tātou i te 'ite 'e te tupura'a pae vārua.

'Ua ha'amaita'i terā nau ta'o e toru tei tae mai i roto i tō'u ferurira'a i terā pō to'eto'e ra i ni'a i te tahua timā o te fare vaira'a pere'o'o, 'ua hau i te 35 matahiti te maoro. 'Ua fa'aitoito vau e hi'o ē, 'eiaha e tāmatara'a e māu'a. Tē hi'o nei au i te mau tāmatara'a 'ei rāve'a nō te ha'api'i i te mau mea e'ita roa atu paha vau e 'apo mai i te tahi atu rāve'a. ■

Richard J. Anderson, Utah, Marite

Hi'o ia pāpā e hīmene

Emaha 'āva'e noa 'e te 'āfa vau i roto i tā'u misiōni i Honolulu, i Vaihi (Marite) i te tupura'a te ma'i hōpi'i i ni'a iā'u nō te taime mātāmua. I te mau 'āva'e i muri mai, hope'a 'ore au i te fare ma'i nō te mau hi'opo'ara'a, 'e 'ua hōro'ahia mai te hō'ē rā'au 'āpi 'aita tō'u tino i au roa.

Nā mua a'e terā 'ati, 'ua rōtahi noa vau i ni'a i tā'u 'ohipa misiōnare 'e 'aita vau i mihi rahi i te fare, mai te taime rā o tō'u hōpi'ira'a, 'ua māuiui noa tō'u 'ā'au. 'Ua mihi au i tō'u nā metua 'e 'ua tae mai te mana'o 'ōtahi noa atu ā te mau ta'ata fa'ahiahia 'e te aupuru 'ati a'e iā'u. 'Aita vau i hina'aro e ho'i i te fare, 'ua hina'aro rā vau i te mana'o hau.

'Ua fa'ati'a mai tō'u peresideni misiōni 'ia paraparau vau i tō'u nā metua nā roto i te niuniu nō ni'a i tā'u mau rā'au. 'Ua nā 'ō mai tō'u metua tāne, tei

manuia tōna moemoeā e tomo i roto i te pupu hīmene o te Fare menemene i Temple Square, e hīmene 'oia ma tōna 'ā'au ato'a nō'u i roto i te 'āmuira'a rahi, 'o tē ha'amata i te mahana nō muri iho.

'Ia po'ipo'i a'e, 'ua pure tu'utu'u 'ore au nō te hau, 'o tō'u hina'aro rahi roa ho'i. 'Ua noa'a a'enei tā'u mau pāhonora'a i roto i te 'āmuira'a rahi nā mua a'e, 'e 'ua tu'u vau i tō'u ti'aturi ē, e fāri'i fa'ahou vau i te arata'ira'a. I te ha'amatarā'a te 'āmuira'a, 'ua hīmene te pupu hīmene i te hīmene « E te mau tamari'i here ē » (*Tē mau hīmene*, n°48). I roto i te minuti mātāmua vau te 'itera'a i tō'u pāpā i roto i te 'āfata teata. 'Ua fa'arahi te camera i ni'a iāna nō te tahi ma'a taime.

'Ua tahe tō'u roimata 'a pū'ohu ai te hō'ē mana'o hau rahi iā'u. I 'ite na vau ē, 'ua here te Atua iā'u. 'Ua pāpū maita'i

iāna e aha tō'u hina'aro i terā mahana—te hō'ē ha'apāpūra'a ē, tei piha'i iho 'oia iā'u 'e te ha'apa'o ra 'oia iā'u. 'Ua putapū vau i te here o te Atua, 'e mai reira atu, te here o tō'u 'utuāfare, o tō'u mau hoa misiōnare 'e o tō'u peresideni misiōni. 'Aita fa'ahou te mana'o teimaha, 'ua 'ite rā vau i terā taime i te rāve'a nō te ha'afātata atu ā i te Fatu.

'Aita tō'u fifi ma'i i 'ore. Tītauhia 'ia ho'i au i te fare nā mua i te hope'a o tā'u misiōni, 'ua 'ite rā vau ē, tei reira te Atua 'e 'ua here 'oia iā'u. 'Ua 'āpe'e noa terā mana'o pāpū iā'u i roto i te mau taime 'ua māuiui tō'u 'ā'au ma te hōro'a mai i te tia'i i te mau hora pōiri roa a'e. E parau paha vetahi i te reira 'ei 'ohipa hape noa, 'ua 'ite rā vau e semeio iti te 'itera'a i tō'u pāpā e hīmene ra nō ni'a i te here o te Atua i tō'u taime fifi. ■

Maria Oka, California (Marite)

'Ua tahe tō'u roimata i te 'itera'a i tō'u pāpā i roto i te 'āfata teata.

E tītaura'a manihini nō Ricardo

Ia fa'aro'o vau tē vai ra te hō'ē fa'a'oa'oara'a i te 'Ēkālesia, e ani tāmāu vau e 10 ta'ata e 'ere i te melo nō te 'Ēkālesia 'ia haere mai. E rave rahi matahiti tō'u raverā'a i te reira. E hāmani au i te mau tītaura'a manihini 'e e tu'u vau i te reira i roto i te vehi rata 'uo'uo 'e e pure au 'ia arata'i mai te Vārua iā'u. 'Ei reira, e hōro'a vau i te mau tītaura'a manihini. E mea varavara te 10 e tae mai, hō'ē a'e e tae mai, e mana'o manuia tō'u.

E rave rahi matahiti i ma'iri, 'ua fa'aineine au i te mau tītaura'a manihini nō te hō'ē purera'a pae auahi nō te mau ta'ata fa'aipoipo. E iva tā'u i hōro'a i te 'ohipa, hō'ē terā e toe ra. 'Aita vau i 'ite e hōro'a ia vai ra. Tau minuti i muri mai, tē haere mai ra 'o Ricardo, e ta'ata ho'oho'o, nā piha'i iho iā'u. 'Ua tae mai te fa'aurura'a e ani iāna, noa atu ā pa'i 'ua pāto'i 'oia i te anira'a a te hō'ē hoa 'ohipa 'ia haere i te hō'ē 'oro'a i tāna purera'a. 'Aita vau i mana'o e 'ana'ana-tae 'o Ricardo.

Noa atu rā i tōna haere-fa'ahou-ra'a mai nā piha'i iho iā'u nō te haere i rāpae, 'ua tae fa'ahou mai te fa'aurura'a. 'Ua vitiviti roa rā 'oia i te haerera'a i rāpae 'aita i roa'a iā'u 'ia paraparau atu iāna. 'Ua pure au 'ia ho'i mai Ricardo mai te peu nāna te tītaura'a manihini e hōro'a atu.

I te otira'a tā'u pure, 'ua ho'i mai Ricardo nō te ui mai i te hō'ē uira'a. I muri iho, 'ua nā 'ō atu vau : « E Ricardo, tē fa'atupu ra tā'u 'ēkālesia i te hō'ē 'ohipa nō te mau ta'ata fa'aipoipo. E paraparau mātou nāhea i te ora ma te 'oa'oa i te mahana tāta'itahi. I muri mai e fa'atupuhia te hō'ē 'orira'a. « Mai te mea e ani au ia 'oe 'ia haere mai, e haere mai 'oe ? »

« 'Pāpū roa ! » Tā Ricardo 'ia i parau mai, 'aita rā vau i ti'aturi maita'i i tāna pāhonora'a.

Eiva tītaura'a manihini tā'u i hōro'a i te 'ohipa, hō'ē terā e toe ra. 'Aita vau i 'ite e hōro'a ia vai ra.

'Ua mana'o rā vau ē : « 'Ua rave au i tā'u tuha'a ».

'Ua tae 'oi'oi māua tā'u vahine i te fa'a'oa'oara'a nō te fāri'i i te mau ta'ata e tae mai. I reira iho, 'ua 'ite au ia Ricardo 'e tāna vahine, 'o Regina. 'Ua fa'a'ite au ia rāua i tā'u vahine 'e i te tahi mau feiā i haere mai. I te roara'a o te 'āru'i, e au ē, 'ua au maita'i o Ricardo 'e o Regina. 'Ua māere roa vau i te paraura'a mai rāua e haere mai rāua i te purera'a sābati nō te ha'api'i rahi atu ā.

'Ua ha'api'i rahi mau 'o Ricardo, o Regina, 'e tā rāua e piti tamari'i. I te

hope'a, 'ua tomo mai rātou i roto i te 'Ēkālesia. I muri a'e, 'ua tā'atihia rātou i roto i te hiero. I te hō'ē mahana, 'ua parau mai Ricardo ē, tē paraparau ra rāua tāna vahine nō te fa'ata'a ia rāua 'e 'ua arata'i a'era te Fatu ia Ricardo i tā'u piha tōro'a.

I terā taime 'ua ani au i te Atua 'ia fa'a'ore mai i tā'u hapa i te mana'ora'a ē, e'ita 'o Ricardo e fāri'i i tā'u anira'a. 'Ua 'apo mai au ē, e mea faufa'a rahi 'ia tītau manihini i te mau ta'ata. E'ita tātou e 'ite 'o vai tē fāri'i. ■

Martin Apolo Cordova, Paraná, Beresiria

E mea tere roa te 'ohipa

Nā Joshua J. Perkey

Te mau Ve'a a te Ekalesia

'Aua'a a'e te mea tāna i ha'api'i mai i roto i te mau piha fa'arava'ira'a iāna iho, i te pirira'a te hō'ē 'ōpani i ni'a ia Teddy Reyes, 'ua matara mai te tahi.

Hora 4:00 i te 'ā'ahiata i Santo Domingo, i te Rēpupirita Tominita, 'e 'ua ara a'ena 'o Teddy Reyes, tē 'ohipa ra. E rave rahi 'ohipa i teie mahana 'ia tere maita'i noa tāna taiete. E ha'amata 'oia i tē tāpūpū i te mau tōmāti 'e te faraoa. 'Ei reira e hāmani 'oia i tāna vairanu (sauce) ta'a 'ē.

Nā mua a'e te hora 6:00, tē tae mai nei e piti rave 'ohipa nō te tauturu iāna, 'oi'oi fa'ahou atu te mau fa'aineinera'a. Nā mua a'e i te hora 8:00, e 300 sandwiches tā rātou i hāmani, 'ua pū'ohuhia i roto i te 'ūrina 'e 'ua tu'uhia i roto i te mau pūtē. E ono fa'ahou rave 'ohipa tei tae mai, 'ua haere te tā'āto'ara'a e ho'ohō'o i te reira.

Nā mua a'e i te hora 9:00, 'ua ho'opauroa-hia, ma'a sandwiches noa terā e toe ra—e toru 'aore rā e maha tā Teddy i fa'aherehere nō te fa'atāmā'a i tōna mau ta'ata.

Tē tere maita'i ra te 'ohipa a Teddy. 'Aita rā i 'ōhie noa nā mua a'e. Inaha ho'i, i nā matahiti e pae i ma'iri, 'aita i ti'a iāna ia itehia te hō'ē 'ohipa pāpū nō tōna tōro'a—e auvaha ture.

Nāhea pa'i tō Teddy ta'ahurira'a mai te auvahara'a nō tāna mau hōani i te ho'ora'a sandwich ? E mea pāpū roa e 'ohipa rahi tāna i tu'u i reira, tē vai ato'a nei rā te fa'a'ohipa-māite-ra'a i te mau parau tumu tāna i ha'api'i mai i roto i te mau piha tei pūpūhia mai e te 'ōpuara'a a te 'Ēkalesia nō te Fa'arava'ira'a iāna iho.

'Ua 'ere i te 'ohipa

'A pae matahiti i ma'iri, e mea huru fa'ahiahia te orara'a o Teddy. E 'ohipa maita'i tana 'ei auvaha ture, no fa'aipoipo noa a'e nei 'e 'ua bapetizohia tana vahine. « 'Ua tupu ra te tahi mau tafi-fira'a » te na 'o ra 'oia, « 'e 'ua 'ere au i ta'u 'ohipa ».

E maha matahiti to Teddy taputora'a no te 'ohipa. « E mea rahi te 'ohipa ta'u e nehenehe e rave, 'aita ra ho'e a'e i hina'aro e 'aufau ia'u. 'Ua tamata vau i te tahi mau 'ohipa na'u iho, 'aita ra i manuia ».

E 'ohipa maita'i ta tana vahine, 'o Stephany, 'aita ra tana moni e nava'i ra no te 'aufau i te mau tarahu. 'Aria, 'ua fanau raua i te ho'e tamari'i. 'Ua 'oa'oa roa raua, 'ua haere vi ato'a ra ta raua faufa'a. 'Ua 'ere ratou i to ratou fare, 'ua titauhia 'ia ho'o atu i te pere'o'o, 'e 'ua pau roa te moni i fa'ahereheria. E muri a'era 'ua fa'anuu ratou i roto i te ho'e fare na'ina'i na te metua vahine o Stephany.

'Aita ra Teddy i fa'aru'e. 'Ua tae mai te tahi rave'a tia'i-ore-hia.

Te mana no te fa'arava'ira'a iana iho

E rave rahi matahiti taputora'a, 'ua papu ia Teddy e, 'ua tae te taime no te tau.

Te na 'o ra 'oia : « 'Ua fa'aoti au e rave i te mau ha'api'ira'a fa'arava'ira'a iana iho a te 'Ekalesia. » « 'Ua fa'aroro'o vau no te reira, 'ua mana'o noa ra vau e, e 'ere no'u. 'Ua mana'o vau e, e ha'api'i noa te reira 'ia fa'aitoito i te rave i te 'ohipa. 'Ua maere roa vau i teie mau ha'api'ira'a ».

Na mua roa, 'ua haere 'o Teddy i roto i te ho'e pupu no te Fa'anahonahora'a

i te moni a te ta'ata iho. I muri iho, 'ua haere atu 'oia i roto i te pupu no te Ha'amata 'e te fa'arahi i ta'u taiete. 'Ua tauturu te mau pupu ha'api'ira'a ia Teddy no ni'a i te parau no te taiete, no ni'a ato'a ra i te fa'atupura'a i te pae varua.

Te na 'o ra 'oia e : « Maoti teie mau ha'api'ira'a, 'ua tau i te mau mea ato'a » « 'Ua fa'aoti au e rave i te mau mea ato'a e ha'api'i mai ratou. I reirara'a ta'u imira'a faufa'a i te tauira'a. 'Ua ha'amata vau i te 'aufau ti'a i te tuha'a 'ahuru, i te pure i te mau mahana ato'a, i te tuatapapa i te mau papa'ira'a mo'a 'e i te fa'ahia i te fa'aro'o. 'Ua tau ihora te mau mea—'Ua ha'amata vau i te fa'aherehere i te moni 'e i te ha'apa'o i te mahana sabati. 'Ua ha'amaita'i mai tera mau parau tumu ato'a ia'u. »

I roto i tana pupu Ha'amata e fa'arahi i ta'u taiete, 'ua 'apo mai Teddy nahea i te hi'o i te ho'e 'ohipa e riro te mau hōani i tōna vāhi i te 'āpi mai i te fāna'ora'a i te reira. I tōna hi'ora'a e aha tā te mau ta'ata e hina'aro, 'ua ha'amata te fa'aurura'a i te mani'i mai. I tōna vāhi, e mea au nā te ta'ata te mau sandwiches 'āpi maita'i, e mea au ato'a rā nā ratou 'ia poro'i i te reira—'e 'ia 'āfa'ihia mai.

Te na 'o ra Teddy : « E rave rahi fare tamā'ara'a e vairanu ta'a 'e tā ratou. » « Nō reira 'ua hāmani ato'a vau i ta'u iho vairanu ta'a 'e ! »

Fa'ahotu i tana taiete

Te mahana 'ua ha'amata 'oia i tana taiete, e 30 sandwiches tā Teddy i hāmani.

Te na 'o ra 'oia : « Toru 'ahuru minuti i muri mai, tei te fare a'ena vau. » « 'Ua pe'ape'a tā'u vahine i te 'itera'a 'oia ia'u i

ni'a i te pārahira'a marū. 'Ua ui mai 'oia e aha tā'u 'ohipa i te fare—'aita ānei 'ei ho'o vau i te mau sandwiches ? 'Ua pau a'ena i te ho'ohia ! »

I te mau hepetoma i muri mai, 'ua taniuniu Teddy i te mau taiete 'e te mau fare ha'api'ira'a nā reira. E rave rahi tei hina'aro e ho'o i tana mau sandwiches, 'ua ha'amata ihora tana taiete i te hotu. 'Ua ha'api'i vitiviti 'oia nahea i te fa'aherehere i te mau mā'a tupu 'ia vai 'āpi noa te reira. 'Ua 'ite papu ato'a 'oia e aha te maoro o tana vairanu ta'a 'e. E poro'i 'e e ti'i 'oia i te faraoa i te mau ahiahi ato'a. E ho'o 'oia i te mau mā'a tupu mā'mā i te mahana mā'a, e mea moni 'ore 'e e tāpe'a te reira nō monirē.

'Ua fāri'i 'oi'oi mai 'oia i te poro'i nō te tahi mau sandwiches ta'a 'e, 'e tae noa atu nō te tahi mau 'oro'a ta'a 'e. Titauhia te tahi tauturu, 'ua ha'amata ihora 'oia i te tihepu i te rave 'ohipa.

Nā roto i te fa'atupura'a i te mau aura'a au 'e te mau fare ha'api'ira'a 'e te mau taiete i reira, 'ua noa mai tā Teddy mau hōani tāmau. E maha noa 'āva'e, e va'u tana rave 'ohipa 'e e 300 sandwiches tana e ho'o i te mahana hō'e, e pae mahana i te hepetoma. Nō te maita'i o tana mau ta'ata ho'o, 'ua pau tā ratou sawdwich i te ho'ohia 'e tae noa atu i te tau ve'ave'a, i te 'ōpanira'a te mau fare ha'api'ira'a. I teie nei, 'ua incine roa Teddy nō te fa'arahi atu ā iana.

Nō tōna raverā'a i te mau ha'api'ira'a fa'arava'ira'a iana iho, 'ua fa'auruhia 'oia e rave i te ho'ora'a sandwich. Te na 'o ra 'oia e : « Maoti teie arata'ira'a a te 'Ekalesia 'e te mau ha'amaita'ira'a ta'u i fāri'i, e 'itera'a papu pūai mau tō'u nō te 'Ekalesia a Iesu Mesia. » ■

E tamaiti tā tāua tamaiti nā te Metua i te Ao ra

Nā Jerlyn Murphy

'Ua tae mai tā māua tamaiti iti, 'o Hayden, i te fenua nei, 'ua 'ere'ere roa, 'aita e aho 'e 'ua fifi nō te ora mai. 'Aita 'oia i ta'i. 'Aita i ha'uti.

I te 'itera'a vau i te mau taote 'e te mau tuati tē horo haere ra nā roto i te piha fare mā'i, 'ua ta'a 'ia'u e 'ohipa 'ino teie e tupu ra. 'Ua hōro'a 'oi'oi tā'u tāne 'e to'u metua tāne i te hō'ē ha'amaita'ira'a autahu'ara'a ia Hayden, 'e 'ua tūra'i-rū-hia 'oia i te vāhi rapa'aura'a rū. 'Aita i maoro roa 'ua 'itehia mai ē, e mā'i māfatu varavara roa. Tau mahana, te rave-ra'a-hia te mau tāpūra'a māfatu i ni'a iāna.

Nā roto i te mana semeio o te mau ha'amaita'ira'a autahu'ara'a, te ha'apaera'a mā'a 'e te mau pure, 'ua tupu te 'ohipa māere, 'ua ora mai 'o Hayden. 'Ua 'oa'oa roa 'ino māua i te fa'aho'ira'a i tā māua tamaiti i te fare 'e 'ua ha'amata atura i tō mātou orara'a 'āpi.

E 'oa'oa fāito 'ore tā Hayden i hōpoi mai i roto i tō mātou orara'a. 'Ua poihere mātou iāna 'e 'ua here ho'i iāna. 'A tere noa ai te tau, 'ua ha'amata vau i te ha'ape'ape'a ē, 'aita 'oia e haere ra i mua mai tei tia'ihia. Noa atu ā 'ua parau mai te mau ta'ata 'aravihi ē, e haere mai te reira 'āraua'e, 'ua tāmāu noa tō'u hepohepo 'a tāputo noa ai au nō te tauturu i tā'u tamaiti.

'Ua tuatāpapa māua tā'u tāne i te mau mea ato'a e roa'a ia māua nō ni'a i te mā'i o Hayden. 'Ua rave māua i te mau mea ato'a tā te mau taote i ani mai ia māua 'ia rave. 'Aita rā i haere ri'i a'e i mua.

'Ua ha'amata vau i te rohirohi 'e i te ta'ahoa. 'Ua tāparu vau i tō'u Metua i te Ra'i e tauturu mai 'ia 'ite i te hō'ē ta'ata e nehenehe e tauturu ia Hayden, 'aita rā te tauturu i tae mai. Tē 'ino noa ra Hayden. 'Ua ha'amata te hōpi'i i te tupu i ni'a iāna. 'Ua mata'u māua. 'Ua mana'o māua ē, te fa'aru'ē ra 'oia.

I te hō'ē pō, tē 'imi ra vau i te tahi mau pāhōnora'a i te maorora'a pō. 'Ua pāpa'i au i te hō'ē rata ia Hayden. 'Ua parau atu vau i tō'u here iāna 'e te fifi nō'u i te tāmatarā'a i te fa'a'ōhie i tōna orara'a. 'Ua parau vau iāna ē i tō'u orara'a tā'āto'a, e tāmata vau i tē noa'a mai te tauturu tītauhia nōna.

'Ua teimaha ri'i au i te ta'ahoa 'e te pāpū 'ore. 'Ua tūturi au i raro 'e 'ua ani au i tō'u Metua i te Ra'i, « Nō te aha ? » 'Ua tae mai te mana'o ē, 'ua tonono mai 'oia ia Hayden nō te mea i 'ite 'oia ē, e'ita roa atu vau e fa'aea i tē tāmata i tē tauturu i ta'u tamaiti. Nō te aha pa'i ia 'aita vau e 'ite ra i te mau pāhōnora'a ? Nō te aha ia noa atu ā te taote 'āpi, noa atu ā te rā'au 'āpi, e patu noa terā i mua. 'Aita ānei te Metua i te Ao ra i here ia Hayden ?

E'ita roa e mo'ē iā'u i terā taime. I terā iho taime 'ua tauahi mai te hō'ē mana'o māhanahana 'e te here iā'u. 'Ua ō mai te mau parau i roto i tō'u ferurira'a e 'ere nō'u : « Jerlyn, e aha, tē mana'o ra 'oe ē 'ua rahi a'e tō 'oe here iāna i tō'u ? »

'Ua fa'aea noa vau. 'Ua mau roa te tau. 'Ua tahe tō'u roimata—e 'ere nō te ta'ahoa mai mua a'enci, nō te tiā'ira'a rā, te māmaramara'a 'e te here.

I taua taime ra, 'ua tau i te mau mea ato'a. 'Ua marū tō'u 'ā'au. 'Ua tau i tā'u uira'a. Tē māmaramama nei au ē, 'ua here te Metua i te Ra'i ia Hayden ma te here hope roa. 'Ua tonohia Hayden i'ō nei i roto i te hō'ē tino e tano i tōna

mau hina'aro 'e tāna mau rāve'a nō te tupu 'e nō te ha'api'i. Tē vai rā tōna iho mau 'aravihi hō'ē roa 'e te mau tāmatarā'a, mai ia tātou tāta'itahi. 'Ua ha'api'i mai au ē, e mea faufa'a rahi te mau tamari'i e huma tō rātou 'e e mau tamari'i herehia e te Metua i te Ao ra 'e e misiōni ta'a 'ē tā rātou i ni'a i te fenua nei.

Tē fāri'i tāmāu

nei māua ta'u tāne i te mau pāhōnora'a 'e te mau ha'maitā'ira'a, e tae mai rā te reira i te taime a te Fatu, 'eiaha rā tō'u iho nei. 'Ua arata'ihia māua i te mau buka ti'a, i te rāpa'aura'a ti'a, i te mau fare ha'api'ira'a ti'a 'e i te mau 'orometua ti'a nō te tauturu ia Hayden 'ia manuia i roto i teie orara'a tāhuti nei. 'Ua tūtava māua nō te 'imi i te 'ē'a tā tō tātou Metua i te Ra'i i fa'anaho nō Hayden 'eiaha rā te 'ē'a tā māua i hina'aro nōna. Tē rave nei māua i te mau mea ato'a nō te tauturu ia Hayden 'ia tae'a tōna fāito pūai hanahana 'e 'ia ora i te orara'a tā tōna Metua i te Ao ra i 'ōpua nōna. 'Ua pāpū roa mai tō māua māmaramara'a i te fa'anahora'a a te Metua i te Ao ra i teienei, 'e 'ua māmaramama ho'i māua ē, nāna 'o Hayden nā mua e nā māua i muri iho. ■
Tē ora nei te ta'ata pāpa'i i Arizona, i Marite.

'Ua ō mai te mau parau i roto i tō'u ferurira'a e 'ere nō'u : « E aha, tē mana'o ra 'oe ē 'ua rahi a'e tō 'oe here iāna i tō'u ? »

TE TINO : E HŌRO'A RAHI MAU

« Nō te tahi tumu ta'a 'ore, tē fānauhia ra te tahi mau ta'ata 'e te tahi fifi tino. Tē vai ra te huma melo. Tē vai ra e pe'a-pe'a i te pae nō te fa'atanora'a i te fa'anahora'a o te tino. Tei raro a'e tō tātou mau tino ato'a i te 'ati mai 'e te 'ati pohe. Noa atu rā te reira, e hōro'a rahi mau te tino tāhuti. E roa'a ia tātou te 'ira'a o te 'oa'oa.

« E 'ere te tino hape 'ore i te mea tītauhia nō te

fa'aoti i tō tātou ananahi hanahana. 'Oia mau, te tahi o te mau vārua maitā'i roa a'e, tei roto ia i taua mau tino huma ra. E pūai rahi i te pae vārua e fa'a'itehia nei e rātou e ro'ohia ra i te mau tāmatarā'a pae tino, 'e tē reira iho ā, nō te mea te tāmata-rahi-hia nei rātou. E ti'ara'a tō teie mau ta'ata 'ia fāri'i i te mau ha'amaitā'ira'a ato'a tā te Atua i fa'aherehere nō tāna mau tamari'i fa'aro'o 'e te ha'apa'o maitā'i ».

President Russell M. Nelson, « We Are Children of God », *Ensign*, Nov. 1998, 86–87.

Ti'a fa'ahou mai i muri iho i te hō'ē 'ati

I teienei 'aore rā 'āraua'e, e fa'ruru iho ā te tamari'i i te 'ati, i piha'i iho iāna 'aore rā i te ātea. Terā rā, « noa atu ā tē 'ārepurepu ra te ao 'ati a'e ia tātou, e ti'a ia tātou 'ia fāri'i i te ha'amaita'ira'a nō te hau roto ». ¹ Teie te tahi mau 'ohipa tā 'outou e nehenehe e rave nō te tauturu i te mau tamari'i 'ia 'ite i terā hau.

'Āueue 'ore

'Ia tupu noa atu te hō'ē 'ati, e nehenehe te mau tamari'i e mana'o ē, tē ta'ahuri ra tō rātou ao 'A riro 'ei hi'ora'a nō te 'āueue 'ore nō rātou. 'A paraparau marū noa 'e ma te ti'aturi ē, e maita'i mai terā fifi. 'A fa'aitoito 'ia tāpe'a noa i te hō'ē terera'a 'ohipa mātarō. 'A fa'aitoito roa nō te ha'āmau noa i te purera'a pō 'utuāfare, te tuatāpapara'a pāpa'ira'a mo'a 'e te tahi ato'a mau peu tei mātauhia e te 'utuāfare. I roto i te tau, e ti'a i te mau tamari'i 'ia ha'api'i ē, noa atu ā tē 'āueue ra tō rātou ao, e fa'atae mai te 'evanelia i te hi'ora'a i mua 'e e tāmāu noa te orara'a.

Fa'atura

'A fa'atura i te mana'o o te tamari'i. 'A fa'aro'o ia rātou 'e 'a 'apo mai i tō rātou mana'o. 'A fa'a'ite ia rātou ē, tē feruri mau nei 'outou i tō rātou mau māna'ona'ora'a. 'A vaiiho ia rātou 'ia rave ri'i mai te au i tō rātou hina'aro, 'ia 'ite rā rātou ē, tei reira 'outou mai te mea 'ua hina'aro rātou 'ia paraparau. 'Ia hiti mai te mau uira'a, 'a pāhono i te reira ma te ha'avare 'ore 'e i te fāito e tano i tō rātou matahiti. 'Ia 'ite tā 'outou mau tamari'i ē, e ti'a noa ia rātou 'ia paraparau mai ia 'outou nō ni'a i tō rātou mau mata'u 'e mau ha'ape'ape'ara'a.

Arata'ira'a

E ui paha tā 'outou mau tamari'i ē : « Nō te aha te Atua e vaiiho ai i te mau 'ohipa 'ino 'ia tupu ? » 'A fa'ata'a ē, e tuha'a te mau taime au 'e te mau taime au 'ore nō te orara'a 'e tuha'a ato'a ho'i nō te fa'anahora'a mure 'ore a te Atua. Tē fa'ati'a nei 'oia i te mau ta'ata tāta'itahi 'ia fa'aoti i tā rātou iho mau mā'itira'a, 'e i te tahi mau taime, e rave te ta'ata i te mau mā'itira'a 'ino e fa'atupu i te māuiui. I te tahi mau taime, e 'ere te ta'ata i te tumu nō te mau 'ati, e tuha'a rā o te nātura. Noa atu rā te reira mau mea, tei reira noa te Metua i te Ao ra nō tātou. Ma tōna tauturu, e ti'a ia tātou 'ia ha'api'i 'e 'ia tupu i te rahi, noa atu ā nā roto i te mau 'ohipa māuiui. E ti'a ia tātou 'ia fāriu i ni'a iāna nō te 'ite mai i te hau.

Fa'auta i te mana i ni'a ia rātou

'A fa'a'ite i te mau tamari'i e mana tō rātou nō te fa'atupu i te 'ohipa ta'a ē nā roto i te hōro'ara'a ia rātou i te rāve'a nō te tauturu mai. 'Ei hi'ora'a, e nehenehe tā rātou e ha'aputupu i te mau o nō te feiā tei ro'ohia i te 'ati, e nehenehe tā rātou e hāhaere i te tahi hoa ma'i 'aore rā tei pēpē i te fare ma'i, e nehenehe e fa'aitoito i te tahi ta'ata e 'oto ra i te mo'era'a te tahi melo o te 'utuāfare 'aore rā e nehenehe e pure nō te feiā e fifi nei. E'ita tā tātou e nehenehe e fa'a'āfaro i te mau mea ato'a, tē vai nei rā tā tātou rāve'a nō tē rave rahi i te maita'i, 'e « tē 'ohipa nei tātou nō te hau i te mau taime ato'a e tauturu atu tātou e tamarū i te māuiui o te tahi ta'ata ».²

Tāmāhanahanara'a

'A fa'aha'amana'o i tā 'outou mau tamari'i ē, 'ua here te Atua ia rātou 'e 'ua here 'outou ia rātou. 'Eiaha e parau ha'avare noa atu ē, e'ita roa atu te mau 'ohipa 'i'ino e tupu i ni'a ia rātou, e ha'apāpū rā ia rātou ē, i teienei tei te vāhi ruru rātou 'e e rave atu 'outou i te noa'a ia 'outou nō te pāruru ia rātou. 'A ha'apāpū ia rātou ē, e tauturu te Metua i te ao ra ia rātou nā roto i te mau fifi ato'a e nā mua mai.

'Ia paruparu ana'e tō 'outou mana'o i mua i te pe'ape'a, 'a ha'amana'o ē, i te hope'a, e upo'oti'a mai te maita'i i ni'a i te 'ino. « Tē 'aro nei tātou i roto i te hō'ē tama'i 'e te hara... 'eiaha rā tātou e taiā », 'ua ha'api'i te peresideni Thomas S. Monson (1927-2018). « E tama'i teie e nehenehe tātou e rē, 'o tā tātou ho'i e rē. 'Ua hōro'a mai tō tātou Metua i te Ao ra i te mau mauiha'a tei titauhia nō tātou nō tē 'aro. Tei iāna ra te hoe. 'Aore mea e taiā atu tātou ».³ ■

FA'ATA'ARA'A

1. « Peace », Gospel Topics, topics.lds.org.
2. « Peace », Gospel Topics.
3. Thomas S. Monson, « Looking Back and Moving Forward », *Liahona*, Mē 2008, 90.

NĀ TE MAU TAMARI'I

I roto i te *Hoa* nō teie nei 'āva'e :

- « E 'ite fa'ahou ā vau iāna » ('api H20)
- « Mau tāreta tāmāhana-hana » ('api H21)

Nō te tahi atu mau mātēria, haere i ni'a ia lessonhelps.lds.org e tāumi i ni'a i te « Mau tauturu ha'api'ira'a nā ni'a i te tumu parau ».

NŌ TE FEIĀ 'ĀPI

I roto i teie ve'a :

- « 'Ite i te hau nō 'outou 'e nō vetahi i roto i te mau taime 'ati » (mau 'api 52-53).

Nō te tahi atu mau mātēria, haere i ni'a ia youth.lds.org.

Tē arata'i ra ānei te Atua iā'u ?

Ua āpapa noa te mau mā'itira'a rahi i roto i tō tātou orara'a : e aha te tōro'a e tauto'o atu, 'o vai tē fa'aipoipo atu, i te hea fare ha'apī'ira'a e haere ai, tē vai atu ra. 'Ua āpapa noa ato'a te mau māna'onā'ora'a tāmahana : mā'iti nāhea i te fa'a'ohipa maita'i roa i te taime, tāmata i te maramarama i te ha'apī'ira'a tumu 'e 'ite i te hau i roto i te mau fifi. I teie mau mea ato'a, **tītauhia te heheura'a nō tātou iho.** I te tahi rā taime, e mea pa'ari 'ia 'ite nāhea i te fāri'i i te reira 'e nāhea i te ta'a i te reira 'ia fāri'i ana'e mai tātou. I te taime 'aita tātou e fāri'i nei 'aore rā 'aita tātou e ta'a nei i te mau pāhonorā'a, e uiui paha te mana'o ē : « Nā te Vārua ānei 'aore rā nō'u noa terā mana'o ? » « Nō te aha i tae mai ai te mana'o fa'auru e rave i terā mea, 'e teienei 'aita i manuia ? » « Nō te aha tē tae mai nei te mana'o ē, 'aita te Atua e pāhono nei i tā'u mau pure ? »

'Aua'a a'e, i roto i te « Rave i te mau fa'aotira'a : Tī'amāra'a 'ia mā'iti 'e te heheura'a » ('api 44), tē fa'a'ite ra 'o Erin i tōna 'ā'amū nō nī'a i tāna iho heheura'a i te taime tītauhia iāna 'ia rave i te hō'ē fa'aotira'a e tui i tōna orara'a. Noa atu ā **'ua hina'aro te Atua e arata'i ia tātou,** 'ua hina'aro ato'a 'oia 'ia ha'apī'i tātou 'ia tūru'i i nī'a i tō tātou tī'amāra'a 'ia mā'iti nō te rave i te mau fa'aotira'a maita'i.

Te ha'apī'ira'a nāhea te Vārua Maita'i ia paraparau tā'a 'ē 'ia 'oe, 'o te hō'ē tuha'a faufa'a tumu ia nō te fāri'ira'a 'e te tā'ara'a i te heheura'a. E nehenehe e ta'a 'ē nō te tahi 'e nō te tahi. I te 'api 48, e rave rahi **feia 'āpī pa'ari tē fa'a'ite nei nāhea rātou e fāri'i nei i te heheura'a.**

I roto i te hō'ē parau ve'a, roro uira noa, tē fa'ata'a nei Aspen ē, tītauhia nō te heheura'a a te tā'ata hō'ē, 'ia « fa'a'eta'eta i te uua pae vārua ».

Te ferurira'a i te ananahi, e nehenehe te reira 'ia riro 'ei 'ohipa teimaha, 'e te rī'arī'a ato'a ho'i. Nō te feia 'āpī pa'ari iho ā rā. 'Ia ha'amana'o rā vau nāhea **te Atua i te arata'ira'a i tō'u orara'a** nā mua a'e, e noa'a mai te itoito nō tē haere ā i mua 'e nō tē 'ohipa, ma tē hōro'a i te tī'aturi ē **e tāmāu noa 'oia i tē hōro'a mai i te arata'ira'a tei tītauhia** i nī'a i tō'u tere.

Ma te aroha mau,
Katie Sue Embley

Katie Sue

PARAU A'O MAITA'I ROA A'E...

Tē fa'a'ite nei te feiā 'āpī pa'ari i te parau a'o maita'i roa a'e tā rātou i fāri'i nō ni'a i te fāri'ira'a i te heheura'a nōna iho :

« 'Ua nā 'ō mai tō'u ta'ata a'o EFY ē, 'e ha'amaita'i i tō'u aura'a e te Atua 'ei Metua tāne mau nō'u i te pae vārua. Rahi noa atu tō'u aura'a 'e ōna, rahi noa ato'a atu vau i te māramarama atu 'e i te arata'ihia'. 'Ua tau'i rahi roa te reira i tā'u mau pure. »

—**Grant Goolsby, California, Marite**

« 'Ua ani mai tō mātou patereareha titi e tāmau 'ā'au i te hō'ē parau 'ōhie : 'nō te fāri'i i te heheura'a, 'a tai'o i te heheura'a.' 'Ua tauturu rahi te reira iā'u i te tai'ora'a vau i te mau pā'pa'ira'a mo'a ».

—**Shellby Tippetts, Missouri, Marite**

« E rave i te taime nō te feruri hōhonu. 'Ua feruri hōhonu losepha Semita i te lakobo 1:5 hou 'a haere ai e rave. I te tahi taime, 'ua hina'aro te Metua i te Ao ra 'ia tu'u rahi tātou ia tātou i roto i te pure 'e te tuatāpapara'a hou 'a hōro'a mai ai i te mau pāhonora'a. E mea rahi roa tā tātou e 'apo mai nā roto i te reira. »

—**Natasha Herbst, Utah, Marite**

« E fa'aro'o ma te 'ā'au, 'eiaha ma te tari'a. »

—**Sai Tua, Hamoa Marite**

E aha te parau a'o maita'i roa a'e tā 'outou i fāri'i nō ni'a i te tātarahapara'a ? E hāpono mai i tā 'outou pāhonora'a i te liahona.lds.org nā mua a'e i te 30 nō 'Eperera 2019.

NŌ NI'A I TE FEIĀ 'ĀPĪ PA'ARI TEI PĀPA'I

E pāruu ture 'o **Erin Rider** 'e tē ha'apa'o 'āmui nei 'oia i te hō'ē fa'anahora'a podcast. Nō horo noa a'e nei 'oia i tāna semi-marathon mātāmua. I tōna mau taime vata, e mea au nāna 'ia tai'o'i rī'i, 'ia hāhaere rī'i, 'ia fa'ahē'e nā muri i te poti 'e 'ia āparau i tōna 'utuāfare 'e tōna mau hoa.

E ta'ata pāpa'i 'o **Aspen Stander** 'e e pāpa'i ve'a fa'atere ho'i nō Utah, i Marite. E mea au nāna 'ia hāhaere rī'i, 'ia rātere, 'ia tai'o 'e 'ia ha'uti i te piana.

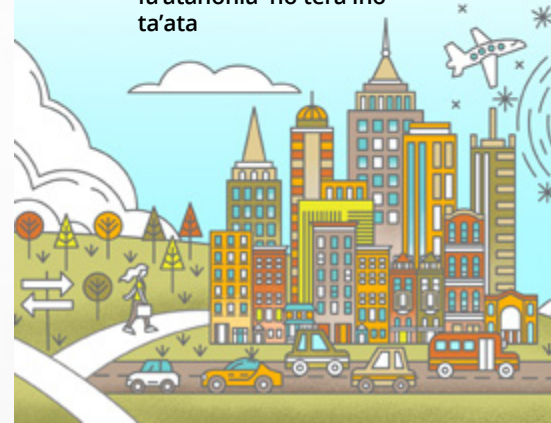
Tē mana'o nei 'o **Katie Sue Embley** ē, 'ua 'i te ao nei i te ta'ata nehenehe mau, 'e e 'ā'amu tō rātou e tī'a ia fa'a'itehia i te ta'ata. 'Ua ha'apī'i 'oia i te tōro'a pāpa'i ve'a 'e i te reo pāniora, ma te fā e #sharegoodness ('ōpere i te maita'i).

I ROTO I TEIE TUHA'A

44 Rave i te mau fa'aotira'a : Tī'amāra'a 'ia mā'iti 'e te heheura'a
Nā Erin Rider

48 Heheura'a nā te ta'ata hō'ē, fa'atanohia nō terā iho ta'ata

Hī'o mai i teie mau parau ve'a 'e hau atu :

- I roto i te liahona.lds.org
- I roto i te **ve'a tāhepetoma nā te FAP** (i raro a'e i te tumu parau « Feiā 'Āpī Pa'ari » i roto i te Vaira'a buka 'evanelia)
- I ni'a ia [facebook.com/liahona](https://www.facebook.com/liahona)

RORO UIRA NOA

Fa'a'eta'eta i te uua pae vārua

Nā Aspen Stander

Rave i te mau fa'aotira'a : Te ti'amāra'a 'ia mā'iti 'e te heheura'a

Nō te rave i te mau fa'aotira'a rarahi, e aha te tuha'a e tūru'i atu i ni'a i te Atua nō te parau mai ia tātou e aha tē rave ?

Nā Erin Rider

I te mau mahana ato'a, tei mua ia tātou te mau fa'aotira'a e rave rahi. Tē vai ra te mau fa'aotira'a e hi'o mai te ta'ata, mai teie : « E aha te 'ahu tā'u e 'ō'omo ? » « E aha tā'u e 'amu i te avatea ? » « E ho'o ānei i te hō'ē pere'o'o 'āpī, 'aore rā e nehe-nehe ā e tāpe'a rī'i i te tahito ? » E mea pinepine rā tātou i te tae i mua i te hō'ē fa'aotira'a rahi e rave—« E ho'i ānei i te ha'apī'ira'a ? » « E fāri'i ānei i terā 'ohipa ? » « E fa'anuu ānei i te hō'ē 'oire 'āpī ? » « E ho'o ānei i te hō'ē fare ? » « E arapae ānei i terā ta'ata ? » « E fa'aipoipo ānei i terā ta'ata ? » 'e tē vai atu ra.

I mua ana'e i te mau fa'aotira'a rahi, mai te huru ē—e mea tano ho'i—e rave tātou i te tahi taime nō te mā'iti. E pe'e tātou i te parau a'o i hōro'ahia ia Oliver Cowdery i roto i Te Parau Ha'apī'ira'a 'e te mau Parau Fafau 9:8-9, i te nā-'ō-ra'a te Fatu :

« 'Āre'a rā, inaha, tē parau atu nei au ia 'oe ē, 'ia 'imi māite 'oe i te reira i roto i tō 'oe 'ā'au e tī'a ai 'ei reira 'oe e ani mai ai iā'u ē 'ua tī'a ānei, 'e mai te mea 'ua tī'a ra e fa'atupu ia vau i te ahu i roto i tō 'oe 'ōuma ; nō te reira' oe e 'ite ai ē 'ua tī'a iho ā.

« Mai te mea rā e 'ere ia i te mea tī'a e 'ore roa e noa'a ia 'oe te reira huru ahu i roto ia 'oe ra, e ha'apōurihia rā tō 'oe mana'o 'e nā te reira e ha'amo'e i te mea hape ».

Noa atu ā e parau a'o maita'i mau teie nō tē ravera'a i te mau fa'aotira'a rahi, i

te tahi taime, e mea tūru'i rahi roa tātou i ni'a i terā tuha'a ē nā te Atua e parau mai i te mea tī'a 'ia rave 'e 'aita tātou e ha'apa'o rahi nei i te tuha'a e parau nei 'oia 'ia 'imi māite i roto i tō tātou 'ā'au. 'Ua mau roa tātou i te tī'a'ira'a i te Atua 'ia ha'apāpū mai i tā tātou mau fa'aotira'a 'e tē 'ere nei tātou i te mau rāve'a au. 'Ua 'ite ato'a ho'i tātou i te vaira'a nō te ti'amāra'a 'ia mā'iti, 'ua mehameha rā tātou i tē rave i te hō'ē fa'aotira'a e fa'aātea ia tātou i tō tātou tere i « fa'anaho-a'ena-hia » 'e 'ua mana'o noa atura tātou ē, 'aita ana'e te ahu i roto i te 'ōuma 'aore rā te hō'ē reo nō te ra'i mai, 'ua hape ia tā tātou fa'aotira'a. Nō tātou e rave rahi, teie 'umera'a tei parau-'ore-hia nei i roto i te ti'amāra'a 'ia mā'iti 'e te heheura'a nō tātou iho, e arata'i ia i te hō'ē uira'a faufa'a rahi : E aha tō te Atua tī'ara'a i te tauturura'a ia tātou 'ia rave i te mau fa'aotira'a ?

Te ti'ara'a o te Atua i roto i tā tātou ravera'a i te fa'aotira'a

Penei a'e e pāhonora'a maita'i nō teie uira'a i roto i te 'ā'amu nō te taea'e o lareda. E hi'ora'a tupura'a faufa'a rahi i roto i teie 'ā'amu 'o tē ha'apī'i nei ia tātou nō ni'a i te huru te Atua e tī'a'i nei ia tātou 'ia rave i te mau fa'aotira'a. I muri mai i te tauira'ahia te mau reo i te patu o Babela, 'ua ani lareda i tōna taea'e 'ia ani i te Fatu ē e fa'aru'e ānei i te fenua, 'e 'o te reira ana'e ra, i hea e haere ai (hi'o Etera 1:36-43). 'Ua

ani atu te taea'e o lareda 'e 'ua arata'i atu-
ra te Fatu ia rātou i te pae tahatai. I roto
i te tere, 'ua paraparau te Fatu ia rātou
nā roto i te hō'ē ata 'e 'ua fa'atere 'oia i
te mau tā'hira'a ato'a o tō rātou tere. E
tāpae a'enei rātou i te pae tahatai, 'e 'ua
fa'aea rātou i reira e maha matahiti.

I te hopera'a nā matahiti e maha, 'ua
parau te Atua i te taea'e o lareda 'ia patu
i te hō'ē pahī 'e 'ia fa'aineine nō te fano
nā nī'a i te moana. I te 'itera'a te taea'e o
lareda ē, e'ita rātou e fāna'o i te mata'i,
'ua pe'e 'oia i te hōho'a tāna i mātau i te
haerera'a e ani i te Atua e aha tāna e rave.
Mai tei mana'ohia, 'ua pāhono mai te Fatu
nā roto i te hōro'ara'a i te mau arata'ira'a
pāpū nō tē hāmanira'a i te tahi mau
'āpo'o i te pae nī'a 'e i te pae raro o te mau
pahī. 'Ia hi'ohia te hōho'a nō te heheura'a
ē tae roa mai i terā taime : 'ua hōro'a te
Atua ia rātou i te fa'anahora'a, 'ua ui rātou
i te mau uira'a nō nī'a i te huru e rave i
terā fa'anahora'a, 'e 'ua hōro'a mai te Atua
i te mau pāhonorā'a pāpū 'e te hope.

I muri iho rā tōna hāmanira'a i te mau
'āpo'o i nī'a i te mau pahī, 'ua 'ite ihora te
taea'e o lareda ē, e'ita rātou e fāna'o i te
mōri. 'Ua ui fa'ahou 'oia i et Atua e aha tē
rave. Terā rā, 'aita 'oia i pāhono mai, 'ua ui
rā te Atua : « E aha tā'u e rave 'ia roa'a mai
te māramama i roto i tō 'outou mau
pahī ? » (Etera 2:23). 'Aita 'oia i hōro'a i te
mau arata'ira'a pāpū mai te mātāmua ra, i
terā taime 'ua tīa'i te Fatu 'ia rave te taea'e
o lareda i te fa'aotira'a nō te mea e rave.

'O teie paha pāhonorā'a a te Fatu te
pāhonorā'a fifi roa a'e e māramama i
te taime e rave tātou i te hō'ē fa'aotira'a.
'Ua ha'apī'ihia tātou 'ia pure 'e 'ia tīa'i i
te pāhonorā'a, nō reira e pe'ape'a iho ā
ia tātou 'aita ana'e tātou e fa'aro'o nei i
te hō'ē pāhonorā'a. Pinepine tātou i te
uiui te mana'o ē, 'o te 'erera'a ānei te
pāhonorā'a pāpū « te ha'apōurira'a i te
mana'o », 'o te fa'a'itera'a ia e mea hape
tā tātou mā'itira'a. I te tahi atu taime, e
uiui te mana'o ē, te aura'a ra, 'aita ia tātou

i nava'i i te parau t'ia nō te fa'aro'o i te pāhonora'a 'aore rā 'aita tātou e ani nei ma te « mana'o pāpū » (hi'o Moroni 10:4). Tē vai nei rā te toru o te mana'o tā tātou e 'ore e feruri nei i te tahi taime—penei a'e, mai tāna i rave nō te taea'e o lareda, tē tīa'i nei te Atua ia rave *tātou i tā tātou iho* fa'aotira'a.

Rave i te hō'ē fa'aotira'a

Nō fa'aruru a'enei au i te hō'ē 'ohipa tei 'ume i te huru vau i hi'o i te tī'amāra'a 'ia mā'iti 'e i te heheura'a nō tātou iho. Tē fātata ra vau i tē fa'aoti i te ha'apī'ira'a tuatoru, e ma'a 'ohipa ri'i tei pūpūhia mai i roto i te tahi mau 'oire ta'a 'ē 'e 'aita i tī'a iā'u 'ia fa'aoti e aha tē rave. Mai te taea'e o lareda te huru, 'ua nā roto atu vau e rave rahi taime 'ua pure au nō te hō'ē fa'aotira'a faufa'a rahi 'e 'ua pāhono mai te Atua ma te pāhonora'a huru pāpū. Ma te tūru'i i nī'a i te reira mau 'ohipa, 'ua ha'amata vau i te pure nō te ani i te Atua 'ia tauturu mai e fa'aoti e aha te 'ohipa e

fāri'i. Tē rave ato'a ra rā vau i tā'u tuha'a nā roto i te 'imira'a nō nī'a i te mau 'ohipa tāta'itahi 'e te paraparaura'a i te mau ta'ata e rave rahi. Noa atu rā te rahira'a pure 'aore rā ha'apaera'a mā'a, 'ua vai mū noa te ra'i, 'e 'aita vau i fāri'i i te pāhonora'a.

Tē piri mai ra te mahana hope'a nō tē rave i te fa'aotira'a, tē ha'amata ra vau i te ha'ape'ape'a. E mea pāpū ho'i e fa'aotira'a teie e ha'apa'o mai te Fatu, nō te aha 'ia 'aita 'oia e pāhono nei? Penei a'e 'aita 'oia e ha'apa'o ra i te 'ohipa tā'u i mā'iti, e tāu'a rā 'oia i te 'oire vau e fa'anuu atu inaha e ha'uti pāpū te reira i nī'a i tō'u orara'a. 'Ua ha'apa'o noa te Fatu i tā'u mau fa'aotira'a nā mua a'enei, nō te aha 'ia e'ita 'oia e ha'apa'o mai i teie ato'a?

Terā rā, noa atu ā vau e tāmata pūai, 'aita iho ā e pāhonora'a. 'Ua ha'amata atura vau e uiui i te mana'o ē, 'ua hahi 'ē roa paha vau i te Atua 'e e'ita tā'u e nehenehe e fa'aro'o i tāna pāhonora'a. 'Ua uiui ato'a tō'u mana'o ē, e'ita tā'u e nehenehe e fa'aro'o nō te mea 'ua fa'aoti

au i roto iā'u 'aita vau i *hina'aro* e fa'aro'o i te pāhonora'a. I te pae hope'a, i te mahana nā mua noa a'e, 'ua ta'a iā'u ē, 'ia ravehia te hō'ē fa'aotira'a e tī'a ai, nō reira 'ua fa'a'ohipa vau i tō'u ferurira'a 'e 'ua rave au i te hō'ē fa'aotira'a. I terā pō, 'ua pure noa vau ma te ani ē, e tī'a ānei iāna 'ia parau mai 'ua hape ānei tā'u fa'aotira'a. Fa'ahou ā, 'aita e pāhonora'a, nō reira 'ua haere au i mua 'e 'ua rave mai au i terā 'ohipa.

E rave rahi 'āva'e i muri mai, tē uiui noa ra tō'u mana'o i tā'u fa'aotira'a, nō reira 'ua ani au i te hō'ē ha'amaita'ira'a autahu'ara'a nō te fāri'i i te tahi tamarūra'a. I roto i te ha'amaita'ira'a, 'ua parauhia mai ē, 'aita vau i fāri'i i te pāhonora'a i tā'u pure nō te mea 'ua 'oa'oa te Fatu i te mau fa'aotira'a ato'a tā'u i rave. 'Ua ha'apāpū fa'ahou atu teie ha'amaita'ira'a i te parau a'o i hōro'ahia mai e tō'u perezideni misiōni, tei nā 'ō mai ē, i te rahira'a taime e 'ere i te fifi rahi te fa'aotira'a tā tātou e rave. 'Ua hina'aro te Atua ia tātou

'ia ha'api'i nāhea i te tī'a pāpū i nī'a i tō tātou 'āvae 'e 'ia fa'aoti i te huru orara'a tā tātou e ora. 'Ua fa'aha'amana'o ato'a mai tō'u peresideni misiōni ē, e'ita te Atua, tō tātou Metua i te Ao ra, e fa'autu'a ia tātou 'e e fa'a'ere ho'i ia tātou i te mau rāve'a i parauhia mai te mea tē tāmata pāpū nei tātou 'ia feruri e aha tē rave.

E nehenehe paha te taea'e o lareda e parau i te tahi noa atu rāve'a nō te māramarama i te mau pahī, e fāri'i mai te Fatu i te reira. Te fā o teie 'ohipa, e 'ere te ha'apūai-noa-ra'a i te fa'aro'o o te taea'e o lareda, 'o te ha'api'ira'a ato'a rā 'ia rave i te hō'ē fa'aotira'a.

Fa'a'ohipa i te tī'amāra'a 'ia mā'iti

'Ia hi'ohia te tau mure 'ore, e tuha'a tumu te fa'a'ohipara'a i te tī'amāra'a 'ia mā'iti nō tō tātou iho tupura'a. 'Āhiri 'aita te reira, e'ita tātou e nehenehe e rave i te mau huru fa'aotira'a e tauturu ia tātou 'ia rave fa'aoti i tō tātou fāito pūai hope. E

tae mai te tupura'a, mai te tahi atu mau mea i roto i te 'evanelia, te « fa'auē nā nī'a iho i te fa'auē, te a'o nā nī'a iho i te a'o » (hi'o 2 Nephi 28:30). 'Ua hina'aro te Atua 'ia riro tātou 'ei nūna'a fa'aineinehia, 'eia-ha 'ei nūna'a tei mau noa, 'e tē tītau nei 'oia 'ia fa'a'ohipa tātou i tō tātou tī'amāra'a 'ia mā'iti nō tē ora i tō tātou orara'a i te maitā'i roa a'e e noa'a ia tātou.

I te taime ra iho ā e 'ite tātou nāhea i tē fa'a'aifāito i te tī'amāra'a 'ia mā'iti 'e te heheura'a, e 'ite tātou i te tupura'a pae vārua mau. 'O te 'ohipa i tupu nō te taea'e o lareda. I te otira'a 'oia i tē feruri i te reira, 'ua 'ohipa 'oia 'e 'ua tarai 'oia 16 'ōfā'i 'e 'ua ani i te Atua 'ia tāpe'a tōna rima i te reira 'ia 'ana'ana mai te reira (hi'o Etera 3:1-5). I terā taime, i te pāhonora'a mai te Atua, 'ua tau i te mau mea ato'a. 'Aita fa'ahou 'oia i fa'aro'o i te reo o te Atua i roto i te hō'ē ata, 'ua 'ite mata roa te taea'e o lareda i te Fatu, 'e 'aita 'oia i fā tino noa mai, 'ua fa'a'ite ato'a rā 'oia i te taea'e o lareda i te mau 'ōrama fa'ahiahia

nō nī'a i te ao 'e te mau mea ato'a e tupu mai (hi'o Etera 3:6-26). E nehenehe ato'a te taea'e o lareda e 'ore e fa'aineinehia i te pae vārua nō te fāri'i i terā 'ōrama 'āhani 'aita nā mua 'oia i nā roto atu i te tupura'a i tae mai ho'i nā roto i te ravera'a i tāna iho fa'aotira'a.

'A rave noa ai tātou i te mau fa'aotira'a, 'ia pe'e ato'a ho'i tātou i te parau a'o a Alama e tī'a ai, 'oia ho'i, « e ui atu i te Fatu i te mau mea ato'a tā 'oe e rave ra » (Alama 37:37). 'Ia hina'aro te Fatu ia tātou 'ia rave i te hō'ē fa'aotira'a ta'a 'ē, e fa'a'ite mai 'oia 'e e tauturu mai ho'i 'oia 'ia 'ore tātou 'ia hahi 'ē. Tītau-ato'a-hia rā ia tātou 'ia fa'aineine nō te tī'a mai 'e nō te haere i mua ma te fa'aro'o, 'ia tae mai te pāhonora'a 'aore rā 'aita. 'Ia ha'apa'o noa tātou i tā tātou mau fafaura'a 'e 'ua pe'e mau noa tātou i te 'evanelia a Iesu Mesia, e tī'a ia tātou 'ia tī'aturi i tā tātou mau fa'aotira'a parau tī'a 'e i te hau ē, tē au nei te Fatu i tā tātou mau tauto'ora'a. ■
Tē ora nei te tā'ata pāpā'i i Utah, i Marite.

Nāhea i te parau i te ta'a- 'ē-ra'a i roto i te heheura'a 'e tō tātou iho mau mana'o ?

Heheura'a nā te ta'ata hō'ē, **FA'ATANOHIA NŌ TERĀ IHO TA'ATA**

Tē ora nei tātou i roto i te hō'ē ao e rave rahi rāve'a. Tei ia tātou nei te tī'a-māra'a 'ia mā'iti i tō tātou iho tōro'a, te ha'api'ira'a, te hoa fa'aipoipo, te vāhi e ora, 'e tē vai atu ra. E ha'amaita'ira'a mau nō tō tātou u'i. I te hō'ē rā pae, tē fa'ariro nei te reira i te mau mā'itira'a 'ei mea fifi nō te mea e mea fifi 'ia rave i te mau fa'aotira'a 'ia rahi roa ana'e te mau 'ē'a 'e te mau rāve'a e arata'i atu i te mau mea maita'i. Nāhea i te mā'iti i te maita'i 'ia rahi roa ana'e te mau rāve'a maita'i ? 'Ia mo'e ana'e 'e 'ia ta'a 'ore ana'e 'outou i roto i teie vero fa'aotira'a, 'ia 'ite 'outou ē, 'ua hina'aro te Metua i te Ao ra e arata'i ia 'outou. E nehenehe 'outou e mā'iti i te 'ē'a tī'a 'e 'ia roa'a te mau pāhonora'a tā 'outou e 'imi nei, mai te mea e pe'e 'outou i tōna reo. E 'apo mai nāhea 'oia i te paraparau ia 'outou, e tu'u i te tī'aturi i nī'a iāna, e pe'e i te peropheta, e fa'a'oroma'i, e vai 'ana'anatae atu ā 'e e fa'arō'o, 'e i te hope'a roa, e arata'ihia 'outou i nī'a i te 'avei'a tī'a.

—Vira Vashchenko, Kyiv, Ukraine

I roto i tō'u orara'a 'ua 'ite au i te Fatu i te arata'ira'a iā'u, 'e tē 'ite nei au ē, te mau mea ato'a i manuia nō'u, 'aua'a a'e 'oia 'e tāna arata'ira'a. 'E tae noa atu i te mau taime 'ua mana'o vau ē, tē haere 'ōtahi ra vau, i te hope'a, e vaiho 'oia iā'u 'ia 'ite 'e 'ia putapū ē, tei reira noa 'oia iā'u nei. Nō reira vau i rave ai i te fa'aotira'a e tāmāu noa i te haere ma te fa'arō'o, 'e tae noa atu i te taime e mana'o vau ē, 'o vau ana'e. Iā'u nei, 'aita te 'ē'a i pāpū i te mau taime ato'a, 'e e'ita tā'u e nehenehe e 'ite noa i te mea e tī'a'i ra i mua, e rave noa rā vau i te mau ta'ahira'a fa'arō'o, 'ei reira vau e ha'amata ai i tē 'ite i te māramarama 'e i tē 'ite i te rima o te Atua i roto i tō'u orara'a. 'Ua 'ite au ē 'ua here tō tātou Metua i te Ao ra 'e tāna Tamaiti 'o Iesu Mesia ia tātou 'e 'ua ineine rāua nō te arata'i ia tātou, tē tī'a'i ato'a rā rāua 'ia tu'u tātou i tō tātou fa'arō'o iāna ra 'e 'ia rave i te 'ohipa i te taime e fāri'i tātou i te muhumuhu nō 'ō mai i te Vārua.

—Indhira Mejia, Rēpupirita Tominita

I roto i tō mātou nei 'utuāfare iti, e 'ite mātou i te Vārua maoti te hau tā mātou e putapū nei, 'o māua iho ā rā ta'u tāne fa'aipoipo. Mai te mea ē, tō māua iho mana'o ra, 'aita ia terā ha'apāpūra'a ē, 'o te mea tī'a roa—e vai noa te tahi fē'a'a rī'i 'aore rā te tahi mata'u. 'O te heheura'a ana'e rā, e tae noa mai te hau, noa atu ā e tāmata māua i te hāmani i tō māua mana'o 'e e au ē, 'aita e huru ē, e tū'atira'a i te ha'amatarā'a. 'Ia pe'e ana'e rā māua i te reira 'e 'ia rave ho'i māua, e 'ite noa mai māua i te mau mea i te topa i tō rātou iho vāhi 'e 'ua haere te mau mea ato'a. I te reira taime māua e hī'o ai ia māua 'a nā 'ō ai : « Terā ia te tū'atira'a ! »

—*Maryana Wright, Utah, Marite*

Ia mana'o vau, hō'ē 'aravihi fa'ahiahia roa a'e tītauhia 'ia tātou 'ia pāpū roa, 'o te 'aravihi ia e haru mai i te mau muhumuhu marū o te Vārua Maita'i. 'Ua fa'arahi atu ā te tuatāpapa-itoito-ra'a i te mau pāpā'ira'a mo'a i te pāpūra'a o te reira. 'Ua tī'aturi noa vau ē, te ta'ata e 'imi itoito, e 'ite mai ia 'oia ; 'e e fa'a'itehia te mau parau 'aro a te Atua i mua iāna nā roto i te mana o te Vārua Maita'i (hī'o 1 Nephi 10:19). E nehenehe e parau ē, mai te mea 'ua hina'aro vau e hāro'aro'a i te Vārua, e'ita e tī'a ia vaiiho noa iā'u 'ia hāhaere nā roto i te mau mana'o faufa'a 'ore 'aore rā nā roto i te mau māna'ona'ora'a o te orara'a, 'ia 'ōu'a rā vau i roto i te 'ohipa ma te ha'amo'e iā'u iho nei. I reira e tī'a maita'i ai iā'u 'ia hāro'aro'a i te Vārua nō te mea 'ua ineine au nō te reira ! Mai te hō'ē pahī e 'ore e nehenehe e fano 'ōhie nā roto i te hō'ē vero, e'ita tā tātou e nehenehe e fa'aro'o i te Vārua mai te peu 'ua pāinu tātou i roto i te mau māna'ona'ora'a o te orara'a 'aita tā tātou i reira.

—*Emmanuel Borngreat Dogbey, Accra, Ghana*

Apā'ari noa ai au, tītauhia iā'u 'ia ha'apī'i i te reo o te Vārua. E paraparau te Vārua iā'u nā roto i te mau mana'o 'ōhie. 'Ua tītau rī'i te tahi ravera-vera'a nō te ha'amātau i te reira, 'āre'a i te rahira'a taime, e tae mai te Vārua iā'u nei i te mau vāhi hau, mai te fa'ahorora'a i tō'u pere'o'o nō te haere i te 'ohipa. 'Ua 'ite au e 'ere nō'u terā mau mana'o inaha e puta pinepine mai te reira i te taime 'aita vau e mana'o ra i terā tumu parau.

—*Clarissa Mae Taylor, Utah, Marite*

Noa atu ā e mea 'ē tā te tahi 'e tā te tahi huru fāri'ira'a i te heheura'a nōna iho, tē vai nei rā hō'ē parau mau fē'a'a 'ore : te paraparau pinepine nei te Atua ia tātou. Tītau-noa-hia 'ia ineine tātou nō te tauto'o 'ia fa'arahi atu ā i tō tātou 'aravihi 'ia hāro'aro'a 'e 'ia fa'aro'o i tōna reo. Mai tā te peresideni Russell M. Nelson i parau : « E pure nā roto i te i'oa o Iesu Mesia nō nī'a i tō 'outou mau māna'ona'ora'a, mau mata'u 'e mau paruparu—'oia, te hia'ai mau o tō 'outou 'ā'au. 'Ei reira e fa'aro'o atu ai ! E pāpā'i i te mau mana'o e tae mai i tō 'outou ferurira'a. E pāpā'i i te mau mana'o i tō 'outou 'ā'au 'e 'a pe'e i te reira nā roto i te mau 'ohipa e fa'auruhia 'outou 'ia rave. 'Ia nā nī'a iho noa 'outou i teie 'ohipa i terā mahana 'e terā mahana, terā 'āva'e 'e terā 'āva'e, terā matahiti 'e terā matahiti, e riro 'outou i te 'tupu i roto i te parau tumu nō te heheura'a' » (« Heheura'a nō te 'Ēkālesia, heheura'a nō tō tātou orara'a », *Liahona*, Mē 2018, 95). ■

I ROTO I TEIE TUHA'A

52 'Ite i te hau nō 'outou 'e nō vetahi i roto i te mau taime 'ati

Nā Alex Hugie 'e
Aspen Stander

54 E horora'a ātea te orara'a
Nā Sally Johnson Odekirk

60 Uira'a 'e pāhonora'a :
Nāhea tā'u ha'amaita'ira'a
patereareha e nehenehe
e tauturu iā'u 'ia rave i te
mau fa'aotira'a ?

62 Tāmata i te tahi mau peu 'āpi
nō Pāsa
Nā David Dickson

64 Te parau hope'a :
Te fa'a'ite rahi roa a'e nō te
here o te Atua
Nā te peresideni
M. Russell Ballard

I te taime mātāmua

'a haere ai au i te ha'api'ira'a tuarua matahiti hope'a, e 'ohipa tā'u e tāfifi noa : 'ia ha'api'ihia mai te hō'ē tumu parau 'āpi, e mea fifi nō'u 'ia māramarama. I te hō'ē pō, 'ua pure au i te Metua i te Ao ra nō te tauturu iā'u 'ia māramarama 'e 'ia upo'oti'a i ni'a i terā fifi. E fa'aro'o tō'u, 'e 'ua noa'a iā'u 'ia māramarama maita'i a'e. Mai reira, tei ni'a noa te pure 'e te fa'aro'o i tā'u tāpu-ra 'ohipa, i te ha'api'ira'a 'e i te mau vāhi ato'a e haere au.

'Ia haere 'oe i te hō'ē fare ha'api'ira'a nā te mau tamāroa, e riro 'ei mea fifi nō te 'ohipa vi'ivi'i tā te mau pīahi e rave. 'Ia tupu te reira, e ha'amana'o vau i te mau parau a tō'u nā metua : « 'Eiaha e rave i te hō'ē mea e arata'i 'ē atu i te Vārua Maita'i ». 'Ua māuruuru vau i tō'u māmā, tei fa'aha'ama-na'o noa iā'u 'ia fa'aro'o i te Vārua Maita'i. 'Ia rave tātou i te mea maita'i, e ha'amaita'i te Atua ia tātou.

Nyame S., 16 matahiti, Ghana

I te tahi taime, e fa'atāhuri te orara'a 'e e fa'a'āhure ho'i ia tātou. E mau māna'ona'ora'a ānei nō ni'a i te 'utuāfare, e mau fifi ma'i, 'e mau fifi ha'api'ira'a 'aore rā te tahi atu mau 'ohipa 'ārepurepu i roto i te ao i teie mahana. Nāhea e 'ite ai i te hau nō tātou i roto i te hō'ē ao 'ārepurepu? Nō roto ānei te 'erera'a i te hau i te mau 'ohipa 'aita tā 'outou i reira 'aore rā nō roto mai i te mau mea e nehenehe tā 'outou e rave 'e e tau'i, teie te tahi ma'a mana'o nō te tauturu ia 'outou 'ia 'ite mai i te hau roto nā roto ia Iesu Mesia.

'ITE I TE HAU

4 RĀVE'A NŌ TE 'ITE I TE HAU NŌ 'OUTOU IHO

1. Tūtonu i ni'a i te mau mea mure 'ore

E mea fifi 'ia 'ite i te hau i te taime e rōtahi 'outou i ni'a i te mau pe'ape'a i mua noa ia 'outou. 'Ia tūtonu rā 'outou i ni'a i te hōho'a rahi a'e, te fa'anahora'a 'oa'oa a te Atua, e 'ite mai 'outou i te hau nō te 'itera'a ē, te mau mea māuiui i teienei, e'ita ia e vai noa ē a muri noa atu. 'Ei hi'ora'a, tē tauturu nei te hiero ia tātou 'ia tūtonu i ni'a i te tau mure 'ore. 'Ua parau te peresideni Gordon B. Hinckley (1910-2008) ē, i roto i te hiero « e 'ite ai [outou] i te hō'ē hau 'o te 'ore e 'itehia ia 'outou i te tahi atu vāhi ».¹

2. Vaiiho noa i te mea 'aita tā 'outou i reira

Mai te peu e 'ohipa e fa'a'ore i tō 'outou hau 'e 'aita tā 'outou i reira, e nehenehe iho ā e tupu te mana'o tapineva 'aore rā te riri. 'Aita rā e 'āpi 'ia fa'aea noa i ni'a i te mau mea e'ita tā 'outou e nehenehe e tau'i. E ha'afātata maoti i te Fa'aora nō te 'ite mai i te hau roto noa atu ā e 'ere te orara'a i te mea 'ōhie roa nō 'outou. 'Ua parau mai 'oia e tono mai 'oia i te Fa'aa'o, te Vārua Maita'i (hi'o loane 14:26-27).

3. Fa'a'ore i te hapa a vetahi 'ē

Pinepine te mea pa'ari roa a'e e ha'apae i te hiti, 'o te mana'o 'ino'ino ia nō te hō'ē ta'ata tei hape i ni'a ia 'outou. 'Ua ha'api'i rā Elder Dieter F. Uchtdorff nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo : « E fār'i'i tātou i te 'oa'oa nō te fa'a'orera'a hara i roto i tō tātou orara'a, 'ia hia'ai tātou i te hōro'a i teie 'oa'oa ma te ho'o 'ore ia vetahi 'ē... 'Ei mau hope'ara'a, e fa'a'i te Vārua o te Fatu i tō tātou vārua i te 'oa'oa ma te 'āpe'ehia mai e te hau hana-hana o te ferurira'a (hi'o Mosia 4:2-3) ».² Nā roto i te fāriura'a i ni'a i te Fa'aora e tī'a ia 'outou 'ia ora mai i te teimaha pae manava 'e 'ia 'i i te hau.

4. Tātarahapa 'e tūru'i i ni'a i te Mesia

Noa atu ā te mau 'ohipa maita'i i roto i tō 'outou orara'a, e riro noa te amora'a i te hōpoi'a nō te hara i te haru mai i te hau. I te tahi taime, tītauhia tō tātou 'episekōpo nō te tauturu ia tatou ia tātarahapa hope roa. Tītauhia rā 'ia tātarahapa pinepine tātou 'e, nā roto i te tāra'ehara a Iesu Mesia, e riro 'ei mea mā i te mau mea ato'a e tāpe'a nei ia tātou 'ia riro rahi atu ā mai iāna te huru.

nō 'outou 'e
nō vetahi i roto i
te mau taime 'ati

Nā Alex Hugie 'e Aspen Stander
Te mau ve'a a te 'Ēkālesia

*E va'u rāve'a nō 'outou 'e nō
vetahi 'ē nō te 'ite i te hau
'ia fifi te orara'a.*

4 RĀVE'A NŌ TĒ TAUTURU IA VETAHI 'Ē 'IA 'ITE I TE HAU

1. Fa'a'ite atu i te 'evanelia a Iesu Mesia

Mai tā tātou e nehenehe e 'ite mai i te hau nā roto i te rōtahira'a i ni'a i te Fa'aora, e nehenehe tātou e fa'atoro atu ia vetahi 'ē iāna ra, 'oia te « fa'ati'a i te hau » (Mosaia 15:18). 'Ei hi'ora'a, e tāmata i et fa'a'ite i te hō'ē 'irava 'aore rā i te hō'ē fa'ahitira'a parau o te 'āmuira'a rahi, tei tauturu ia 'outou 'ia ha'apī'i rahi atu ā nō ni'a ia Iesu Mesia.

2. Riro 'ei ta'ata fa'atupu hau

E tauturu i tō 'outou mau hoa 'aore rā mau taea'e 'e mau tuahine 'ia fa'a'āfaro i te mau fifi. Mai te mau Aneti-Nephi-Lehi i roto i te buka a Alama, e ti'a ia tātou 'ia hunā i tā tātou mau mauha'a tama'i i raro i te repo—te mau mauha'a mai te 'ōhumu, te 'imira'a 'ia tāho'o 'aore rā te pipiri—'e 'ia tau i te reira i te mau mauha'a nō te hau : te parau-au-ra'a, te ha'apa'ora'a i te mau fa'auera'a a te Atua 'e te fa'arora'a i te hapa a vetahi 'ē (hi'o Alama 24:19).

3. Riro 'ei ta'ata fa'aro'o i tei parauhia mai

I te tahi taime, 'ua hina'aro te ta'ata i roto i te fifi 'ia parau hua i te mau mana'o i tōna ferurira'a 'e i tōna 'ā'au nō te 'ore e tāpe'a noa i roto iāna. 'Aita i tītauhia nā tātou e fa'a'āfaro i tā rātou mau fifi, e nehenehe rā tā tātou e toro atu i te tari'a i tō rātou mau māna'ona'ora'a, ma te fa'a'ite atu i te here huru Mesia 'e te mana'o 'apo.

4. Tāvini i te feiā i roto i tā 'outou pāroita 'e te huira'atira

E nehenehe tā 'outou e tāpa'o i tō 'outou 'ioa i te hō'ē ha'apūra'a feiā 'ōvere, e tāvini 'ei tauturu pīahi 'aore rā e 'āfa'i i te tahi ma'a monamona i te hō'ē 'utuāfare tei tae 'āpī mai i tō 'outou vāhi. Tauturu i te ta'ata 'ia 'ite mai i te hau i roto i te mau mea iti ha'iha'i. E nehenehe te fāna'ora'a i te hō'ē vāhi pāpū nō te tāmā'a 'e nō te ta'oto, te fāna'ora'a i te hō'ē a'o tauturu 'aore rā te hō'ē noa tāpa'o pāpū ē, e ta'ata terā e tāu'a nei, e fa'atupu i te maita'i pāpū.

'Ua parau Iesu i teie mau parau tāmāhanahanara'a i te mau ta'ata ato'a e fifi i te 'ite mai i te hau : « E hau tā'u e vai-iho ia 'outou nei : e 'ere mai tā tō te ao nei hōro'a tā'u hōro'a ia 'outou. 'Eiaha e taiā tō 'outou 'ā'au, 'eiaha hō'i e mata'u » (Ioane 14:27). Mai te mea e ha'afātata tātou ia tātou iho 'e ia vetahi 'ē ia Iesu Mesia ra, e nehenehe tātou e 'ite mai i te hau noa atu ā te fifi o te orara'a. ■

FA'ATA'ARA'A

1. Gordon B. Hinckley, i roto « Rejoice in the Blessings of the Temple », *Liahona*, Tītema 2002, 33.
2. Dieter F. Uchtdorf, « Te rēni nō te ho'ira'a 'ati 'ore », *Liahona*, Mē 2007, 101.

E HORORA'A ATEA

TE ORARA'A

*Tē ora nei teie nau melo feiā
'āpī i teie mahana i reira te
'āpōsetolo Paulo i te orara'a
i te tau nō te Faufa'a 'Āpī. 'E
tē ora nei rātou mai te au i
tāna mau parau.*

Nā Sally Johnson Odekirk

Te mau ve'a a te 'Ēkālesia

Ma'a 'āva'e i ma'iri a'enei, 'ua putuputu te hō'ē piha séminaire i ni'a i te Areopago, i Heleni, i reira te 'āpōsetolo Paulo hōro'ara'a i te hō'ē a'ora'a pūai mau (hi'o Te mau 'Ohipa 17:22-34). 'Ua paraparau te mau pīahi nō te mana o te séminaire i roto i tō rātou orara'a, nā reira ato'a tā Paulo mau ha'api'ira'a.

'Ua nā 'ō Alexis H., 18 matahiti ē : « Nō te mea tē ora nei au i Heleni, e oraora roa mai te mau 'ā'amū nō te Faufa'a 'Āpī ». « E mea au nā tō'u metua tāne 'ia haere i terā vāhi 'e terā vāhi ano i reira Paulo te ha'api'ira'a 'e e fa'a'ite 'oia i te hō'ē 'irava 'aore rā e fa'atī'a mai 'oia i te hō'ē 'ā'amū nō ni'a i te vāhi terā 'ohipa i te tupura'a ».

Mai ia Paulo i tōna iho tau, tē fa'aruru ato'a nei te feiā 'āpī nō Heleni i te mau fifi sōtiare, poritita 'e i te pae faufa'a. E mea varavara te mau 'āmūira'a feiā 'āpī 'e te pūhapara'a feiā 'āpī tamāhine i Heleni, e mea fifi ato'a 'ia haere i te séminaire. Noa atu ā teie mau fifi 'e tē vai atu ra, tē fa'a'ohipa nei te feiā 'āpī nō Heleni i te fa'aitoitorā'a a Paulo 'ia « mau pāpū... ma te vārua hō'ē, 'e ma te 'ā'au hō'ē, i te fa'aitoito-ato'a-ra'a i te parau ra i te 'evanelia nei » (Philipi 1:27).

Nō te orara'a i Heleni, 'ua fāna'o teie nau melo feiā 'āpī i te reva māhanahana, te mau tahatai, te mā'a 'e te 'ori . E mea au ato'a nā rātou 'ia 'āmūi haere. Nō te mea tē haere ra rātou i te séminaire 'e i te mau 'ohipa fa'a'oa'oa'ara'a a te 'āma'a, 'ua pūai atu ā tō rātou fa'aro'o 'e te hoara'a.

« 'Ua ha'apī'i mai au ē, hō'ē ā te 'evanelia i te mau vāhi ato'a. I tō'u orara'a nā te ara, 'ua ha'apī'i mai au 'ia rōtahi i ni'a i te mau parau mau o te 'evanelia 'e 'ia putapū i te Vārua 'e'iaha rā 'ia fa'a'ōne-vanevahia e te tā'ere »

—Bryana W., 15 matahiti.

« 'Ua pāpā'i au i te tā'o ha'amana'o i ni'a i tō'u hi'o nō te ha'amana'o i te mau mea ato'a i tupu i teie matahiti : te JSF, te pūhapara'a a te feiā 'āpī tamāhine, te séminaire. E tauturu te reira iā'u 'ia ha'amana'o nō hea mai au »

—Marie H., 17 matahiti.

« 'Ua 'ite au ē, 'ia haere au i te séminaire, e tī'a iā'u 'ia 'ite i te mana'o au nō te 'itera'a ē tē rave ra vau i te mea e tītauhia iā'u 'ia rave, 'e 'ua 'ite au e tere maita'i te mau mea ato'a »

—Lizzie T., 17 matahiti.

'Ua hōro'a 'o Loukia C., 15 matahiti, i tōna 'itera'a pāpū nō te taime mātāmua i te pūhapara'a a te feiā 'āpī tamāhine, 'e 'ua bāpetizohia i muri iho.

Te pupu séminaire i mua i te fare purera'a nō Ateno.

Piha séminaire i ni'a i te Areopago

I te ha'amatarara'a te séminaire i Heleni ma'a matahiti i ma'iri a'enei, e pae ana'e pīahi. E putu-putu rātou e toru pō'ipō'i i te hepetoma hō'ē, tē vai ra e 'āmui mai nā roto i te paraparaura'a roro uira. E putu-putu ato'a rātou i te mau avatea mahana toru nō te séminaire, 'e i muri iho, e 'ohi-pa fa'a'oa'oara'a tā rātou. 'Ua hoa rahi roa rātou 'e 'ua riro mai 'ei māramarama nō tō rātou mau hoa tei 'ite i tō rātou hi'ora'a maita'i. 'Ia ui mai tō rātou mau hoa i te mau uira'a, e 'āfa'i teie mau feiā 'āpī ia rātou i te séminaire 'e i te mau fa'a'oa'oara'a a te feiā 'āpī.

Tē nā 'ō ra hō'ē taure'are'a tamāroa, 'o Pavlos K., 15 matahiti : « E rāve'a maita'i te séminaire nō te ha'amata i te hō'ē mahana, tē tauturu nei te reira iā'u 'ia vai pūai noa. E fa'atupu te reira i te mana'o 'ia vai noa 'ei hi'ora'a maita'i nō vetahi 'ē. E tauturu te reira 'ia ha'amata i te mahana ma te feruri ia Iesu Mesia ».

'A rahi noa ai te pūai 'e te tāhō'ē o te feiā 'āpī, e tae mai te mau ha'amaita'ira'a 'e te mau rāve'a au. 'Ei hi'ora'a, 'ua ha'amaita'ihia rātou i te matahiti 2017 i te haerera'a i te 'āmui'ira'a feiā 'āpī Jeunes, soyez forts (JSF). 'Ua haere ato'a te feiā 'āpī tamāhine i tā rātou pūhapara'a feiā 'āpī tamāhine mātāmua roa i Heleni. 'Ei fa'ahope'ara'a, 'ua piri atu ā rātou 'ei pupu, 'e 'ua tomo roa mai e piti tamāhine i roto i te 'Ēkālesia.

'Āmuira'a JSF fenua rau

Nō teie 'āmui'ira'a, tei tupu i Heremani, 'ua ta'i-ruru mai te mau melo feiā 'āpī nā Europa tā'ato'a. 'Ua tere atu te feiā 'āpī nō Heleni 'e nō Tupero (Chypre) e rave rahi maile, 'e 'ua fa'atupu te 'āmui-ira'a i te 'ohi-pa ha'amaita'i roa 'ino nō rātou. Nō Maximos A., 14 matahiti, « te 'ohi-pa e ha'amana'o roa vau i te JSF, 'o te taime 'ia mātou i te fa'a'itera'a i tō mātou 'itera'a pāpū. 'Ua putapū te mau tā'ata ato'a i te Vārua, 'e 'ua tae mai tā'u fa'aurura'a e fa'arahi i tō'u iho nei 'itera'a pāpū ».

'Ua nā 'ō ato'a Loukia C., 15 matahiti ē : « I te ha'amatarara'a e maha noa feiā 'āpī e haere mai, i te hope'ara'a, e 15 tei tae mai—'o te nūmera rahi roa a'e nō Heleni—e 3 hoa melo 'ore i roto ».

« E mea au roa i te 'āmui'ira'a i te hō'ē ā vāhi hō'ē ā 'evanelia tā mātou 'e 'aita tōna 'e tōna e ta'a-ē-ra'a. 'Ua 'āmui mātou pā'ato'a, 'e 'ua putapū mātou i te hō'ē -ā Vārua. 'Ua tauturu te reira iā'u ».

« E 'ere tō'u metua tāne i te melo 'e 'e'ita 'oia e vaiho iā'u 'ia haere i te JSF 'aore rā 'ia bāpetizohia », tē nā reirā ra Jesiana, 16 matahiti. « 'Ua pure rā te mau melo o te 'āma'a nō'u, 'e 'ua paraparau tō'u tupuna vahine i tō'u metua tāne. I muri iho, 'ua parau mai 'oia e nehenehe tā'u e haere ! »

I te JSF, e rave rahi mau mea 'a tahi ra 'oia i rave ai, mai « te haerera'a i te mau ha'apī'ira'a 'e i

te mau fa'ao'ao'ara'a 'e te hōro'ara'a i tōna 'itera'a pāpū, 'ua tauturu te reira iā'u 'ia māramarama e aha mau te putapūra'a i te Vārua Maita'i. 'Aita vau i putapū a'enei i te Vārua mai te reira i nā mua a'e, 'e 'ua 'oa'oa roa vau 'e te 'ana'anatae. 'Ua hōro'a vau i tō'u 'itera'a pāpū nō te taime mātāmua roa ».

Hau atu i te tāmā'ara'a pae vārua, 'ua fa'afā'aea ri'i ato'a te feiā 'āpī 'e 'ua 'ārearea i te 'āmuirā'a. Nā Tupero mai 'o Haig T., 14 matahiti. « 'Ua ha'apī'i au 'ia fa'ahoa i te ta'ata, 'ua ha'apī'i au e aha mau te hoa 'e 'ia 'ārearea ato'a, noa atu ā te mau fifi ».

Pūhapara'a a te Feiā 'Āpī Tamāhine

Hō'ē ā 'ohipa tā te pūhapara'a a te feiā 'āpī tamāhine i fa'atupu. 'Ahuru ma piti feiā 'āpī tamāhine tei putuputu 'e tō rātou feiā fa'atere i te vāhi 'arora'a tahito ra nō Marathon. E toru mahana tō rātou fa'aearea i'ō, i te ha'apī'ira'a 'ia tūru'i i ni'a i te tahi 'e te tahi nō te pūai 'e te fa'aitoitorā'a.

Tē nā 'ō ra Loukia, « 'ua haere au i te purera'a nō te taime mātāmua roa 'e 'ua 'oa'oa roa vau, 'ua 'ite a'era vau 'o vau ana'e nō terā fāito matahiti. I teienei, e piti matahiti i muri mai, e rave rahi feiā 'āpī tamāhine nō reira nō te taime mātāmua, 'ua tī'a ia mātou 'ia fa'atupu i te pūhapara'a a te feiā 'āpī tamāhine ». I te putuputurā'a rātou, 'ua nā 'ō 'oia : « 'Ua 'apo mai au e aha te aura'a te tī'ara'a 'ei feiā mo'a i te mau mahana hope'a nei ». 'Ia ora tātou i te 'evanelia, e mārama tē vai 'ati a'e ia tātou ».

Nō Bryana W., 15 matahiti, 'ua tauturu te JSF 'e te pūhapara'a a te feiā 'āpī tamāhine iāna 'ia ha'amatarā i te parau 'e 'ia parapara'u ia vetahi

« Te mau taime tū'u i au roa i te JSF, 'o te mau tū'aro ia, te 'ori 'e te mau rururā'a pupu, 'oia ho'i e mau purera'a te po'po'i 'e te taime hi'opo'ara'a. 'Ua tauturu te reira iā'u 'ia tauturu atu ā i te ta'ata 'e 'ia fa'aroma'i 'e 'ia au i te mau pāpā'ira'a mo'a »
—Haig T., 14 matahiti.

Te tere i te JSF i Stuttgart, i Heremani.

I te JSF, te pīpāpā'a i te ta'o « Ani » nō roto mai i te lakobo 1:5.

« Mau pāpū...
ma te vārua
hō'ē, 'e ma te
'ā'au hō'ē ».

Philipi 1:27.

'O Irini S. i te JSF.

« I te JSF, 'ua ha'amata mātou i te riro 'ei pupu, 'e 'ua ha'apūaihia mātou. 'Ua tauturu te reira i te fa'anaho 'e i te fa'auru i te fa'anahora'a feiā 'āpī i Heleni inaha 'ua mātou maita'i a'e mātou i teienei »
—Alexis H., 18 matahiti.

« 'Ua riro te hīmenerā'a i ni'a i te tahua i te JSF hō'ē o te mau 'ohipa itoitou roa a'e tā'u i rave a'enei 'e hō'ē o te mau taime maere roa a'e nō'u. I teienei, 'ua ha'apī'i mai au i tō tātou faufā'a i roto i teie ao nehenehe »
—Irini S., 17 matahiti.

« I te pūhapara'a a te feiā 'āpī tamāhine 'ua ha'apī'i mai au ē, mai te hō'ē horora'a ātea te orara'a. 'Ua tauturu te reira i te fa'arahi i tō'u fa'aro'o, ma te 'ite ē, tūtauhia 'ia tāmou noa tātou i nī'a i te 'ē'a parau-tī'a, mai tā tātou iho e horo ātea nei. 'Ua tauturu te reira 'ohipa i te fa'arahi i tō'u 'itera'a pāpū 'e i te tāmou noa i te fa'aro'o 'e i te fa'aea i nī'a i te 'ē'a tī'a »

—Winifred K., 14 matahiti.

« E horora'a ātea te orara'a, e 'ere te horora'a vitiviti ».

Tumu parau nō te pūhapara'a a te feiā 'āpī tamāhine

Te feiā 'āpī tamāhine i Marathon (Heleni).

« E mea ta'a 'ē tātou, mai te mau 'arātāvai i te pae tahatai »—Bryana W.

« E vārua hau 'e te nehenehe te tupu i te māta'ita'ira'a i te hitira'a mahana »—Lizzie T.

'ē. « E tau pinepine tō'u 'utuāfare i te vāhi nohora'a, 'e e mea fifi nō'u 'ia fa'atupu i te tā'amura'a i te tā'ata nō tō'u ha'amā », tē nā 'ō ra 'oia. « 'Āre'a rā, nō te pirira'a vau i tō'u pupu JSF, 'ua 'ite au i te tahi mau hoa maita'i roa. I roto i te putuputura'a 'itera'a pāpū, 'ua fa'a'ite mātou i tō mātou mau mana'o 'e 'ua 'ite a'era vau hō'ē ā tō vetahi 'ē mana'o 'e tō'u ».

Tē ha'amana'o ra 'o Marie H., 17 matahiti, i te tumu parau o te pūhapara'a : « E horora'a ātea te orara'a, e 'ere te horora'a vitiviti ». 'Ua 'āparau te feiā 'āpī tamāhine 'e tō rātou feiā fa'atere i te faufa'a rahi e fa'a'oroma'i noa 'e fa'aoti i te horora'a, 'ua nā 'ō 'oia. « 'Ua fa'aha'amana'o te reira iā'u ē, e tī'a iā'u 'ia fa'a'oroma'i, 'ia ha'apa'o i tā'u horora'a 'e 'ia tūtonu noa i nī'a i te rēni tāpaera'a. 'Ei reira e tī'a ai iā'u 'ia rave fa'aoti i te mau mea tā te Metua i te Ao ra e hina'aro iā'u 'ia rave ».

Hō'ē taime rahi roa o te pūhapara'a, 'o te purera'a ia tā rātou i rave i te hitira'a te mahana i te pae tahatai, i te mahana hope'a. 'Ua nā 'ō 'o Lizzie T., 17 matahiti : « 'Ua rave mātou i tā mātou mau pāpā'ira'a mo'a, 'ua rave mātou i te hō'ē purera'a 'e 'ua māta'ita'i i te mahana i te hitira'a. 'Ua putapū pā'āto'a mātou i te here o te Atua. E fa'ahope'ara'a fa'ahiahia roa nō tā mātou 'āmura'a, te tahi 'e te tahi ».

Fa'aruru i te ananahi ma te mata'u 'ore

« I te JSF 'e i te pūhapara'a a te feiā 'āpī tamāhine, 'ua ha'apī'i rahi au nō nī'a i te 'evanelia 'e te huru tā te reira e tauturu iā'u i roto i tō'u orara'a », tē parau ra Irini S., 17 matahiti. « E rave rahi tā'ata tā'u i fa'ahoa 'e 'ua ha'apī'i au i te faufa'a rahi 'ia fa'a'ite i te mau mana'o o tō'u ferurira'a 'e o tō'u 'ā'au. 'Ua putapū roa 'ino vau i te Vārua Maita'i 'e i te here o tō tātou Fa'aora, Iesu Mesia.

Tē parau ra 'oia ē, maoti te putuputura'a 'e te tahi melo feiā 'āpī tōna tī'aturi i pūai ai. « Nā mua a'e i te JSF, 'aita vau e 'ite ra i

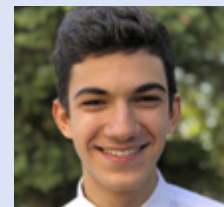
Pūhapara'a a te feiā 'āpī tamāhine, 2017—te pūhapara'a mātāmua roa i Heleni.

te mau mea maita'í 'e te nehenehe tā te Atua e rave nei nō tātou nā reira ato'a te mau fa'anaho-ra'a tāna e rave noa nei nō tātou ».

« 'Eiaha tātou 'ia fa'ahephepohia e te hō'ē noa a'e tā'ata 'aore rā hō'ē noa a'e mea 'ati a'e ia tātou 'o te tāmata i te 'ume ia tātou i te ātea 'ē 'e te 'orera'a e ora i te 'evanelia », tē parau ra

Manasseh A., 17 matahiti. « Hō'ē ā te 'evanelia i te mau vāhi ato'a 'e 'ia fa'aea noa tātou i n'ia i te 'ēa 'āfaro e tī'a ai ».

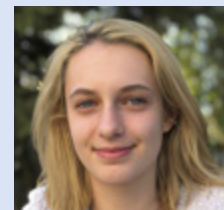
'E i Heleni ānei 'aore rā i te tahi atu vāhi o te ao, maoti te haere-āmui-ra'a tātou i n'ia i terā 'ē'a tātou e tāhō'ē ai i te vārua. ■

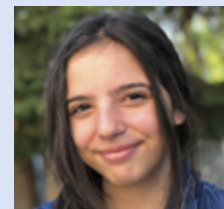
« 'Ua au roa vau i te 'itera'a ē e aha te huru te haerera'a 'e te feiā 'āpī hō'ē tō mātou mau tī'aturira'a. 'Ua tae roa mai te mana'o ē, 'ua tū'ati mātou i te rāve'a tā'a 'ē, hau atu i te 'ite-noa-ra'a i tō te tahi 'e te tahi 'ioa »
—Pavlos K., 15 matahiti.

« 'Ua 'oa'oa vau i te rāve'a nō te fāreiera'a i te tahi atu mau feiā 'āpī 'o tē ora nei i te hō'ē ā mau mea e tū'u nei, i te mau mahana ato'a »
—Joshua K., 17 matahiti.

« Hō'ē mana'o i tae mai nō te JSF 'e te pūhapara'a a te feiā 'āpī tamāhine, noa atu ā te vāhi o te ao e haerehia 'outou. 'Ua au roa vau i te pūhapara'a na'ina'i a'e a te feiā 'āpī tamāhine, e mea 'ōhie a'e 'ia paraparau te tahi 'e te tahi »
—Olivia H., 15 matahiti.

« E 'ere au i te melo nō te 'Ēkalesia, e haere mai rā vau i te mau hepetoma ato'a mai ta'u e nehenehe. 'Ua au roa vau i te mau mea tā te feiā 'āpī tamāhine e pāturu nei »—Irene C., 14 matahiti.

Te 'Ēkalesia i Heleni

I te 'ōmuara'a o te mau matahiti 1900, 'ua hāpono 'o Rigas Pofantis, e fatu fare nene'ira'a i Ateno, i te hō'ē tītaura'a i te feiā fa'atere o Te 'Ēkalesia a Iesu Mesia i te Feiā Mo'a i te mau Mahana Hope'a Nei nō te fāri'i i te tahi mau ha'amāramaramara'a. 'Ua ha'apī'i te peresideni nō te misiōni o te 'Ēkalesia i Turetia ia Pofantis, 'e 'ua bāpetizohia 'oia i te 'āva'e 'Ātopa 1905.

'Ua tupu ri'i noa te 'Ēkalesia i Heleni ē tae roa i te mau matahiti 1950, i te ha'amaura'a te mau melo Heleni Marite i Roto Miti, i Utaha (Marite) i te Sōtaiete feiā mo'a heleni nō te tāpe'a i tō rātou faufa'a 'āi'a 'e te tā'amura'a i tō rātou fenua 'āi'a.

'Ua ha'amau te feiā fa'atere o te 'Ēkalesia i te hō'ē 'āmui-ra'a iti i Ateno i te matahiti 1965 'e 'ua fa'anaho-fa'ahou-hia te reira i te matahiti 1967. 'Ua ha'amau rātou i te misiōni nō Heleni Ateno i te 'āva'e Tiurai 1990 'e 'ua oti te fare purera'a mātāmua i Heleni i te 'āva'e Mē 1999.

Ateno, Heleni, fare purera'a i Halandri

Rahira'a melo o te 'Ēkalesia : 802

Mau 'āmui-ra'a : 3

« Nāhea tō'u ha'amaita'ira'a patereareha e nehenehe ai e tauturu iā'u 'ia rave i te mau fa'aotira'a ? »

« Te hō'ē ha'amaita'ira'a patereareha, 'o te hō'ē ia heheura'a i te ta'ata e fāri'i i te reira, 'oia ho'i 'o te hō'ē rēni 'uo'uo i rōpū i te purūmu, nō tē pāruru, nō tē fa'auru 'e nō te fa'aitoito i te 'ohipara'a 'e te parau-ti'a. Tei roto mau i te hō'ē ha'amaita'ira'a patereareha te tahi mau pene nō tā 'outou buka mure 'ore o te mau 'ohipa e noa'a ia 'outou 'ia rave...

« ... E Liahona māramarama te reira nō te arata'i ma te hape 'ore ia 'outou i tō 'outou fare i te ra'i ».

Peresideni Thomas S. Monson (1927-2018), « Your Patriarchal Blessing : A Liahona of Light », *Ensign*, Novema 1986, 65, 67.

Tō tātou iho Liahona

E hō'ē rāve'a te mau ha'amaita'ira'a patereareha nō te Metua i te Ao ra nō tē tauturu ia tātou 'ia 'ite i tō tātou hīro'a hou te tāhuti

nei, i te tāhuti nei 'e i te tau mure 'ore. E tauturu te 'itera'a i teie e toru parau mau ta'a 'ē nō nī'a ia tātou iho 'ia pe'e i te fa'ana'ora'a a te Atua nō tātou. 'Ua 'ite tātou 'o vai tātou, nō te aha tātou i te fenua nei 'e i hea tātou e nehenehe ai e ti'a. Mai tā te Liahona i 'ohipa mai te au i te fa'aro'o 'e te itoito o Nephi 'e o tōna 'utuāfare i te pe'era'a i tō te reira parau (hī'o 1 Nephi 16:28), e ti'a ato'a ia tātou 'ia vai ha'apa'o maita'i 'e 'ia itoito i te pe'era'a i tō tātou iho Liahona 'e tō te reira parau a'o, 'o tē arata'i ia tātou i tō tātou fāito pūai hanahana.

Elder Utai, 20 matahiti, Misiōni nō Rāparata Salta

Hō'ē hi'ora'a mure 'ore

I te mau taime ato'a 'aita tō'u e mana'o nō te rave i te hō'ē fa'aotira'a, e hi'o vau i tō'u ha'amaita'ira'a

patereareha 'e e feruri au i tō te reira heheura'a hanahana. 'Ei reira, e mea 'ōhie te ravera'a i te fa'aotira'a. 'Aita te reira e tauturu noa nei iā'u 'ia fa'a'orama'i i tō'u orara'a tāhuti nei ma te 'ō'oti i te mau ha'amaita'ira'a i parauhia, tē fa'aha'ama-na'o ato'a nei te reira iā'u 'ia fa'aineine iā'u nō te tomo ma te ti'amā i roto i te bāsileia o te Fatu, 'ia tae i te hō'ē mahana. Tē tauturu noa nei te reira iā'u 'ia tupu i roto i te fa'aro'o, 'ia tu'u i tō'u ti'aturi i nī'a i te hina'aro o te Fatu 'e 'ia ora ma te hi'ora'a mure 'ore.

Abegail F., 18 matahiti, Cagayan Valley, Philipino

E parau a'o nō te ra'i mai

Tē hōro'a nei tō'u ha'amaita'ira'a patereareha i te parau a'o nō 'ō mai i tō'u Metua i te Ao ra. Mai

te mea e pe'e au i terā parau a'o, 'ua 'ite au ē, e noa'a mai te heheura'a nō nī'a i te mau fa'aotira'a e tītauhia iā'u 'ia rave. E pāhono 'oia i te tahi o tā'u mau uira'a nā mua a'e au e ui ai i te reira.

Cami H., 16 matahiti, Utah, Marite

Fa'aro'o i te Vārua.

Mai te peu tē 'imi ra tātou i te tāmāhana-hanara'a 'e te arata'ira'a, 'aore rā te hō'ē pāhonorā'a i te hō'ē uira'a rahi, e nehe-nehe 'outou e pure pāpū mau nō te reira 'e e tai'o i tō 'outou ha'amaita'ira'a patereareha ma te mana'o pāpū i te 'ā'au, 'a fa'aro'o ato'a ai i te Vārua. E tauturu ato'a 'ia mā'imi i roto i te mau pāpa'ira'a mo'a. Tē tī'aturi nei au ē, 'ia rave 'outou i te reira ma te fa'aro'o mau, e pāhono te Fatu ia 'outou, i tōna iho taime, i te rāve'a maita'i roa a'e.

Kezia B., 15 matahiti, Vaihi, Marite

Te mau ha'amaita'ira'a i parauhia

Tē parau nei te mau ha'amaita'ira'a patereareha e aha te mea tā te Atua e hina'aro e ha'amaita'i ia tātou. E hōro'a 'oia i te mau fa'arara'a ma te fa'ata'a nāhea e tī'a ai ia tātou 'ia riro rahi atu ā mai iāna ra te huru. I te taime e 'ite tātou e aha tā te Metua i te Ao ra i fa'aherehere nō tātou 'e nāhea 'ia noa'a te reira, e mā'iti tātou 'e e 'ohipa ho'i tātou nō te fāri'i i te reira.

Hunter H., 18 matahiti, Utah, Marite

'Ua hōro'ahia atu te mau pāhonorā'a 'ei tautururā'a 'e 'ei hi'ora'a, e 'ere 'ei mau fa'aitera'a mana nō te ha'api'ira'a tumu a te 'Ēkalesia.

'Ei taure'are'a tamāhine, e rōtahi rahi ānei au i nī'a i te fāito ha'api'ira'a 'e te tōro'a 'ohipa 'aore rā i nī'a i te rirora'a 'ei vahine fa'aipoipo 'e 'ei metua vahine ?

'Ua 'ite tātou ē, « 'ua riro te 'utuāfare 'ei tumu nō te 'ōpuara'a a Tei Hāmani » 'e « te hōpoi'a mātāmua roa a te mau metua vahine 'o te aupurura'a ia i tā rātou mau tamarī'i ». ¹ 'Ua 'ite ato'a tātou ē, nō te tahi mau tumu tī'a 'e te rau, 'ua a'ohia te mau tāne 'e te mau vahine e te mau peropheta 'ia tītau i te fāito ha'api'ira'a maita'i. ² Hau atu, 'ua 'ite tātou ē, e riro te mau vahine e rave rahi i te tītauhia 'ia rave i te hō'ē tōro'a 'ohipa 'aore rā i te hina'aro 'ia rave i te hō'ē tōro'a 'ohipa.

'Ua nā 'ō te peresideni Dallin H. Oaks, Tauturu mātāmua i roto i te Peresidenira'a Mātāmua ē, nō te mau vahine, e 'ere te mā'itira'a i roto i te 'utuāfare 'aore rā te fāito ha'api'ira'a 'aore rā te tōro'a 'ohipa. 'Ua nā 'ō 'oia : « 'O te taime ra tei tītauhia 'ia mā'iti ». « 'E tē tītau nei tātou i te fa'aururā'a a te Fatu 'e te mau ha'api'ira'a a tāna mau tāvini nō te rave i te reira ». ³

E 'ōpua i te tītau i te hō'ē fāito ha'api'ira'a maita'i, 'e e 'ōpua i te ha'amau i te hō'ē 'utuāfare. E nehenehe ato'a e 'ōpua 'ia tītau i te hō'ē tōro'a 'ohipa. I roto i teie mau mea ato'a, 'ia rōtahi 'outou i nī'a i te pe'era'a i te fa'anahora'a a te Metua i te Ao ra 'e te tītaura'a i tōna hina'aro.

FA'ATA'ARA'A

1. « Te 'utuāfare : E Poro'i i tō te Ao nei », familyproclamation.lids.org.
2. Hi'o Nō te Pūai 'o te Feiā 'Āpi (2011), 9.
3. Dallin H. Oaks, 'āru'i Mata 'e Mata 'e Elder Oaks 'e Elder Ballard ('āru'i nō te feiā 'āpi pa'ari 'ōtahi, 19 nō Novema 2017), broadcasts.lids.org.

I nī'a ia lids.org/go/41961 come, tē fa'a'ite nei te hō'ē taure'are'a tamāhine pa'ari i tōna 'ā'amu nō te pāpū-'ore-ra'a e rōtahi ānei i nī'a i te tōro'a 'ohipa 'aore rā i nī'a i te 'utuāfare. Hi'o i tā te peresideni Russell M. Nelson i parau iāna.

E aha tō 'oe mana'o ?

« E aha ta 'oe e parau 'ia 'ore ana'e tō 'oe mau hoa e tī'aturi ē, e nehenehe te mau mea mai te 'Orama Mātāmua e tupu ? »

E hāpono i tā 'outou pāhonorā'a 'e, mai te mea e hina'aro 'outou, i te hō'ē hōho'a maita'i hou te 15 nō Mē 2019, i te liahona.lids.org ('a pata « Submit an Article 'aore rā Feedback ») 'Aore rā e hāpono rata uira mai i tā 'outou pāhonorā'a 'e te hōho'a i te liahona@lidschurch.org. 'A pāpa'i mai i te tā'āto'ara'a o tō 'outou i'oa 'e te i'oa o tā 'outou pāroita 'e titi ('aore rā 'āma'a 'e mata'eina'a).

E nehenehe te mau pāhonorā'a e tau-i-rī'i-hia nō te roa 'e aore rā nō te māramarama o te reira.

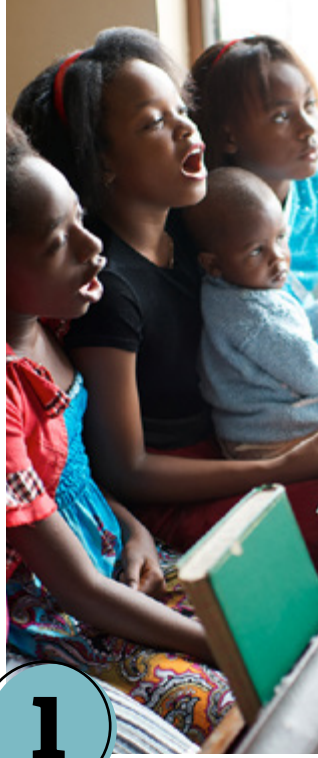
Nā David Dickson

Te mau ve'a a te 'Ēkālesia

Eha'apa'o-rahihia te Noela i roto i te parau nō te mau 'ōro'a. Teie rā, 'āhani 'aita te mau 'ohipa tā tātou e fa'ahanahana nei i te Pāsa i tupu, 'aita ia e Noela.

'Ua ha'apī'i te peresideni Gordon B. Hinckley (1910-2008) i te hō'ē taimē ē : « 'Aore ia e Noela ahiri ē 'āita i tupu te Pāsa. ». 'Ua riro paha te 'aiū lesu nō Betelehema mai te mau 'aiū ato'a mai te mea 'aita 'oia i riro 'ei Mesia fa'aora nō Gesetemane 'e Kalavaria, 'e 'aita ato'a te 'ohipa hanahana nō te tī'afā'ahoura'a ».¹

Teie te tahi mau peu iti e feruri e rave i roto i tā 'outou mau fa'ahanahanara'a.

1

Haere e hīmene i te mau hīmene Pāsa

Mai te peu e tu'uhia i te hiti te parau nō te mau ria anu 'e te mau ha'a manamana, nō ni'a ia te mau hīmene Noela ia lesu Mesia. 'O te Pāsa te taimē tano roa a'e nō te hīmene nō ni'a i te Fa'aora, 'e 'oia, nō te hīmene ato'a i mua i te 'ūputa o tō 'outou ta'ata tupu.

Mai te mea 'aita tō 'outou e mana'o fa'ahou ā, 'a hī'o i te tuha'a o te mau « tumu parau » o te buka hīmene, i raro a'e i te tumu parau nō te « Pāsa » 'e te « Tāra'ehara ». E tano te mau hīmene ato'a e fa'ahanahana ia lesu Mesia 'ei hīmene Pāsa.

2

Fa'a'ore i te hapa a te hō'ē ta'ata

E aha te pinepine 'outou i māuruuru ai i te hōro'a nō te tātarahapara'a ? Tē pūpū nei te Pāsa i te rāve'a nō te tu'u rahi atu ā i te mana'o i ni'a i te huru e fa'atupu rahi atu ā i taua vārua fa'a'orera'a hapa ra nō te ta'ata.

'Ua ha'apī'i lesu ē : « Nō reira, tē parau atu nei au ia 'outou ē, e mea tī'a roa ia 'outou 'ia fa'a'ore 'outou te tahi i tā te tahi ra hapa...

« E fa'a'ore au, 'o te Fatu, i te hara a rātou tā'u i hina'aro i te fa'a'ore atu, ia 'outou rā 'ua tītauhia atu ra 'outou 'ia fa'a'ore i te hapa a te ta'ata ato'a » (Te Parau Ha'apī'ira'a 'e te mau Parau Fafau 64:9-10).

E ui ia 'outou iho : 'O vai te ta'ata tā 'outou e 'ino'ino ? 'A pure 'ia noa'a mai te pūai nō tē fa'a'ore i te hapa a terā ta'ata, 'e 'a vaiiho i te Fa'aora 'ia tauturu mai 'ia 'ore te mau mana'o māuiui.

3

Fa'atupu i te hō'ē ha'utira'a teata ora rarahi 'aore rā te mea na'ina'i, 'aore rā te tahi atu 'ohipa

E nehenehe e fa'anaho i te tahi 'ohipa nō ni'a i te Pāsa. Te hō'ē mea 'ohie, 'o te tai'ora'a ia i roto i te purera'a pō 'utuāfare i te mau 'irava 'aore rā e fa'anaho i te tahi 'āru'i hīmenera'a.

Tāmata i te tahi mau peu 'āpī nō Pāsa

4

Haere e hi'o i te mēnema o te feiā herehia

Maoti Iesu Mesia, 'ua 'ere te pohe i tōna tara (hi'o 1 Korinetia 15:55). 'A haere e hi'o i te mēnema o te feiā herehia nō te feruri i teie parau 'āpī rahi.

E nehenehe ato'a e tai'o pūai i te tahi mau 'irava au roa a'e e paraparau nei nō te ti'afa'ahoura'a 'a haere ai 'outou e hi'o i te mau mēnema. Te tahi (e rave rahi roa) mau 'irava e nehenehe e rave nō te reira, 'o teie ia : 1 Korinetia 15:20-22 ; Alama 11:42-44 ; 'e Te Parau Ha'api'ira'a 'e te mau Parau Fafau 88:14-16.

5

Riro 'ei ta'ata maita'i a'e

Tē fa'ahanahana nei te Pāsa i te mau 'ohipa i tupu i Getesemane, i te mea i tupu i ni'a i te satauro, i te ti'ara'a te Fa'aora mai rotopū atu i tei pohe i te toru o te mahana 'e i tana tāvinira'a e 40 mahana hou 'a reva ai i ni'a i te ra'i.

Hau atu, 'aita i maoro roa i muri mai i tōna revara'a i ni'a i te ra'i, 'ua fā Iesu Mesia i te mau 'āti Nephi 'e 'ua tāvinira'a iā rātou (hi'o 3 Nephi 11-28). 'Ua rahi roa ia te mea e fa'ahanahana !

Nō te aha e 'ore ai e fa'aroa atu ā te pu'e tau Pāsa ? 'Ia au maoro a'e tō tātou vārua i te mau semeio nō Pāsa. E tauto'o pāpū ana'e 'ia riro rahi atu ā mai te Mesia te huru i roto i

te 40 mahana i muri mai i te Pāsa. 'Ei mana'o fa'aitoito, e tai'o i te anira'a i muri nei a te peresideni Russell M. Nelson : « 'Ia fa'ata'a i te hō'ē taime i te hepetoma ato'a nō te tuatāpapa i te mau mea ato'a 'ua parau Iesu 'e 'ua rave ho'i mai tei pāpā'ihia i roto i te Faufa'a Tahito, inaha 'o 'oia i te lehova o te Faufa'a Tahito. Tuatāpapa i tana mau ture mai tei pāpā'ihia i roto i te Faufa'a 'Āpī, inaha 'o 'oia te Mesia. Tuatāpapa i tana ha'api'ira'a tumu mai tei pāpā'ihia i roto i te Buka a Moromona, inaha 'aita e buka pāpā'ira'a mo'a e mea pāpū a'e te heheura'a nō tana misōni 'e tana tāvinira'a. 'E tuatāpapa i tana mau parau mai tei pāpā'ihia i roto i te Parau Ha'api'ira'a 'e te mau Parau Fafau, inaha tē tāmau nei 'oia i te ha'apū'i i tōna mau ta'ata i teie tau tu'ura'a ».²

Tē tīa'i noa mai ra tā 'outou mau peu tumu

'Ua ha'api'i 'o Elder Dieter F. Uchtdorf nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo : « Nō te 'ite i te mahana faufa'a roa a'e i roto i te 'ā'amu, e ho'i tātou i muri, i taua ahiahi ra, fātata 'a 2 000 matahiti i teienei, i roto i te 'ō nō Getesemane, 'a tūturi ai Iesu i raro i roto i te pure 'ū'ana 'e 'a pūpū ai 'oia iāna iho 'ei ho'o nō tā tātou mau hara ».³

E mea ho'ona 'ia rave i te tahi taime i te matahiti tāta'ita-hi nō te feruri i te mau 'ohipa faufa'a roa a'e o te tua'ā'ai. E tauturu mai te mau peu tumu 'ia nā reira, terā mau peu ānei i ni'a i teie tāpura 'aore rā te tahi atu tā 'outou iho e mā'iti.

E aha te peu 'āpī tā 'outou e rave i teie matahiti ? ■

I teie Pāsa, e tu'u i te taime rahi a'e nō te ha'amana'o i te hōro'a rahi roa a'e tei hōro'ahia a'enei.

FA'ATA'ARA'A

1. Gordon B. Hinckley, « The Wondrous and True Story of Christ-mas », *Ensign*, Titema 2000, 5.
2. Russell M. Nelson, « Prophets, Leadership, and Divine Law » (purera'a 'ati tī'a te a'o nei nā te feiā 'āpī pa'ari 8 nō Tēnuare 2017), broadcasts.lds.org.
3. Dieter F. Uchtdorf, « 'A hi'o mai na i taua ta'ata nei ! » *Liahona*, Mē 2018, 108.

Te fa'a'ite rahi roa a'e nō te here o te Atua

Nā te peresideni M. Russell Ballard

Peresideni mono no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo

Tē fa'a'ite nei te Atua i tōna here ia tātou nā roto i te hōro'ara'a mai i te arata'ira'a tei tītauhia nō tātou nō te haere i mua 'e nō te tāpae i tō tātou fāito pūai. 'O 'oia tei 'ite rahi roa a'e nō nī'a ia tātou, tō tātou fāito pūai, 'e tō tātou mau rāve'a mure 'ore, 'ua hōro'a mai 'oia i te tahi parau a'o 'e te tahi mau fa'auera'a hanahana i roto i tāna mau buka arata'i—te mau pāpa'ira'a mo'a. 'Ia māramarama tātou 'e 'ia pe'e ho'i i teie mau arata'ira'a, 'ei reira e noa'a ai te fā 'e te aura'a i tō tātou orara'a. E ha'apī'i tātou ē, 'ua here tō tātou Hāmani ia tātou 'e 'ua hina'aro ho'i i tō tātou 'oa'oa. 'Ei fa'a'itera'a fāito 'ore nō tōna here ia tātou, 'ua tonono mai 'oia i tāna Tamaiti fānau tahi, 'o Iesu Mesia.

« I aroha mai te Atua i tō te ao, 'e 'ua tae roa i te hōro'a mai i tāna Tamaiti fānau tahi, 'ia 'ore 'ia pohe te fa'aro'o iāna ra, 'ia roa'a rā te ora mure 'ore.

« 'Aore ho'i te Atua i tonono mai i tāna Tamaiti i te ao nei e fa'ahapa mai i tō te ao, 'ia ora rā tō te ao iāna » (Ioane 3:16-17).

'Ua fānauhia Iesu i te tāhuti nei. 'Ua ora 'oia i te orara'a maita'i roa, 'e nā roto i te reira, 'ua tāpa'o 'oia i te 'ē'a nō tātou 'ia pe'e. 'Ua ha'apī'i 'oia i tāna mau pipi : « 'O vau te māramarama o teie nei ao, 'o tē pe'e mai iā'u ra, e 'ore ia e haere noa i te pōuri, e māramarama ora ia tōna » (Ioane 8:12).

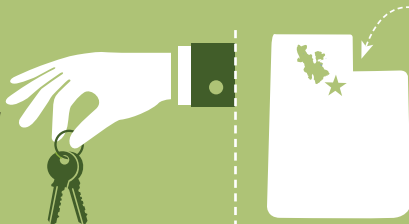
E ha'amata paha tātou i tē māramarama i te hōhonu o te here o te Mesia nō tātou i te taime e feruri tātou ē, 'ua ineine 'oia nō te 'aufau 'e nō te mamae nō tā tātou mau hara, « [nā] te reira mamae rahi i fa'atupu i roto [iāna], 'oia o te Atua, 'o tei hau a'e i te mau mea ato'a ra, i te rurutaina nō te māuiui, 'e 'ua tahe maira te toto nā te mau poa ato'a, 'e 'ua māuiui i te tino 'e te vārua ato'a ho'i » (Te Parau Ha'apī'ira'a 'e te mau Parau Fafau 19:18).

I teie Pāsa, ha'amaita'i ana'e i te Atua nō te tāra'ehara 'e te tī'afa'ahoura'a o tāna Tamaiti here, 'o Iesu Mesia. Inaha, i roto iāna 'e maoti 'oia 'e nā roto iāna e tī'a ai i teie vairā'a poto i te tāhuti nei 'ia riro 'ei vairā'a tāmau 'e te maita'i roa, 'e 'aita e parau e nehenehe e fa'ahiti i tō tātou 'oa'oa.

Te ruperupe o te nātura, e hi'ora'a iti noa ia nō tōna mana hanahana 'e tōna mau tāpa'o here. Noa atu rā, tē tī'a'i noa mai ra te semeio rahi roa a'e o te mau semeio. E tupu te reira, nā roto i tōna mana, i te taime e tī'a mai tātou mai te pohe mai 'e te mēnema i roto i te hō'ē ao 'āpī'e'ita roa e ma'iri, i reira tātou, mai te mea e vai tī'amā tātou, e tī'a ai iāna ra 'e i tō tātou Metua i te Ra'i a muri 'e a muri noa atu. ■

Nō roto mai i te hō'ē a'ora'a i te 'āmuira'a rahi nō 'Ēperēra 1988.

'Ua rave i te 'ohipa nō te **fare ho'ora'a** **perē'o'o** a tōna metua tāne i te 'ōmuara'a o te mau matahiti 1950 'e 'o 'oia te **ta'ata ho'o** manuia roa a'e.

Fānauhia i te 8 nō 'Ātopa 1928, i **Roto Miti, Utah.**

'Ua haere 'oia i te fare ha'api'ira'a **University of Utah.**

Peresideni **M. RUSSELL BALLARD**

'Ua tāvini i te hō'ē misiōni rave tāmau i **Peretāne.**

'Ua tāvini 'ei **peresideni misiōni**

i roto i te misiōni nō Canada Toronto mai te matahiti 1974 i te matahiti 1977.

'Ua fārerei i tāna vahine, 'o Barbara Bowen, i te 'āru'ī 'ori a te fare ha'api'ira'a University of Utah, tei pī'ihia te « **Hello Day Dance** ».

'Ua fa'aipoipo ia **Barbara Bowen** i roto i te hiero nō Roto Miti i te 28 nō 'Ātete 1951.

E mo'otua 'oia nā :
Elder Melvin J. Ballard nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo

E mo'otua 'oia nā :
Elder Hyrum Mack Smith nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo

'Ua pāturuhia i te **pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo** i te 6 nō 'Ātopa 1985.

'Ua fa'ata'ahia 'oia 'ei **peresideni mono** nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo i te 14 nō Tēnuare 2018.

I muri mai i te 'āmui'ira'a rahi nō 'Ātopa 1980, 'ua pāpa'ī 'oia hau i te **600 rata** fa'aitoitōra'a i te mau melo e fifi nei 'e tō rātou 'itera'a pāpū.

E **7** tamari'i tāna, e **43** mo'otua, e **91** hina.

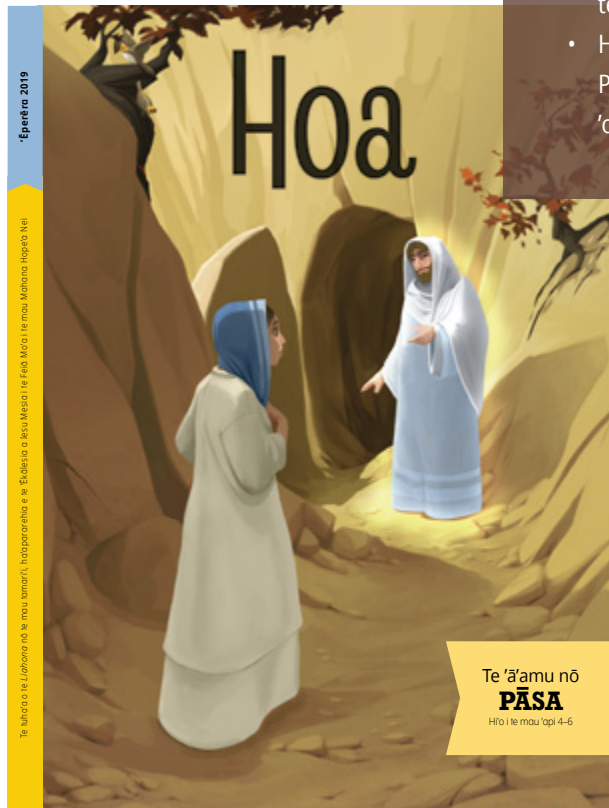
E tāpe'a noa 'oia i te hō'ē cookie **Oreo** tei ha'apa'arihia 'ei ha'amana'ora'a i te hō'ē tamāroa tei tere ātea roa i te hō'ē pūhapara'a tītīhōria, 'e 'ua fāri'i i reira i te hō'ē pū'ohu cookies, 'e 'ua hōro'a i te cookie mātāmua i te peresideni Ballard.

TE TAHI ATU Ā MAU 'API NŌ TE MAU TAMARI'I

Fa'a'ohipa maita'i i te *Hoa* 'āpī. Mai te mea 'aita e tamarī'i i tō 'outou fare, e nehenehe tā 'outou :

- Hōro'a i te *Hoa* i te hō'ē 'utuāfare 'aita e fārī'i nei i te *Liahona*.
- Hōro'a i te hō'ē *hoa* 'aore rā te hō'ē ta'ata tupu.
- Hōro'a atu i te hō'ē tī'a nō te Paraimere 'aore rā te hō'ē 'orometua.

FEIĀ 'ĀPĪ PA'ARI
HINA'ARO ĀNEI I TE
TAUTURU NŌ TE MAU
FA'AOTIRA'A RARAHĪ ?

42

FEIĀ 'ĀPĪ
'ITE I TE HAU NŌ
'OUTOU 'E NŌ
VETAHI 'Ē

52

PĀSA
MAU PEU 'ĀPĪ

62

TE EKALESIA A
IESU MESIA
I TE FEIĀ MŌ'A
I TE MAU MAHANA
HOEPA NEI

Hoa

Te 'ā'amu nō

PĀSA

Hī'o i te mau 'api 4-6

Nā te peresideni
Russell M. Nelson

Te HŌRO'A rahi roa a'e a te Ātua

I te hō'ē mahana 'ua 'ite māua te tuahine Nelson i te tahi mau i'a oraora i roto i te hō'ē 'āfata hi'o. E mau i'a 'ū a'ia'i 'e te huru rau 'e te fāito rau e tere haere noa ra. 'Ua ani au i te hō'ē vahine i reira, « nā vai e hōro'a i te mā'a nā teie mau i'a nehenehe? »

Pāhono mai nei 'oia : « Nā'u ».

'Ei reira 'ua ani au iāna, « 'ua ha'amāuruuru a'enei rātou ia 'oe? »

Pāhono mai nei 'oia : « 'Aita ā ! »

Tē vai ra te ta'ata mai teie mau i'a. 'Aita rātou e ha'apa'o nei i te Ātua 'e tōna maīta'i nō rātou. 'Auē ho'i te maīta'i 'āhani e ha'apa'o rahi a'e tātou i te here o te Ātua 'e e fa'a'ite atu i te māuruuru iāna.

Māuruuru roa nō Iesu Mesia

'Ua tonu mai te Ātua i tāna Tamaiti, 'o Iesu Mesia, nō te tauturu ia tātou. 'Ua nā reira 'oia nō tōna here rahi roa ia tātou.

'Ua haere mai Iesu nō te **ho'o mai** ia tātou.

Maoti tāna **tāra'ehara**, e ti'a ai ia tātou 'ia ti'afa'ahou i muri mai i te pohe.

Maoti tāna tāra'ehara e ti'a ai ia tātou 'ia ho'i e ora 'e te Metua i te Ao ra e a muri noa atu.

'Ua fa'ata'a Iesu ē :

« Tei iā'u nei te ti'afa'ahour'a 'e te ora :
'o tē fa'aro'o mai iā'u ra, pohe noa ā 'oia
e ora ā ia : 'e te ta'ata ora ato'a nei e
fa'aro'o iā'u ra, e 'ore roa atu ia e pohe »
(Ioane 11:25-26).

'O teie ho'i te poro'i fa'ahiahia nō Pāsa ! ●

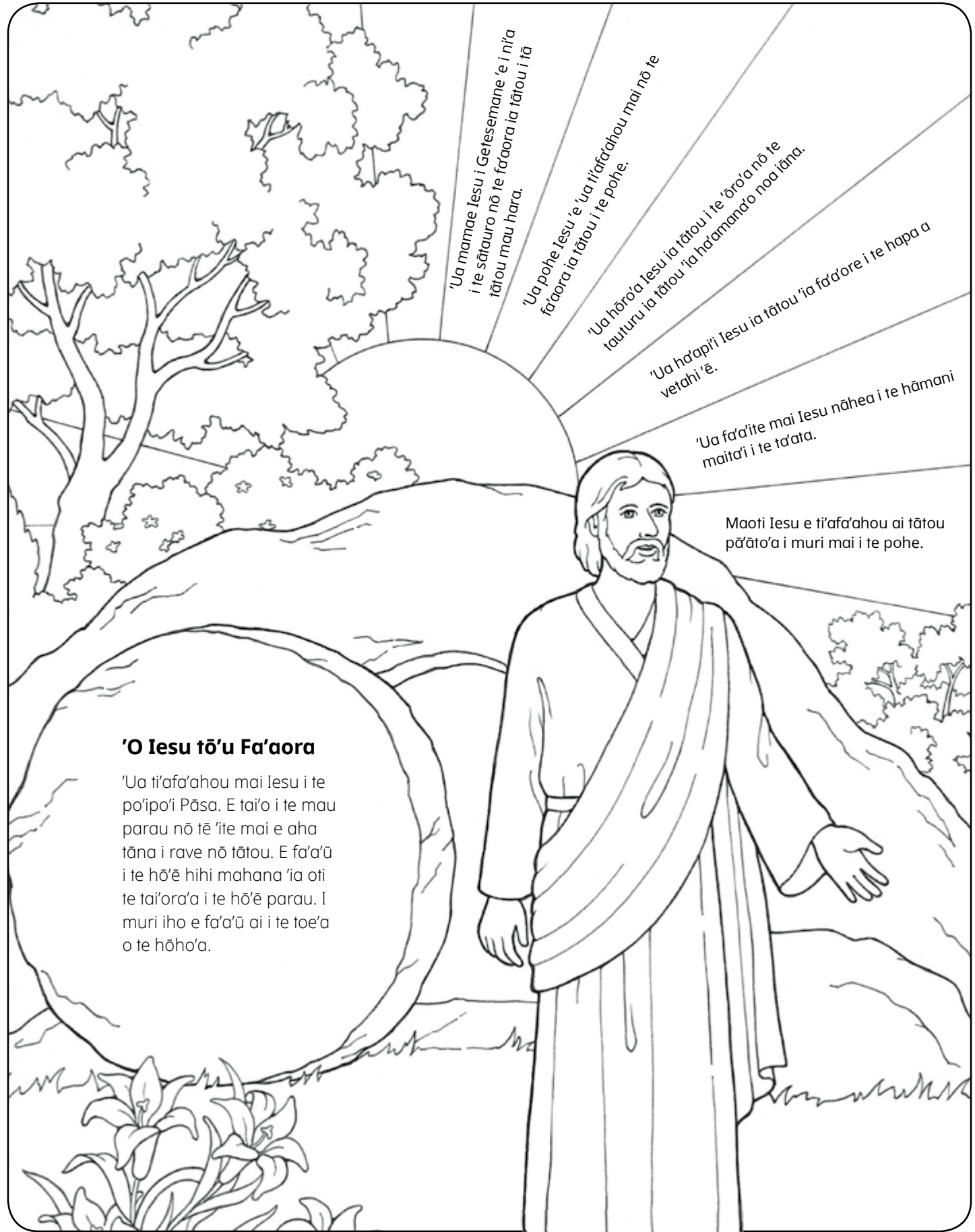
ho'o mai :

'aufau nō tā tātou mau hara 'ia ti'a ia tātou 'ia ho'i i te Ātua ra

Tāra'ehara :

te māuiiura Iesu nō tā tatou mau hara i roto i te 'ō nō Getesemane 'e tōna pohera i nī'a i te sātauro nō Kalavari.

Nō roto mai « Māuruuru i te Ātua »,
Liahona, Mē 2012, 77-80.

'O Iesu tō'u Fa'aora

'Ua ti'afa'ahou mai Iesu i te po'ipo'i Pāsa. E tai'ō i te mau parau nō tē 'ite mai e aha tāna i rave nō tātou. E fa'a'ū i te hō'ē hihi mahana 'ia oti te tai'ora'a i te hō'ē parau. I muri iho e fa'a'ū ai i te toe'a o te hōhō'a.

'Ua māmāe Iesu i Gefesemane 'e i nīfa i te sātāuro nō te fa'aora ia tātou i tā tātou mau hara.

'Ua pohe Iesu 'e 'ua ti'afa'ahou mai nō te fa'aora ia tātou i te pohe.

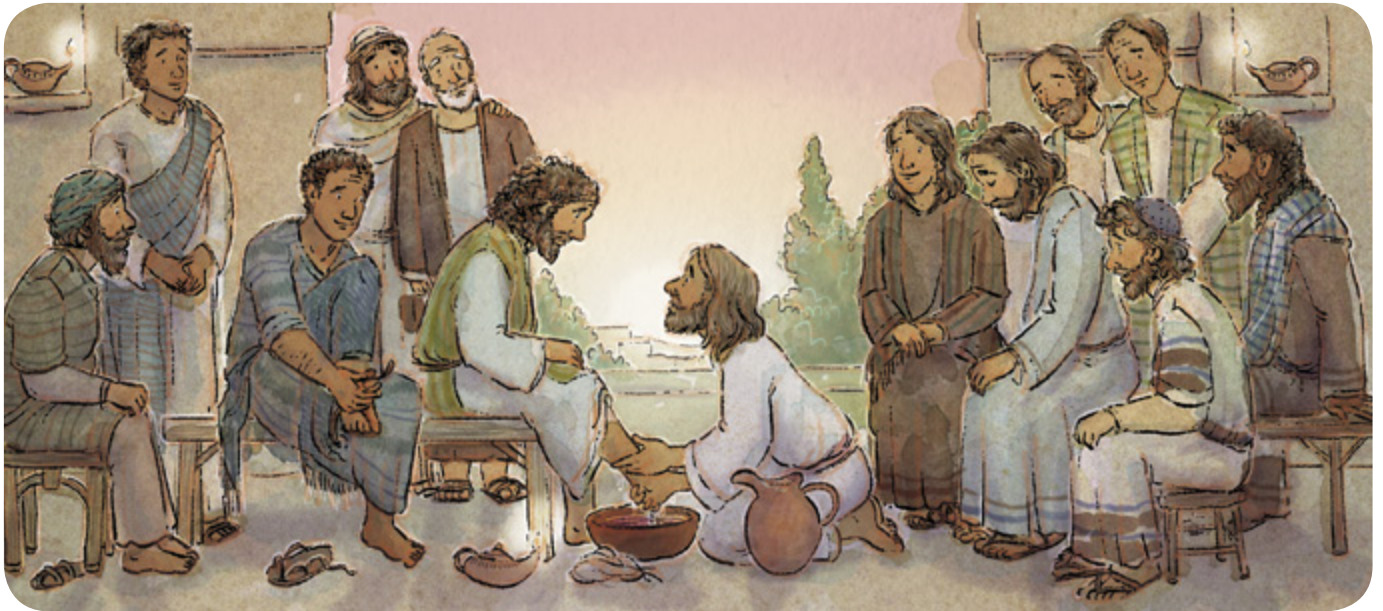
'Ua hōroa Iesu ia tātou i te 'ōrō'a nō te tauturu ia tātou 'ia ha'amāno noa iāna.

'Ua hā'apī'i Iesu ia tātou 'ia fa'āore i te hapa a vetahi 'ē.

'Ua fa'd'ite mai Iesu nāhea i te hāmāni maitā'i i te tāata.

Maoti Iesu e ti'afa'ahou ai tātou pā'ato'a i muri mai i te pohe.

Te 'ā'amu nō Pāsa

'Ua here Iesu i tōna mau hoa. 'Ua hōroi 'oia i tō rātou mau 'āvae. I muri iho 'ua hōro'a 'oia ia rātou i te 'ōro'a. 'Ua parau 'oia ia rātou 'ia ha'amana'o iāna. 'Ua parau 'oia ia rātou 'ia here te tahi i te tahi.

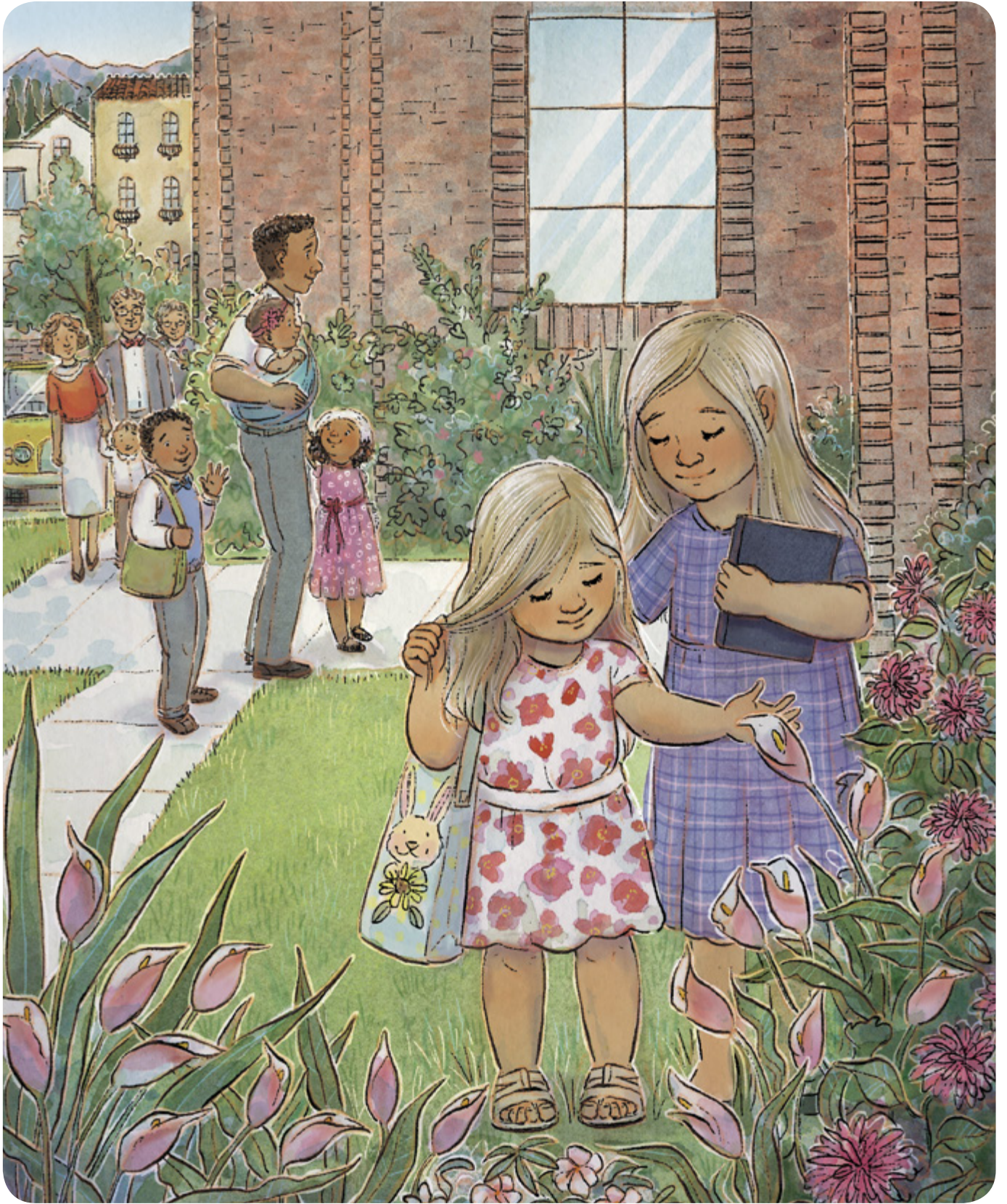

I muri iho, 'ua haere Iesu i roto i te hō'ē 'ō. 'Ua pure 'oia nō tātou pā'āto'a. 'Ua 'ite 'oia i te māuiui o tō tātou mau ma'i. 'Ua 'ite 'oia i te māuiui o tā tātou mau hara.

'Ua haru te mau ta'ata 'ino ia Iesu. 'Ua ha'amāuiui rātou iāna. 'Ua pohe 'oia i ni'a i te sātauro nō tātou. 'Ua tu'u tōna mau hoa i tōna tino i roto i te hō'ē mēnema.

Toru mahana i muri iho, 'ua ho'i mai tōna mau hoa. 'Aore e ta'ata i roto i te mēnema ! 'Ua parau te mau melahi ia rātou : « 'Ua ti' afa'ahou 'oia ». 'Ua ora fa'ahou ā Iesu ! Maoti Iesu, e ora fa'ahou tātou pā'āto'a i muri mai i tō tātou pohe.

'Ua here Iesu iā'u. E ti'a iā'u 'ia fa'ariro i te Pāsa 'ei mahana ta'a 'ē nā roto i te ha'amana'ora'a iāna. ●

Tai'o nō ni'a i te po'ipo'i Pāsa i roto i te Mataio 28.

'Ia ho'i au iā-na ra

Ma te 'oa'oa ♩ = 90-96

Te mau parau 'e te pehe nā Sally DeFord

Chords: F C Dm B♭ C F

1. (E) he-re te tī-a'i (i) te ma - mo-e, 'Ia mo - 'e 'ē rā - tou, (E) 'I-
 2. (E) he-re te Fa'a-ora (i) te tā-ma, 'Ia fa'a - ru'e au iā - na, E
 3. (E) tā-pa'o te Fa'a-ora (i) te 'ē - 'a; E nā - hea 'ia o - ra. Mai

Chords: C7 Am Dm Gm C7

mi 'o - ia ia rā - tou; (E) pi'i 'o - ia ia rā - tou. (E) fa'a-
 'i - mi 'o - ia iā - 'u; I te ao 'e te pō. E
 te mea e mo - 'e au, (E) Fā - ri'i 'o - ia iā - 'u. E

Chords: F Dm Gm C7 A A7 Dm

ro'o rā - tou i te tī - a'i; E ho - ro mai rā - tou E
 fa'a - ro'o vau (i) tō - na re - o. (E) hae - re au iā - na ra (E) fā -
 a - ra vau (i) tō - na re - o; (E) fa'a - ru'e au (i) te ha - ra, E

Chords: B♭ C7 F Dm B♭ C7 F

fā - ri'i - pou - pou - hia rā - tou 'Ia ho'i rā - tou iā - na.
 ri'i pou - pou 'o - ia iā - 'u 'Ia ho'i au iā - na ra.
 fā - ri - 'i au i te hau 'Ia ho'i au iā - na ra.

© 2019 nā Sally DeFord. Fatura'a pāruhua.

E nehenehe teie hīmene e nene'ihia nō te tahi fa'a'ohipara'a poto noa, nō te 'Ēkālesia 'e nō te fare.
 'A tu'u i teie parau i ni'a i te mau 'api ato'a 'o te nene'ihia.

Nā Jane McBride

Nō roto mai i te hō'ē 'ā'amu mau

« *Ia rave... 'outou i te parau maita'i ra* »
(2 Korinetia 13:7).

« **U**a hina'aro vau 'ia hi'o 'oe i tō oe teina », tē parau
ra māmā. « E haere māua pāpā e tauturu i te hō'ē
ta'ata tei ma'ihia. »

'Ua 'imi au i te purūmu nō te purūmu i te tahua o tō
mātou fare na'ina'i 'e 'ua 'ē noa atu vau i te upo'o. 'O
māmā te peresideni Sōtaiete Tauturu, e mea pinepine
'oia i tē hāhaere i te mau tuahine o tā mātou pāroita.

« Māuruuru e Arlyn », 'ua nā 'ō mai māmā ma te 'āpā
iāna i ni'a i te upo'o. « Tē ta'oto ra 'o John. 'Ua fa'arapu
vau i te faraoa tei ni'a i te 'iri vaira'a. 'Eiaha e ha'uti i te
reira. »

'Ua hi'o atu vau nā roto i te 'ūputa i te fa'ahorora'a rāua
i te pere'o'o i ni'a i tō mātou purūmu repo. E te'ote'o ri'i
nō'u 'ua tu'u mai māmā i tōna ti'aturi i ni'a iā'u.

'A purūmu ai au i te piha tūtu, 'ua hi'ohi'o ri'i au i te
faraoa. 'Ua hina'aro roa vau 'ia ho'i 'oi'oi mai 'o māmā
i teie pō nō te tunu i te reira. Tei mātauhia e mātou, e
'amu mātou i te faraoa 'āpi 'e te mōmona nā ni'a iho, e
mōmona tei hāmanihia i te fare nei. 'Aita fa'ahou rā tā
mātou mōmona 'a toru 'āva'e i teienei.

Te mōmona ! 'Ua hia'ai roa vau i te hō'ē mea mona-
mona i te ferurira'a vau i te reira. 'Ua fā'ao vau i te mōhina
tihota, tei ni'a i te pa'epa'e ni'a roa. 'Ua 'ite au tē fa'ahere-
here ra māmā i te reira nō te hāmani i te mōmona.

Terā rā, rahi noa atu vau i te ferurira'a i te tihota,
rahi noa ato'a atu tō'u po'ia. Tu'u a'era vau i te hō'ē
pārahira'a i pīha'i iho i te 'iri vaira'a 'e 'ua pa'u-
ma atura. 'Ua ra'e ri'i noa tō'u manimani rima i
te mōhina tihota. 'Ua tūra'i ri'i mai au i te hiti o te
pa'epa'e...

'Ei reira te mōhina i te topara'a mai ! 'Ua tāmata vau
i te haru mai i te reira, 'ua topa rā te reira i roto mau i te
faraoa. 'Ua purehu te tihota nā ni'a i te faraoa 'e i ni'a i te
'iri vaira'a 'e i te tahua.

« 'Aia ! » 'Ua tuō vau. Ara mai nei tō'u teina. Ha'amata
a'era 'oia i te ta'i. 'Ua hina'aro roa vau e ta'i ato'a. E aha
pa'i tā māmā e parau nō teie huera'a ?

Te parau ti'a au

I te nāra'a John, 'ua fa'aitoito vau i te tāmā i te tihota. 'Ua rave mai au i te mōhina i roto i te faraoa 'e 'ua horoi au i te reira. 'Ua horoi au i te tihota i ni'a i te 'iri vaira'a 'e i ni'a i te tahua. 'Aita rā e rāve'a nō te tātara i te tihota i roto i te faraoa.

'Ua mana'o vau e fa'aho'i i te mōhina i ni'a i te pa'e-pa'e. Penei a'e e'ita 'o māmā e 'ite mai 'ua pau te tihota. 'Ua 'ite rā vau e 'ere i te mea ti'a. 'Ua tu'u ihora vau i te mōhina i ni'a i te 'aira'amā'a 'e 'ua tīa'i au ia māmā 'e pāpā 'ia ho'i mai.

I te taera'a mai rāua, 'ua haru 'oi'oi te mata o māmā i ni'a i te mōhina tihota.

'Ua huti au i te aho. « 'Ua hina'aro noa vau i te tahi ri'i tihota. 'Ua topa rā te mōhina mai ni'a mai i te pa'e-pa'e. 'Ua tāmata vau i te tāmā i te reira, 'aita rā i haere nō te faraoa ». 'Ua matara noa mai te parau 'a pi'o noa ai au i te upo'o i raro.

'Ua vai mū noa māmā hō'ē minuti.

'Ua parau marū atu vau : « Tē tātarahapa nei au ».

'Ua puhi ri'i mai māmā i te aho. « 'Ua oti iā, e mea monamona tā tātou faraoa i teie pō », 'ua nā 'ō 'oia. 'Ua hi'o a'era tō'u mata i ni'a. E mata 'ata'ata tōna i ni'a iā'u. « Māuruuru nō te paraura'a mai i te mea i tupu. »

I te 'amura'a mātou i te faraoa monamona i terā pō, 'ua paraparau mātou māmā 'e pāpā nō ni'a i te ha'avare 'ore.

« E hape iho ā tātou pā'āto'a e rave rahi taime », 'ua parau pāpā. « Mai te mea rā e mea ha'avare 'ore tātou 'e e tāmata i te tātarahapa, e 'oa'oa te Metua i te Ao ra 'e Iesu. E ha'amaita'i-noa-hia tātou nō te 'ore-noa-ra'a e ha'avare—noa atu ā e mea huru pa'ari i te ha'amatarā'a ».

Tē vai noa ra tō'u 'oto nō te purehura'a te tihota. I 'ite na vau ē, e'ita paha e rahi tā mātou mōmona i teie matahiti nō teie hape tā'u. 'Ua 'oa'oa rā vau 'ua parau vau i te parau mau. E mana'o au te reira e'ita e noa'a i te tihota. ●

Tē ora nei te ta'ata pāpa'i i Colorado (Marite).

« E 'āfa'i mai te ha'apa'ora'a i te mau fa'auera'a a te Atua i te mau ha'amaita'ira'a, i te mau taime ato'a ! E 'āfa'i mai te 'ōfatira'a i te mau fa'auera'a a te Atua i te 'erera'a i te mau ha'amaita'ira'a, i te mau taime ato'a ! »

Peresideni Russell M. Nelson, « 'Ia 'itehia tō 'outou fa'aro'o », *Liahona*, Mē 2014, 30.

Te tere o Elder Bednar i te fenua Inidia

'Ua tere atu 'o Elder David A. Bednar rāua tāna vahine 'o Susan Bednar, nō te fa'a'ite i tōna 'itera'a pāpū nō Iesu Mesia i te mau melo o te 'Ēkālesia i te fenua Inidia. 'O Inidia hō'ē o te mau fenua rahi roa a'e o te ao nei. 'Aita e maoro roa, e patuhia tō reira hiero mātāmua !

'Ua tere 'o Elder 'e te tuahine Bednar i te 'oire nō Rajahmundry. 'Aita te hō'ē 'āpōsetolo i tere d'enei 'i'ō.

I roto i te hō'ē rururū'a i te 'oire nō Hyderabad, 'ua ui teie tamāhine i te hō'ē uira'a ia Elder Bednar.

'Ua aroha rima te mau tamari'i ia Elder Bednar.

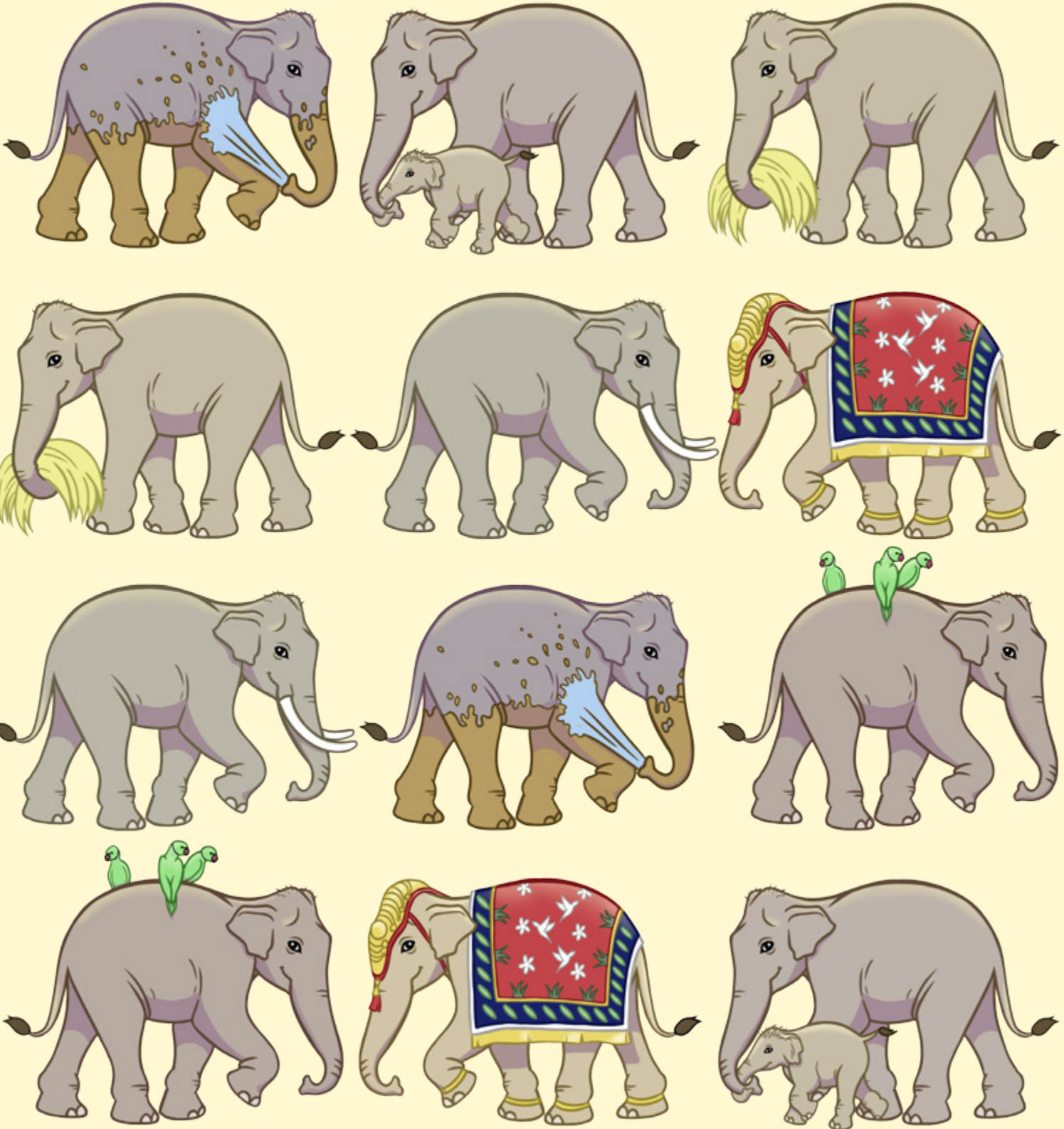
« Rahi noa atu vau i te tere nā te ao nei, rahi noa ato'a te mau fenua tā'u e haere, rahi noa ato'a te ha'amaita'ira'a e 'apo mai i roto i te mau ta'ata, rahi noa ato'a vau i te 'ite ē, nā te ao ato'a nei, hō'ē ā huru te ta'ata ».

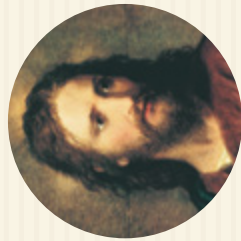

'Ua 'od'oa te mau ta'ata ato'a i te fa'aro'ora'a i te 'itera'a pāpū o te hō'ē 'āpōsetolo a te Atua !

FA'ATŪ'ATI I TE MAU ELEPHANI

Fātata e 30 000 elephani i te fenua Inidia. E fea pea tā 'oe e nehenehe e fa'atū'ati ?
E aha tā 'outou mau 'animara au roa a'e tā te Metua i te Ao ra 'e Iesu Mesia i hāmani ?

Tō tātou mau PEROPHETA 'e mau 'ĀPOSETOLO

Tē fātare nei Iesu Mesia i te 'Ēkalesia a Iesu Mesia i te Feiā Mo'a i te mau Mahana Hope'a Nei nā roto i te mau peropheta 'e te mau 'āpōsetolo. Ta'io rī'i nō nī'a ia rātou i raro nei. 'Ei reira e **tāpūpū i te mau hōhō'a i nī'a i te 'āpi H23** 'e e tāpīri i tōna vāhi i nī'a i te tāpū-
ra. E tu'u i te tāpīri i te pae nī'a o te hōhō'a nā reira e noā'ia ia 'outou e hī'o i raro a'e i te reira nō te ta'io i te mau parau !

- 'Ua tāmā i te hō'ē faretoa tātā'ira'ā ratīo 'ei 'ohipa māfāmua
- 'Ua riro mai 'ei auvaha ture 'e 'ei ha'avā nō te Tiripuna teitei nō Utaha
- 'Ua riro 'ei peresideni nō Brigham Young University

Peresideni Dallin H. Oaks
Tauturu māfāmua i roto i te Peresidenira'ā Mātāmua

- E taote tāpū māfatu
- 'Ua ha'apī'i e rave rahi reo, 'e tae noa atu i te Mandarin
- E 10 tamarii : 9 tamāhine 'e 1 tamaiti

Peresideni Russell M. Nelson
Te 17ra'a o te peresideni nō te 'Ēkalesia a Iesu Mesia i te Feiā Mo'a i te mau Mahana Hope'a nei

- 'Ua ha'utū i te taorara'a popo i roto i te 'ete i te fare ha'a-pī'ira'a tuarua
- 'Ua ha'apī'i i te ihi rerera'a ao (Physique) nā muri i tōna metua tāne i nī'a i te 'iri 'erere i te faire
- 'Ua riro 'ei peresideni nō Ricks College, 'o BYU-Idaho ia i telenei

Peresideni Henry B. Eyring
Tauturu pī'i i roto i te Peresidenira'ā Mātāmua

- 'Ua pī'hia 'oia i te i'oa iti ra « te 'episekōpo » i te fare ha'apī'ira'a tuatoru nō tōna ha'ap'a'o maitā'i roa
- E'ona nō te hō'ē fare ha'ora'a perē'o uira
- 'Ua tāvini 'ei misiōnare i Pere-tāne 'e 'ei peresideni misiōni i Toronto, i Canada

Peresideni M. Russell Ballard
Peresideni mono nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Pī'i 'āpōsetolo

- 'Ua riro 'ei hoa misiōnare nō Elder Cook i Peretāne
- 'Ua rave i te 'ohipa i roto i te Fā'anahora'a Ha'apī'ira'a a te 'Ēkalesia
- 'Ua riro 'ei peresideni nō BYU

Elder Jeffrey R. Holland
Nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Pī'i 'āpōsetolo

- 'Ua riro 'ei tīhōria e piti taime i tōna tamarii'ira'a
- 'Ua riro 'ei pairaiti manureva
- E mea au nāna 'ia fā'ahē i te hiona e tāna mau tamarii' i te mau mo'otua

Elder Dieter F. Uchtdorf
Nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Pī'i 'āpōsetolo

- 'Ua riro 'ei tā'ata taora popo i roto i tāna pupu fā'ahoro popo i te fare ha'apī'ira'a tuarua
- I muri a'e i te tāvini'ira'a i te hō'ē misiōni i Heremani, 'ua bāpetizo 'oia i tōna metua tāne 'ei melo nō te 'Ēkalesia
- 'Ua riro 'ei peresideni nō Ricks College i te taurira'a te reira 'ei BYU-Idaho

Elder David A. Bednar
Nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Pī'i 'āpōsetolo

- 'Ua roa'a tōna 'iterā'a pāpū i muri a'e i tōna tuatāpaparā'a i te mau pāpā'ira'a mo'a 'e te purerā'a te tōna tuā'ana
- 'Ua 'ite i te tamāhine e riro mai 'ei vahine nāna i te hō'ē fa'a'ite'iera'a tā'rēni i te ha'a-pi'ira'a tuarua
- 'Ua tāvini 'ei tī'a fa'atere nō te 'Ekalesia i Philipino 'e i te mau motu nō Pā'itīfita

Elder Quentin L. Cook

Nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo

- 'Ua tunu i te faraoa i te fare nō tōna 'utuāfare i tōna 'āpīra'a
- 'Ua 'āmui i roto i te ha'utira'a teata ta'ata ora i ni'a i te 'aiwi nō Cumora i New York i tōna 'āpīra'a
- 'Ua 'ohipa 'ei auvaha ture hou 'a pi'i'hia ai 'oia 'ei 'āpōsetolo

Elder D. Todd Christofferson

Nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo

- 'Ua tāvini 'ei misionare 'e 'ei peresideni misioni i muri iho i Tāpōnē
- 'Ua ha'amata i te hō'ē taiete tei hāmami 'e tei ho'o i te mau mā'itini fa'a'eta'etarā'a tino
- 'Ua tāvini 'ei 'episekōpo nō te 'Ekalesia tā'āto'a

Elder Gary E. Stevenson

Nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo

- 'Ua pā'ari i roto i te hō'ē fare hāmānira'a ū i Idaho, i Marīte
- 'Ua tāvini 'ei misionare 'e 'ei peresideni misioni i Farāni
- E parau 'oia i te reo farāni, te reo pō'itī, te reo pāniora 'e te reo peretāne.

Elder Neil L. Andersen

Nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo

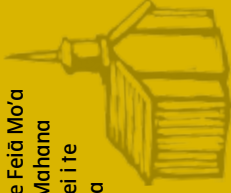
- E mea au nāna te mau ani-mara, 'e toe noa atu te mau tōrorā (pingouin)
- E mea au nāna 'ia fā'rerei i te mau ta'ata o te mau fenua ato'a
- E paparā'a tupuna tāna e haere roa i te Dragon Gong mā'āmua, i te matahiti 837 i muri mai i te Mesia

Elder Gerrit W. Gong

Nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo

- 'Ua riro 'ei peresideni misioni i New York, i Marīte.
- Tāna tumu parau rahi, 'oia ho'i « 'O te mau ta'ata te mea faufā'a a'e »
- 'Ua ha'amaitā'i i te fare mā'ā-mua nō te Felā Mo'a i te Mau Mahana Hope'a Nei i te Rēpupirita Tchèque

Elder Ronald A. Rasband

Nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo

- Nō Beresiria mai 'oia 'e 'ua tāvini 'oia i te misioni i reira 'e 'ua riro 'ei peresideni misioni i Pō'itī
- 'Ua tuatāpapā 'oia nō ni'a i te 'Ekalesia 'e tōna 'utuāfare i tōna 'āpīra'a
- 'Ua ha'amata i te fa'aineine nō te hō'ē misioni i te 12ra'a tōna matahiti

Elder Ulisses Soares

Nō te pupu nō te Tino 'Ahuru Ma Piti 'āpōsetolo

Hi'o i tā 'outou mau pāhonorā'a i ni'a ia lds.org/prophets-and-apostles.

Te PERĒUE I MO'E

Nā Sheila Kindred

Nō roto mai i te hō'ē 'ā'amu mau

« E fa'a'ore au, 'o te Fatu, i te hara a rātou tā'u i hina'aro i te fa'a'ore atu, ia 'outou rā 'ua tītauhia atu ra 'outou 'ia fa'a'ore i te hapa a te ta'ata ato'a » (Te Parau Ha'api'ira'a 'e te mau Parau Fafau 64:10).

« Māmā, 'aita tō'u perēue ! » tē parau ra o Brad. « 'Ua hora nō te ho'i i te fare mai te fare pure-ra'a atu, 'aita rā o Brad e 'ite ra i tōna perēue i ni'a i te fa'atautaura'a. »

« 'Ua pāpū rā ia 'oe ē, tei 'ō tō 'oe tu'ura'a ? » 'Ua ani mama.

« 'Ē. I teie vāhi ». E mea ninamū teatea 'e te 'ute'ute te perēue o Brad. E'ita e nehenehe e 'ore e 'itehia.

« 'Ua fa'anuhia paha te reira. Hi'o ana'e 'ati a'e te fare purera'a », 'ua nā 'ō 'o pāpā.

'Ua haere 'o māmā i tōna pae, pāpā i tōna pae 'e 'o Brad i tōna pae nō te hi'o i roto i te piha. 'Ua hi'o rātou i roto i te 'āfata nō te mau tauiha'a mo'e, i roto i te piha purera'a 'ōro'a, te piha Ha'api'ira'a Sābati a Brad, te piha Paraimere 'e i ni'a i te mau fa'atautaura'a ato'a. 'Ua hi'o ato'a rātou i roto i te fare haumiti, 'aita te perēue i 'itehia mai.

« 'Ua hape paha ia te tahi ta'ata i te ravera'a i te reira. 'Ia mana'o vau, e fa'aho'i mai iho ā mai rātou i te reira i te hepetoma i muri nei, 'ia 'ite atu rātou ē e 'ere nō rātou », 'ua parau pāpā.

« Nō teienei rā, e nehenehe tā 'oe e 'ō'omo i tō 'oe perēue tahito », 'ua parau māmā.

'Ua fa'atu'atu'a te mata o Brad. 'Aita 'oia i au i tōna perēue tahito. E mea rairai te reira, 'e e mea na'ina'i ho'i i ni'a iāna. 'Ua au roa 'oia i tōna perēue

'āpī nīnamu 'e 'ute'ute e fa'ahōho'a iāna i te hō'ē 'aito hōho'a teata.

«'Ua hi'o paha te tahi ta'ata i te nehenehe o tō'u perēue 'e 'ua 'eiā i te reira », 'ua mana'o 'o Brad. Nāhea pa'i te reira i te tupura'a i te fare purera'a ? E mea parau-ti'a ho'i te ta'ata i reira. E'ita 'o Brad e vaiho noa i terā ta'ata 'eiā e rave noa i tāna 'ohipa. E 'ohipa tāna e mana'o ra. I te sābati i muri nei, e hi'o maita'i 'oia 'o vai te 'ō'omo mai i tōna perēue. 'Ei reira e haru mai 'oia i te reira 'e tuō atu ai : « Tāpe'a mai, te ta'ata 'eiā ! » E tātara-hapa roa rātou i te ravera'a i te reira.

'Ua tīa'i maoro noa Brad i te sābati nō te rave i te 'ohipa tāna i mana'o. 'Āre'a rā i te sābati nō muri iho, e mea ve'ave'a roa nō te 'ō'omo i te perēue, nā reira ato'a te sābati nō muri atu ā.

I te sābati nō muri iho, 'ua hi'o tupatupa noa 'o Brad i te mau tamāroa i te Paraimere, ma te feruri 'o vai tei 'eiā i tōna perēue. 'O terā ānei tamāroa roa ? 'Aita ana'e e tamāhine paha. Mai te huru atura e'ita tāna e nehenehe e ti'aturi i te ta'ata. 'Aita 'o Brad i au i terā mana'o.

I te otira'a te purera'a, 'ua ha'aviti Brad nō tē haere e hi'o i te mau 'utuāfare e 'ō'omo ra i tō rātou perēue. 'Aita rā 'oia i 'ite rī'i a'e i tōna perēue. 'Ua hi'o fa'ahou 'oia i te 'āfata nō

te mau tauiha'a mo'e... 'aita e perēue. Tei hea roa ia ?

I ni'a i te tere ho'ira'a, 'ua feruri 'o Brad i te hō'ē 'ohi-pa 'āpī. E pure 'oia. 'Ua 'ite 'oia 'ē e nehenehe te Metua i te Ao ra e 'ite mai i te mau mea mo'e. I terā pō 'ua pure 'o Brad ma te parau ē : « E te Metua i te Ao ra, e parau mai na 'o vai tei rave i tō'u perēue. 'Ua hina'aro vau 'ia fa'aho'ihia mai te reira ».

'Ua tīa'i Brad 'ia tae mai te i'oa 'aore rā te hōho'a mata o te ta'ata 'eiā i roto i tōna ferurira'a. 'Ua ha'amata rā 'oia i te feruri i tōna hoa ia Carl. E pārahi noa Brad i pīha'i iho ia Carl i te Paraimere. E ha'uti rahi rāua 'e e 'ata rahi. 'Aita rā 'o Carl i tae mai i te purera'a te tahi ma'a hepetoma. 'Ua mihi Brad iāna.

E ahāni ē nā Carl i rave i tōna perēue ? 'Ua mata'u paha Carl i teienei 'ia haere mai i te purera'a, i te mana'o ē, 'o te 'ore Brad e riro fa'ahou ā 'ei hoa nōna. 'Ua hina'aro Brad 'ia ho'i mai Carl i te purera'a. Mai te mea nā Carl i rave i tōna perēue, 'ua fa'aoti 'o Brad ē, e'ita 'oia e tama'i iāna. E fa'a'ore 'oia i tāna hapa.

Pa'uma a'era Brad i ni'a i tōna ro'i, ma te mana'o maita'i a'e.

Te sābati nō muri iho i te Paraimere, e 'ere 'o Carl tei tae mai, 'o te hō'ē tamāroa 'āpī rā. E tā'amū 'arapo'a tore 'ute'ute 'e te nīnamu tōna.

« E tā'amū 'arapo'a nehenehe », 'ua nā 'ō atu Brad, i te pārahira'a i pīha'i iho i teie tamāroa 'āpī. « E au 'oe i te hō'ē 'aito hōho'a teata ».

'Ua 'ata mai terā tamāroa.

'Ua 'ata ato'a atu 'o Brad. 'Aita 'oia e 'imi fa'ahou ra i te ta'ata 'eiā. Tē 'imi ra 'oia i te tahi mau hoa. ●

Tē ora nei te ta'ata pāpa'i i Iowa, Fenua Marite

'Ia ora
na nā
Esetonia
atu!

'O Margo 'e 'o Paolo
māua. I teie matahiti tē
rātere nei māua 'ati a'e i te
ao nei nō te ha'api'i nō ni'a
i te mau tamari'i a te Ātua.
'A haere mai nā muri ia
māua i tō māua tere
i Esetonia!

'O Tallinn teie, te 'oire pū nō Esetonia. E 800 tī'aha-
pa matahiti tō teie 'oire! E rave rahi mau vāhi 'ōvi-
ri, mai te mau uru rā'au 'e te mau 'aere, i Esetonia.
Inaha 'ua hau i te 'āfara'a o Esetonia, e uru rā'au
ana'e. E rave rahi tā'ata i Esetonia tei au e hāhaere
nā roto i te nātura.

Teie te parau «'Ia ora
na» nā roto i te reo
Esetonia:

Tere!

'E teie te 'ōa o te
'Ēkalesia:

Viimse Aja
Pühade Jeesuse
Kristuse Kirik

Tei te mau pae Europa
'apato'erau 'o Esetonia. 'Ua
hau i te 2 000 motu i reira.
Fātata i te 1,3 mirioni tā'ata
e ora nei i Esetonia.

E aha te mā'a i te pō i Esetonia ? Tē vai ra te pu'a, 'aita ana'e te i'a vineta 'e te 'ūmara pūtētē, te pota, te ū pa'ari 'ava'ava 'e te faraoa 'ere'ere. E parauhia te reira te sprat sandwich.

E mea na'ina'i te 'Ēkalesia i Esetonia, e mea pūai rā. E tauasini ti'ahapa melo o te 'Ēkalesia. Te hiero piri a'e ia rātou, tei Helsinki ia, i Finelani.

E mea au ānei nā 'outou e hīmene i te Paraimere ? I te mau pae matahiti ato'a, e putuputu te mau Esetonia nō te hō'ē 'ōro'a rahi fa'ahanahanara'a i tō rātou fenua ma te hīmene 'e te 'ori.

**E ta'ata ānei 'oe nō Esetonia ?
'A pāpa'i mai ia māua ! E au roa māua 'ia
fa'aro'o atu ia 'outou.**

Māuruuru nō te haerera'a mai nā muri ia māua i Esetonia.
'A pārahi !

Fāreireira'a e piti tuahine nō Esetonia mai !

I te hō'ē pō, 'ua hind'aro vau e haere e ta'oto, 'ua mo'e rā ta'u pea ha'avare. 'Ua 'imi au iāna, 'aita rā i 'itehia mai. 'Ua pure atura vau. 'Itehia mai nei ta'u pea 'e 'ua ta'oto maita'i au.

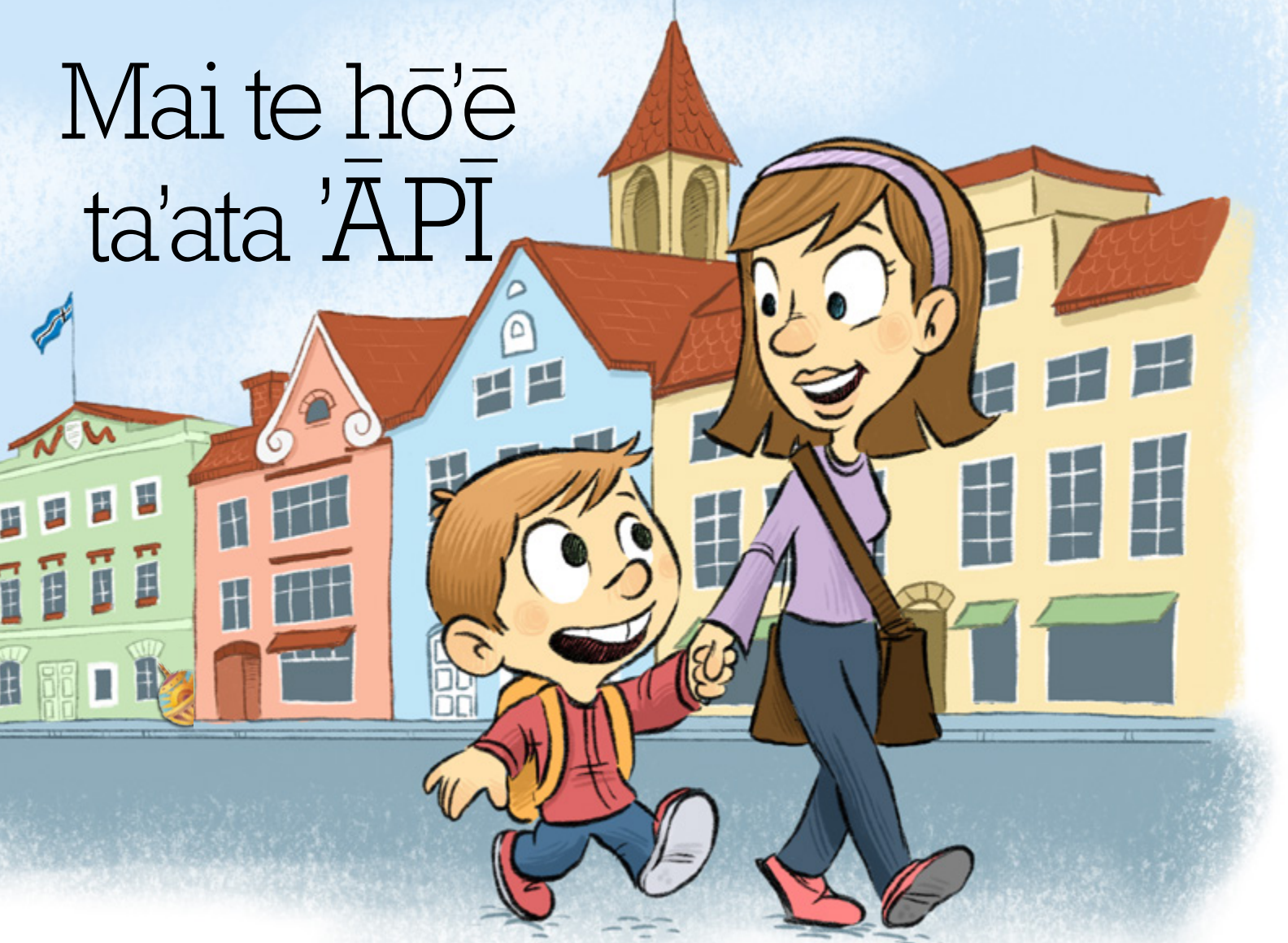
Bianka J., 7 matahiti

E mea au nā tō'u 'utuāfare e tāvini i te ta'ata. E tauturu te tāvinira'a ia tātou 'ia putapū i te Vārua Maita'i, 'o tē fa'atae mai i te hō'ē mana'o māhanahana nō te hau. E hāmani māua tō'u tuahine i te tahi mau tao'a hōro'a nā te ta'ata, nō te mea e mea au nā māua 'ia 'ite rātou ē, 'ua herehia rātou.

Piibe J., 10 matahiti

Mai te hō'ē ta'ata 'ĀPI

Nā Jessica Larsen

Nō roto mai i te hō'ē 'ā'amu mau

Esetonia

« E parau 'āpi tā'u nō 'oe ! » 'Ua nā 'ō atu *Emma* (māmā) « E i te ti'ira'a 'oia ia Rasmus i te ha'api'ira'a. Tē hāhaere ra rāua nā ni'a i te mau purūmu pirihā'o 'e te 'ū rau nō te mau fare i reira.

« E *Rosolje* paha ia te mā'a i teie pō ? » 'Ua mana'o 'o Rasmus ma te 'ana'anatae. Terā tā rātou i 'amu i te hepetoma i ma'iri nō te hitura'a o tōna 'ōro'a fānaura'a. E nehenehe noa rā tāna e 'amu rahi atu ā i terā mā'a peti 'e te 'ūmara 'e terā i'a harenī.

Tā'iri'iri noa te upo'o o *Emma* ma te mata 'ata'ata. « 'E piti tamāhine tā'u i fārerei i ni'a i te pere'o'o mata'eina'a i teie po'ipo'i. E mau misiōnare. E haere mai rātou i teie pō nō te paraparau nō ni'a i tā rātou 'ēkālesia ».

'Ua hi'o māere ri'i 'o Rasmus. 'Aita 'oia i fārerei a'enei i te mau misiōnare.

Tei roto 'oia i tōna piha, tē ha'uti ra i tāna pere'o'o auahi, tae mai nei te mau misiōnare. « *Tere ! Tere !* 'Ia ora na ! », 'ua aroha rāua ia *Emma* 'a tomo ai rāua i roto

i te fare. 'Ua tātara rāua i tō rāua pūti 'e 'ua 'ō'omo i te tia'a fare tā *Emma* e fa'aherehere noa nō te ta'ata e haere mai. Arata'i a'era *Emma* ia rāua i ni'a i te pārahira'a rahi 'ū 'ānani. 'Ua fa'aea noa rā Rasmus i muri mai i te 'ūputa.

'Ua 'ite mai te vahine rahi iāna 'e 'ua 'ata niho atu-ra iāna. I ni'a i tāna tāreta 'ere'ere 'ua pāpa'ihia Ōde Craig (Tuahine Craig). 'Ua nā 'ō mai 'oia : « 'Ua parau mai tō 'oe māmā ē, nō tupu noa a'e nei tō 'oe mahana fānaura'a », « 'Ua 'āfa'i mai mātou i te tahi mea nā 'oe. » 'Ua toro atu 'oia i te hō'ē tāreta iti. 'Ua hi'opo'a Rasmus i te reira.

E hōho'a te reira nō te hō'ē ta'ata. E 'ahu 'uo'uo tōna, 'e tē toro nei tōna nā rima.

« 'Ua 'ite ānei 'oe 'o vai terā ? » 'Ua ui atu Ōde Craig 'Aita 'o Rasmus i 'ite i te i'oa o terā ta'ata. 'Aita a'enei 'oia i 'ite i te reira hōho'a nā mua a'e. E hōho'a mata au rā tōna 'e te mana rahi. « 'Ia mana'o vau, e ari'i 'oia ! » 'Ua parau Rasmus.

E mata 'ata'ata tō teie nā misiōnare. « 'Oia mau ! E Ari'i

'oia nō te mau ari'i ! 'O Iesu Mesia tōna i'oa ». 'Ua rave mai Ōde Craig i te hō'ē buka 'ū nīnamu. « 'E teie te hō'ē buka e ha'api'i nō ni'a iāna, 'o te *Mormoni Ra'amat*. Te Buka a Moromona ».

'Ua ha'amata rāua *Emma* e tai'o i te Buka a Moromona i te mau mahana ato'a hou 'oia 'a haere ai i te ha'api'ira'a. I te ha'api'ira'a, 'ua hāhaere 'o Rasmus 'e tāna piha ha'api'ira'a nā roto i te nātura 'e ua tā'oto'oto ana'e. I muri iho i te ha'api'ira'a, pinepine 'ōna 'e 'o *Emma* e fārerei i te mau misiōnare. E paraparau rāua i te mau misiōnare nō ni'a i te mau mea tā rāua i tai'o i roto i te Buka a Moromona. I te tahi taime, e fa'atāmā'a 'o *Emma* ia rātou pā'āto'a i te *kringel*, e faraoa tīnamo (cannelle) tei firihia. I te mau hope'a hepetoma, e haere rāua 'o *Emma* e ta'ahi i te pere'o'o ta'ata'ahi 'e 'aore rā e haere rāua i te pae tahatai. I te tahi taime e orihaere rāua i roto i te uru rā'au 'aore rā nā pīha'i iho i tā rāua 'ānāvai au roa.

I te hō'ē taime rāua i te hāhaerera'a nā roto i te uru rā'au, 'ua parau 'o *Emma* iāna 'ua hina'aro 'oia 'ia bāpetizo. 'Ua hi'o 'o Rasmus ma te mata 'ata'ata. I ani na te mau misiōnare ia *Emma* 'ia pure ē e bāpetizo ānei iāna. Mai te huru ra ē, 'ua fa'aro'o mai 'oia i te pāhonora'a !

« 'E 'ua 'ite au i te vāhi e bāpetizo vau », 'ua nā 'ō 'oia iāna ma te mata 'ata'ata. « 'Ua 'ite 'oe ? »

'Ua mana'o Rasmus i te ha'api'ira'a a te mau misiōnare nō ni'a i te bāpetizora'a. 'Ua fa'a'ite mai rāua i te hō'ē hōhō'a nō Iesu 'e Ioane Bāpetizo i roto i te hō'ē 'ānāvai...

« Te 'ānāvai ! », 'ua pa'a'ina mai tōna reo. « Tā tāua 'ānāvai au roa a'e. »

Hō'ē hepetoma i muri mai, tē ti'a ra 'o Rasmus i te hiti 'ānāvai 'e te mau misiōnare 'e te tahi ato'a mau ta'ata nō te 'ēkālesia. 'Ua ineine *Emma* nō te bāpetizo iāna. 'Ua haere roa 'oia i raro i te pape mai tā Iesu i rave. I te matarara'a mai 'oia i ni'a, e mata 'ata'ata tōna. 'Ua hina'aro roa 'o Rasmus 'ia ha'amana'o noa i te reira taime ē a muri noa atu—te pape nīnamu, te mau tiare 'ōviri nā ni'a i te matie 'e te mata 'ata'ata o tōna metua vahine.

« E aha te huru te bāpetizora'a ? » 'ua ui atu 'oia i muri mai, tē 'amu'amu ra te mau ta'ata i te mau cookies tā te mau misiōnare i 'āfa'i mai.

« Fa'ahiahia roa », 'ua pāhono atu 'oia. « 'Ua hina'aro roa vau e fa'aea noa i roto i te pape. E au roa vau mai te hō'ē ta'ata 'āpī ! » Haru ihora 'oia iāna i roto i tōna rima.

« I tō'u 'ōro'a fānaura'a, 'ua hina'aro vau e bāpetizo iā'u, mai ia 'oe 'e mai ia Iesu », 'ua nā ō atu 'oia i tōna māmā. 'Ua hina'aro ato'a vau i terā mana'o ta'ata 'āpī ! » ●
Tē ora nei te ta'ata pāpa'i i Texas (Marite).

Nā Reyna I. Aburto

Tauturu piti i roto i te peresidenira'a rahi nō te Sōtaiete Tauturu

E 'ite fa'ahou vau iāna

Ua pa'ari au i Nicaragua. I tō'u na'ina'ira'a, e nā muri noa vau i tō'u tua'ane. Māua tē haere nā raro i te ha'api'ira'a. Māua tē haere i te fare toa. E ha'uti noa māua i roto i te 'āua i muri mai i tō mātou fare. E mea 'oa'oa māua.

Terā rā, i te ivara'a o tō'u matahiti, 'ua tupu te tahi 'ohipa 'oto. 'Ua pohe tō'u taea'e i roto i te hō'ē 'āueuera'a fenua. I te ha'amatarā'a 'aita vau i 'apo roa ē 'ua reva 'oia. 'Ua feruri noa vau ē, e pātōtō mai 'oia i te 'ūputa o tō mātou fare. 'E e parau mai 'oia ē, mea nā te tahi vāhi mai 'oia. E hi'o noa vau i te 'ūputa ma te tīa'i i te reira 'ia tupu. 'Ua hina'aro roa ho'i vau e 'ite fa'ahou ā iāna.

I muri a'era, 'ua 'ohie ri'i mai. Tē mihi noa ra vau i tō'u tua'ane, e tae rā iā'u 'ia 'oa'ao.

I terā ra tau, e 'ere vau i te melo nō Te 'Ēkālesia a Iesu Mesia i te Feiā Mo'a i te mau Mahana Hope'a Nei. I te pa'arira'a vau, 'ua ha'api'i au nō ni'a i te 'Ēkālesia 'e 'ua bāpetizohia vau. Hō'ē mahana, tē hōroi ra vau i te 'āu'a. E tau Pāsa terā taimē. Tē feruri ra vau i te Tī'afa'ahourā'a 'e 'ua mana'o vau i tō'u tua'ane.

Tae mai nei te hō'ē mana'o i ni'a iā'u. 'Ua ha'amana'o vau i te hō'ē moemoeā tō'u i te ao, nō tō'u tua'ane. 'Ua feruri atura vau ē, e 'ere roa atu te reira i te 'ohipa ma'ama'a. Nō ō mai i te Vārua Maita'i, nō te tāmāhana-hana iā'u 'e nō te arata'i iā'u. 'Ia tae i te hō'ē mahana, e ti'a pāpū fa'ahou mai tō'u tua'ane. 'E e 'ite fa'ahou mau ā vau iāna.

Mai te mea 'ua pohe te tahi ta'ata tā 'outou i here, e nehenehe e mihi iāna 'e e 'oto. E paraparau i tō 'outou 'utuāfare 'aore rā i te hō'ē ta'ata pa'ari 'ia ineine 'outou. E pure i te Metua i te Ao ra nō ni'a i tō 'outou mana'o. E ti'a iāna 'ia tauturu ia 'outou 'ia fāri'i i te mana'o hau.

Ta'a 'ē noa atu te 'ohipa, e ha'amana'o ra ē, 'ua here Iesu Mesia ia 'outou. I te Pāsa e ha'amana'o tātou i tāna tūsia nō tātou. Maoti 'oia, e ti'afa'ahou mai tātou pā'āto'a 'e e ti'a ia tātou 'ia ora fa'ahou ā e tō tātou 'utuāfare. ●

Mau tāreta tāmāhanahana

Tāpūpū i teie mau tāreta. E nehenehe e tūfetu nā rōpū 'aore rā e fa'aohipa 'ei tāpa'o tai'ora'a. Tāpe'a noa i roto i tā 'outou mau pāpā'ira'a mo'a 'aore rā i te hō'ē vāhi e hī'o atu 'outou i te taimē e tae mai te mana'o 'oto 'e te 'ōtahi 'e te mata'u.

« E'ita vau e vaiiho
'ōtare noa ia 'outou,
e ho'i mai ā vau
ia 'outou nei ».

Ioane 14:18

« 'E nā te Ātua e hōroi i
tō rātou roimata ato'a ».

Apokalupo 21:4

« 'Ia 'oa'oa, 'e 'eiaha e
mata'u, nō te mea tei pīha'i
iho ia vau, 'o te Fatu, ia
'outou na, 'e e ti'a noa ho'i
i pīha'i iho ia 'outou na ».

Te Parau Ha'api'ira'a 'e te
mau Parau Fafau 68:6

Fa'a'ite 'e parau

E mea au nā'u 'ia hi'o i te hiero.

Rebecca C., 9 matahiti, Aragua, Venezuela

I te hō'ē mahāna 'a ta'uma ai mātou i roto i te pere'o, 'aita te pere'o e haruru. 'Ua hi'o mātou i te mātini, 'aita i tau. 'Ua tupu mai te mand'o i roto iā'u e pure, nō reira, 'ua pure au. Tau minuti i muri iho 'ua haruru te pere'o. Tē 'oo'oa nei au i te mea ē, e nehenehe te Metua i te ao ra e tauturu mai iā'u i te mau taimē ato'a.

Brooklyn B., 9 matahiti, Quetzaltenango, Guatemala

'A piti matahiti, e tamāroa 'āpī tei 'āmui mai i tō mātou piha hā'api'ira'a. E mea 'ino 'oia i ni'a i te mau tamari'i. 'Ua hā'amata te mau tā'ata ato'a e au 'ore iāna 'e e hāmani 'ino iāna. E au ra ē, 'ua 'oto 'oia i te reira, 'aita ra vau i nā reira ato'a atu. E rave rahi hoa tō'u tei 'ite i te reira, 'e 'ua pe'e i tō'u hi'ora'a. Tē ti'aturi nei au ē, 'ia rave au i tā te Atua e hinda'aro iā'u 'ia rave, e rahi d'e tō'u 'oo'oa 'e e mea pāpū d'e. Tē ti'aturi nei au ē, 'ia no'a tō'u itoito 'e 'ia parau i tō'u mand'o, e 'ite mai au i te mau hoa e au iā'u mai te reira.

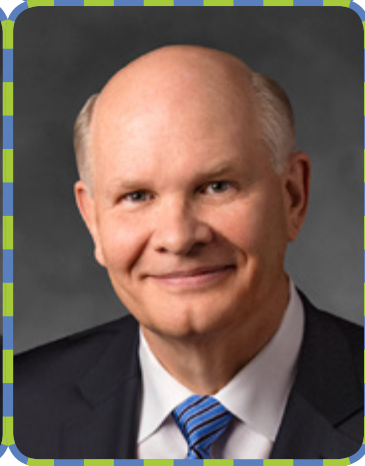
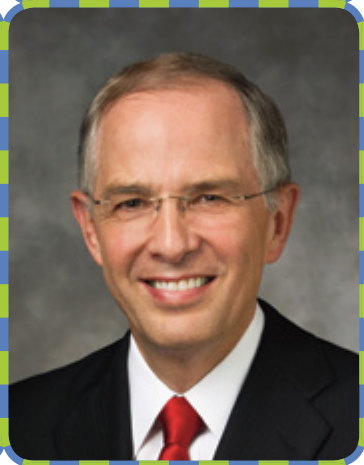
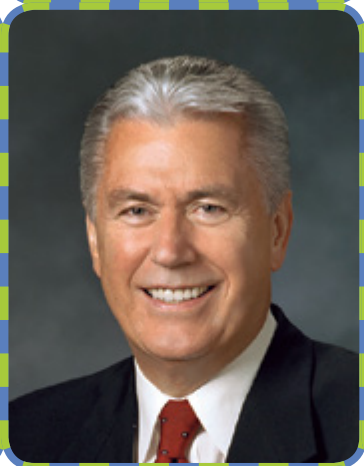
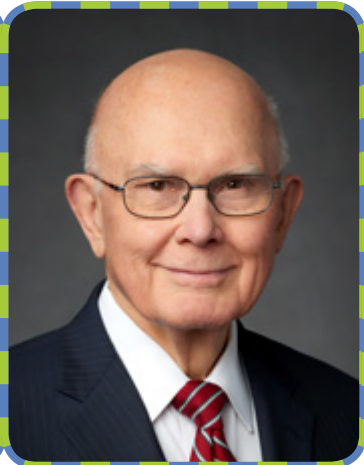
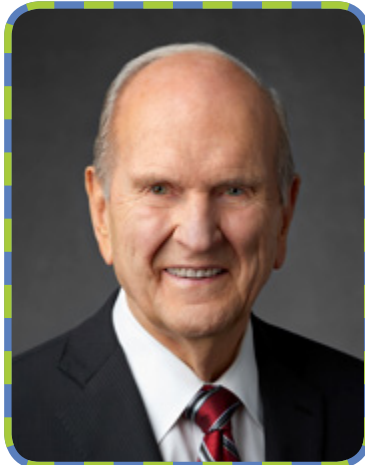
Vestina K., 11 matahiti, Vilnius, Lithuania

E mea au nā'u 'ia hā'uti i te mau tamari'i 'āpī d'e iā'u 'e 'ia hā'api'i ia rātou i te tahi mau 'aravihi 'āpī. Hō'ē rāve'a au teie nō'u nō te tāvini.

Sasha K., 11 matahiti, Moscow, Rusia

Fa'a'ohipa i te mau hōho'a nō te fa'a'ī i te tāpura i ni'a i te mau 'api H12-H13.

E te mau metua here ē

I teie 'āva'e, tē vai ra i roto i te *Hoa* te mau 'ā'amu 'e te mau 'ohipa fa'a'oa'oara'a e tauturu i tō 'outou 'utuāfare 'ia fa'ahanahana i te Pāsa. Tā mātou e tīa'i ra, 'ia 'oa'oa 'outou tō 'outou 'utuāfare i te Pāsa i te roara'a o te 'āva'e !

- « Te tao'a hōro'a rahi roa a'e a te Atua » (H2)—E poro'i Pāsa mai roto mai i te peresideni Russell M. Nelson
- « O Iesu tō'u Fa'aora » (H3)—E 'api pēnira'a nō ni'a i te tāra'ehara 'e te ti'afa'ahoura'a o Iesu
- « Te 'ā'amu nō Pāsa » (H4–H6)—E 'ā'amu pāpa'ira'a mo'a tei fa'ahōho'ahia
- « Ia ho'i au iāna ra » (H7)—E hīmene 'āpī nehenehe nō ni'a i te tātarahapa
- « Mai te hō'ē ta'ata 'āpī » (H18)—E 'ā'amu nō ni'a i te hō'ē tamāroa nō Esetonia tei ha'api'i nō ni'a ia Iesu
- « E 'ite fa'ahou ā vau iāna » (H20)—Te 'itera'a pāpū o te tuahine Reyna I. Aburto nō ni'a i te Ti'afa'ahoura'a

E pāpa'i mai ia mātou nō te fa'a'ite mai nāhea tō 'outou 'utuāfare i te fa'a'ohipara'a i teie mau 'ā'amu 'e mau 'ohipa fa'a'oa'oara'a.

'Ia maita'i 'outou i te mahana Pāsa !

Hoa

New Friend

50 E. North Temple Street,

Room 2393

Salt Lake City, UT 84105 USA

liahona@ldschurch.org

'Imi i te Liahona huna i roto !

TĀPURA

- H2** Nō roto mai i te Peresidenira'a Mātāmua : Te tao'a hōro'a rahi roa a'e a te Atua
- H4** Mau 'ā'amu i roto i te mau pāpa'ira'a mo'a : Te 'ā'amu nō Pāsa
- H7** Pehe : Ia ho'i au iāna ra
- H8** Te parau-ti'a au
- H10** Mau 'āpōsetolo nā te ao nei : Te tere o Elder Bednar i te fenua Inidia
- H12** Tō tātou mau peropheta 'e mau 'āpōsetolo
- H14** Te perēue mo'e
- H16** 'Ia ora na nā Esetonia atu !
- H18** Mai te hō'ē ta'ata 'āpī
- H20** E 'ite fa'ahou ā vau iāna
- H22** Fa'a'ite 'e parau
- H23** Mau hōho'a nō te mau peropheta 'e te mau 'āpōsetolo

I NI'A I TE TĀPO'I O TE HOA

Fa'ahōho'ara'a nā Patricia Castaleo